

306 SE II

Muudatusettepanekute loetelu 2024. aasta riigieelarve seaduse eelnõu teiseks lugemiseks

1. Teha eelnõus järgmised muudatused:

(Kulude ja investeeringute vähendusedettepanekud esitatakse (+) märgiga ja suurendusedettepanekud (-) märgiga. Ümardamine tuhande euroni võib põhjustada väikeseid erinevusi tabeli ja selgituses toodud andmete võrdlemisel. Muudatusettepanekud, mis ümarduvad tuhande euroni teisendamisel tulenevalt nulliks, kajastuvad tabelis nullina. 2024. aasta eelarve eelnõu koostamise aluseks on täiseurodes andmed. Eelnõu esitatakse Riigikogule kinnitamiseks tuhandetes eurodes.

Ühe muudatusettepanekuna käsitletakse kõikide muudatuste kogumit, mis avaldavad mõju antud administratiivse liigenduse üksuse (haldusala, valitsemisala) eelarve vahendite jaotusele, kusjuures need muudatusettepanekud, mis on seotud mitme haldus- või valitsemisalaga, on selgitatud selle haldus- või valitsemisala juures, kellele muudatusega eelarvet suunatakse.)

1) § 1. Muudatused riigieelarve vahendites (tuhandetes eurodes)

1 RIIGIKONTROLL

Tabel 1. Riigikontroll, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-6 011	-5 544	3	3	-6 009	-5 541

Valitsemisala eelarve mahtude muutused on Rahandusministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 11.3) koosmõjuga.

2 ÕIGUSKANTSLERI KANTSELEI

Tabel 2. Õiguskantsleri kantselei, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-3 512	-3 230	49	49	-3 463	-3 181

Valitsemisala eelarve mahtude muutused on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 10.3) koosmõjuga.

3 RIIGIKOHUS

Tabel 3. Riigikohus, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-6 911	-4 178	-41	-41	-6 953	-4 220

Valitsemisala eelarve mahtude muutused on Rahandusministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 11.2) koosmõjuga.

3.1 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Justiitsministeeriumi eelarvest suunatakse **52 150 eurot Riigikohtu** eelarvesse. Vahendid on vajalikud tööjõukuludeks seoses kohtuniku ajutise tööle suundumisega Riigikohtusse, aluseks kohtute seadus §58⁴.

4 VABARIIGI VALITSUS

Tabel 4. Vabariigi Valitsus, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-3 131 486	-784 617	-17 185	-17 185	-3 141 185	-794 316
Vabariigi Valitsuse reservid	-121 767	-121 767	7 486	7 486	-114 281	-114 281
Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond	-566 305	-527 724	-17 185	-17 185	-583 490	-544 909

Valitsemisala eelarve mahtude muutused on Kaitseministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 7.1), Kliimaministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 8.1), Kultuuriministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 9.1), Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 10.1), Rahandusministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 11.1), Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 12.1) ja Sotsiaalministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 14.1) koosmõjuga.

4.1 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Vabariigi Valitsuse kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfondi suunatakse Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala eelarvest 17 185 000 eurot täiendavalt üldhariduskoolide toetuseks seoses õpilaste arvu täpsustumisega (sh õpetajate, direktorite ja õppealajuhatajate palgakulu, tegevuskulutoetus, õppekirjandus, õpetajate ja juhtide täienduskoolitus, koolilõuna).

5 HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 5. Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-1 104 532	-907 155	18 513	18 513	-1 086 020	-888 603
Tulemusvaldkond: EESTI KEEL JA EESTLUS	-11 275	-8 613	40	40	-11 235	-8 573
Keeleprogramm						
Keeletaristu ja keeltehnoloogia arendamine	-5 827	-4 877	40	40	-5 786	-4 836
Tulemusvaldkond: TARK JA TEGUS RAHVAS	-832 990	-685 153	18 090	18 090	-814 900	-667 063
Haridus- ja noorteprogramm						
Juurdepääsu tagamine üld- ja kutseharidusele	-309 709	-288 759	11 585	11 585	-298 124	-277 174
Juurdepääsu tagamine kõrgharidusele	-274 683	-268 729	730	730	-273 953	-267 999
Täiskasvanuhariduse arendamine ja õppimisvõimaluste loomine	-19 149	-151	3 020	0	-16 129	-151
Õppekava ja koolikorralduse arendustegevused	-28 961	-20 699	215	215	-28 746	-20 484
Võrdsete võimaluste tagamine hariduses	-77 420	-70 010	5 600	5 600	-71 820	-64 410
Õpetajate ja haridusasutuste juhtide arengu toetamine	-6 255	-365	-3 020	0	-9 275	-365
Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS	-233 060	-203 955	382	382	-232 678	-203 573
Teadussüsteemi programm						
Teadusasutuste ja teadlaskonna arengu toetamine	-200 486	-186 966	382	382	-200 104	-186 584

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
INVESTEERINGUD	-23 636	-13 968	-1 030	-1 030	-24 666	-14 998
Muud investeeringud kokku	-5 754	-3 154	-1 030	-1 030	-6 784	-4 184

Valitsemisala eelarve mahtude muutused on Vabariigi Valitsuse (vt. 4.1) ja Rahandusministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 11.5) koosmõjuga.

5.1 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Kultuuriministeeriumi eelarvest suunatakse **40 000 eurot Haridus- ja Teadusministeeriumi** eelarvesse neljanädalaste õpilasvahetuste elluviimiseks Eesti üldhariduskoolide eesti- ja venekeelsete õpilaste vahel vanuses 13 – 18 eluaastat ja virtuaalse keelepraktika läbiviimiseks ning inspiratsioonipäeva korraldamiseks programmis osalejatele.

5.2 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (investeeringutes)

Muudatusega täpsustatakse investeeringute objektikoode eelarves, sh kajastatakse Heino Elleri Tartu Muusikakooli õppekorpuse investeering **140 000 eurot** kinnisasja investeeringuna. Muudatus ei mõjuta investeeringute kogusummat ja planeeritud tegevuste eesmärk ei muutu.

5.3 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (investeeringutes ja kuludes)

Riigi rakenduskõrgkoolide teadus- ja arendustegevuseks ettenähtud sihttoetusest suunatakse **35 000 eurot** IT investeeringuteks, kuna tegevuse raames planeerib Eesti Lennuakadeemia soetada spetsiifiliste mõõtmiste teostamiseks *Ansys Fluense* tarkvara ja selle kasutamiseks mõeldud serveri. Muudatus on vajalik, kuna eelarvesse planeeritud kulud klassifitseeruvad investeeringuteks. Muudeks investeeringuteks suunatakse teadus- ja arendustegevuse tegevuskuludest nutikate roheinvesteeringute (sh päikesepaneelide paigaldamise) toetuseks **265 000 eurot**, tegevus klassifitseerub investeeringuks. Planeeritud tegevuse eesmärk ei muutu.

5.4 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (investeeringutes ja kuludes)

Muudatused on seotud investeeringute objektikoodide täpsustamise ja kulude ümber klassifitseerimisega investeeringuks.

Kõrghariduse tegevustoetuse kulude eelarvest suunatakse **730 000 eurot** investeeringuteks, planeeritud tegevuse eesmärk ei muutu. Suuremad muutused investeeringutes:

- Tallinna Tehnikakõrgkooli kinnisvarainvesteeringud, sh peahoone 4 korruse rekonstrueerimine, aula, 0. korruse ja võimla renoveerimistööde projekteerimine ja

Mõdriku õppekoha parendustööd **1 000 000 eurot** kajastatakse kinnisasja investeringuna;

- Eesti Lennuakadeemia raamatukogu ümberehitus **85 000 eurot** kajastatakse kinnisvarainvesteeringuna;
- Masinate ja seadmete soetuse eelarve suureneb **120 000 eurot**;
- IT investeeringute eelarve suureneb **15 000 eurot**;
- Väheneb inventari soetuse eelarve **490 000 eurot**.

5.5 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Haridus- ja noorteprogrammi tegevusest *Võrdsete võimaluste tagamine hariduses* suunatakse **5 600 000 eurot** tegevusele *Juurdepääsu tagamine üld- ja kutseharidusele*, kus kajastatakse riigi koolide tegevusega seotud kulud.

Täpsustatud eelarve suunatakse riigikoolidele eesti keelest erineva emakeelega õpilaste täiendava eesti keele õppe ja eestikeelsete lisategevuste korraldamiseks ning Ida-Virumaa koolide õpetajate, tugispetsialistide ja juhtide palgalisaks.

5.6 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Kuludes täpsustatakse haridus- ja noorteprogrammi tegevuste vahel **3 020 117 eurot**. Eesti-Šveitsi koostööprogrammi vahendid suunatakse tegevuselt *Täiskasvanuhariduse arendamine ja õppimisvõimaluste loomine* tegevusele *Õpetajate ja haridusasutuste juhtide arengu toetamine*. Koostööprogrammi sihtgrupiks on nii haridus- kui noorsootöötajad ja toetatakse haridus- ja noortevaldkonna töötajate professionaalset arengut, sh formaalse ja mitteformaalse hariduse lõimimise toetamine. Tegevuspõhise eelarvestamise põhimõtetest lähtuvalt on õige kajastada antud programmi tegevuses *Õpetajate ja haridusasutuste juhtide arengu toetamine*.

6 JUSTIITSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 6. Justiitsministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-230 708	-172 004	-138	-190	-230 846	-172 194
Tulemusvaldkond: ÕIGUSRIIK	-218 127	-172 004	-138	-190	-218 265	-172 194
Usaldusväärne ja tulemuslik õigusruum						
Õiguspoliitika kujundamine ja õigusloome kvaliteedi tagamine	-9 478	-9 327	-1	-1	-9 480	-9 328
Intellektuaalse omandi valdkonna rakendamine	-4 903	-2 380	-1	-1	-4 904	-2 381
Kriminaalpoliitika kujundamine ja elluviimine, sh ennetus	-39 537	-27 148	-5	-5	-39 541	-27 153
Karistuste täideviimise korraldamine	-76 631	-74 511	-8	-8	-76 638	-74 519

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Õigusemõistmise, õigusregistrite ja õigusteenuste tagamine	-85 595	-57 085	13	-39	-85 581	-57 124
Kesksed IT-teenused teistele valitsemisaladele	-1 984	-1 552	-137	-137	-2 120	-1 689

Valitsemisala eelarve mahtude muutused on Riigikohtu muudatusettepaneku (vt. 3.1) koostöjuga.

6.1 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi eelarvest suunatakse **69 660 eurot Justiitsministeeriumi** valitsemisala asutuse Registrate ja Infosüsteemide Keskuse eelarvesse, et hankida tarkvara *Dynatrace* litsentsid.

6.2 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Rahandusministeeriumi eelarvest suunatakse **20 000 eurot Justiitsministeeriumi** valitsemisala asutuse Registrate ja Infosüsteemide Keskuse eelarvesse, kuna keskus osutab IT teenuseid ühisveebi, Salme helisalvestuse, Delta ja tarkvara VAKO ülalpidamiseks.

6.3 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Kultuuriministeeriumi eelarvest suunatakse **100 352 eurot Justiitsministeeriumi** valitsemisala asutuse Registrate ja Infosüsteemide Keskuse eelarvesse muuseumide infosüsteemi *MuIS* arendamiseks. Registrate ja Infosüsteemide Keskus pakub keskselt IT teenuseid teistele valitsemisaladele.

7 KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 7. Kaitseministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-1 110 818	-844 050	-640	-640	-1 111 458	-844 690
Tulemusvaldkond:						
JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE	-1 015 938	-844 050	-640	-640	-1 016 578	-844 690
Sõjaline riigikaitse ja heidutus						

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Väeloome: muud üksused	-553 706	-401 911	-317	-317	-554 023	-402 228
Kaitsevalmidus	-17 090	-12 356	-1	-1	-17 091	-12 357
Kaitsetahe	-31 017	-30 609	-42	-42	-31 060	-30 651
Liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö	-43 644	-43 278	-246	-246	-43 890	-43 524
Riigikaitseinvesteeringute korraldus	-13 795	-12 046	0	0	-13 795	-12 046
Riigikaitse inimvara	-56 458	-56 120	44	44	-56 413	-56 076
Väeloome: maavägi	-186 330	-176 389	-78	-78	-186 408	-176 467
INVESTEERINGUD	-454 048	-309 641	0	0	-454 048	-309 641
Hoonete ja rajatiste soetus ning renoveerimine	-83 441	-64 247	-12 783	-12 783	-96 223	-77 030
Liitlaste taristu	-26 533	-26 533	12 783	12 783	-13 750	-13 750

7.1 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbeliste vahendite tegevuse „Teadus- ja arendustegevuse kulud jaotamata projektidele“ eelarvest suunatakse **640 000 eurot Kaitseministeeriumi** valitsemisala eelarvesse teadus- ja arendustegevuse projektide rakendamiseks, sh:

- 330 000 eurot sihtasutuse CR14 küberharjutusvälja salajase võimekuse projekti kuludeks programmi tegevuse *Liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö* eelarvesse;
- 310 000 eurot krüptograafiliste turbelahenduste hindamisvõimekuse loomise projekti kuludeks programmi tegevuse *Väeloome: muud üksused* eelarvesse.

7.2 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (investeeringutes)

Liitlaste taristu investeeringutest suunatakse **12 782 711 eurot** hoonete ja rajatiste soetuse ning renoveerimise investeeringutesse. Tegemist on tehnilise muudatusega, millega korrigeeritakse valitsemisala taristukavas sõjalise kaitse ning liitlaste taristu projektide eelarvelist jaotust.

7.3 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Kaitseministeeriumi tugiteenuste ümbersuunamise muutusest tingitud tehnilise muudatusega suunatakse **129 058 eurot** programmi tegevuste vahel ümber.

8 KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 8. Kliimaministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
TULUD	1 270 993	0	0	0	1 270 993	0
Trahvid ja muud varalised karistused	574	0	400	0	974	0
Muud tulud	26 855	0	-400	0	26 455	0
KULUD	-1 189 951	-193 769	-1 521	-2 125	-1 189 618	-196 041
Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS	-3 678	-3 503	0	0	-3 679	-3 503
Kalandus						
Kalavarude ja -püügi haldamise ning kaitse korraldamine	-3 678	-3 503	0	0	-3 679	-3 503
Tulemusvaldkond: KESKKOND	-241 895	-70 503	75 209	-313	-166 686	-70 816
Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm						
Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine	-133 578	-1 989	75 503	-19	-58 074	-2 008
Õhukvaliteedi parendamine	-12 109	-4 667	6	6	-12 103	-4 661
Kiirgusohutuse tagamine	-1 611	-1 242	-19	-19	-1 630	-1 261
Ressursitõhususe ja ökoinnovatsiooni edendamine	-12 515	-1 488	-17	-17	-12 532	-1 506
Keskkonnamõju hindamise ja selle maandamise tagamine	-2 757	-1 051	-18	-18	-2 775	-1 068
Tööstusheite- ja kemikaalipoliitika kujundamine	-2 878	-1 792	-13	-13	-2 890	-1 805
Jäätmemajanduse korraldamine	-7 014	-3 933	-64	-64	-7 078	-3 996
Maapõueressursside kasutamise ja kaitse korraldamine	-2 008	-1 575	-23	-23	-2 031	-1 598
Merekeskkonna kaitse suunamine	-2 890	-2 700	-122	-122	-3 012	-2 822
Vee säästliku kasutamise ja kaitse tagamine	-15 938	-12 597	-21	-21	-15 959	-12 618
Elurikkuse kaitse tagamine	-17 439	-10 278	-55	-55	-17 493	-10 333
Metsanduse arengu suunamine	-13 468	-12 936	-20	-20	-13 488	-12 956
Keskkonnateadlikkuse ja -hariduse arengu suunamine	-7 028	-5 864	72	72	-6 956	-5 792

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Tulemusvaldkond: ENERGEETIKA	-78 681	-5 419	-1 831	-1 831	-80 658	-7 396
Energeetika ja maavarade programm						
Elektri- ja gaasivarustuse tagamine	-540	-518	2	2	-539	-517
Soojusenergia tõhus tootmine ja ülekanne	-263	-253	1	1	-262	-252
Transpordikütuste valdkonna reguleerimine	-148	-140	1	1	-147	-140
Energiatõhususe suurendamine	-5 414	-360	26	26	-5 388	-334
Taastuenergia osakaalu suurendamine lõpptarbimises	-69 133	-1 399	-143	-143	-69 276	-1 541
Maapõueressursside uurimine ja kasutamine	-1 153	-986	-1 863	-1 863	-3 017	-2 849
Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS	-160 425	-5 835	-4 992	8	-165 418	-5 827
Ehitus						
E-ehitus	-5 365	-1 148	4	4	-5 361	-1 144
Ehitatud keskkonna ja ehitusvaldkonna kvaliteedi arendamine	-1 540	-723	2	2	-1 538	-721
Eluasemepoliitika	-153 520	-3 964	-4 998	2	-158 518	-3 962
Tulemusvaldkond: TRANSPORT	-687 056	-108 509	-69 907	11	-756 963	-108 498
Transpordi ja liikuvuse programm						
Veetransporditaristu arendamine ja korrashoid	-18 572	-15 236	-13 740	3	-32 312	-15 234
Õhutransporditaristu arendamine ja korrashoid	-10 304	-10 296	1	1	-10 303	-10 295
Maanteetransporditaristu arendamine ja korrashoid	-227 758	-71 704	1	1	-227 757	-71 703
Keskkonnahoidlikku liikuvust soodustav linnakeskkond	-41 259	-231	1	1	-41 258	-230
Raudteetransporditaristu arendamine ja korrashoid	-376 966	-729	-56 174	1	-433 139	-728
Ohutu ja säästlik transpordisüsteem	-12 197	-10 312	4	4	-12 193	-10 308
Käibemaks	-16 215	0	0	0	-16 215	0
INVESTEERINGUD	-178 048	-74 387	-480	-480	-178 528	-74 867
Muud investeeringud kokku	-41 441	-14 518	-480	-480	-41 921	-14 998

Valitsemisala eelarve mahtude muutused on Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 12.2) ja Siseministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 13.1) koosmõjuga.

8.1 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbeliste vahendite tegevuse "Teadus- ja arendustegevuse kulud jaotamata projektidele" eelarvest suunatakse **2 195 818 eurot Kliimaministeeriumi** valitsemisala eelarvesse teadus- ja arendustegevuse projektide rakendamiseks, sh:

- 181 818 eurot projekti "EL 2030 kliimaeesmärkide ülevõtmise raamleping ülikoolidega" rahastamiseks;
- 2 014 000 eurot projekti "Fosforiidi ja kaasnevate ressursside uuring" rahastamiseks (sealhulgas kuludeks 1 864 000 eurot ja investeringuteks 150 000 eurot).

8.2 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Ministeeriumite töö ümberkorraldamisest tulenevalt suunab **Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium** täiendavaid vahendeid **Kliimaministeeriumi** majandamiskuludesse **80 000 euro** ulatuses.

8.3 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Päästeamet annab Kliimaministeeriumi haldusalas olevale Riigilaevastikule amortiseerunud veesõidukite asendamiseks üle **330 000 eurot**.

8.4 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium suunab **Kliimaministeeriumi** eelarvesse seoses ministeeriumite ümberkorraldamisega **146 666 eurot** Euroopa Horisondi partnerluse puhtale energiale ülemineku (CET) projekti elluviimiseks.

8.5 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (tuludes)

Transpordiameti eelarve tulukontode vaheline muudatus. Ekslikult "Muude tulude" konto all kajastatud trahvimäärade suurendamine suunati "Trahvide ja muude varaliste karistuste" kontole. Sisemine muudatus kokku **400 000 eurot**.

8.6 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Kliimaministeeriumi programmi tegevusest *Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine* suunatakse vahendid ümber programmi tegevustele *Raudteetransporditaristu arendamine ja korrashoid, Veetransporditaristu arendamine ja korrashoid* ning *Eluasemepoliitika*. Esialgselt olid vahendid planeeritud tervikuna Keskkonnakaitse ja -kasutuse programmi. Muudatusega täpsustatakse CO₂ kvooditulust rahastatavate vahendite jaotumist valdkondlikesse programmegevustesse. Meetmete sisu ei muutu. Kokku suunatakse ümber **74 917 556 eurot**.

8.7 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Vabariigi Valitsuse otsustega saadud vahendite kajastamise jaotusreeglite täpsustamine kuluarvestuse infosüsteemis programmegevuste vahel. Sisemine muudatus kokku **245 859 eurot**.

8.8 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Kliimaministeriumi tööjõukulude jaotuse täpsustamine programmegevuste vahel. Kokku suunatakse ümber **38 500 eurot**.

8.9 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Riigiasutuste autopargi efektiivsema kasutamise kokkuhoiu jaotuse täpsustamine asutuste vahel. Sisemine muudatus kokku **1 800 eurot**.

9 KULTUURIMINISTERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 9. Kultuuriministeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-360 181	-289 417	-1 299	-1 299	-361 480	-290 716
Tulemusvaldkond: SIDUS ÜHISKOND	-16 355	-5 242	-180	-180	-16 535	-5 422
Lõimumis-, sh kohanemisprogramm						
Lõimumis-, sh kohanemispoliitika kujundamine ja rakendamine	-16 130	-5 017	-180	-180	-16 310	-5 197
Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT	-341 684	-284 175	-1 119	-1 119	-342 803	-285 294
Kultuuriprogramm						
Etenduskunstide poliitika kujundamine ja rakendamine	-48 196	-41 945	-85	-85	-48 281	-42 030
Muusikapoliitika kujundamine ja rakendamine	-18 345	-14 457	-127	-127	-18 472	-14 584
Kunstipoliitika kujundamine ja rakendamine	-6 483	-2 768	500	500	-5 983	-2 268
Meediapoliitika kujundamine ja rakendamine	-44 145	-44 145	-31	-31	-44 176	-44 176
Raamatukogupoliitika kujundamine ja rakendamine	-36 614	-36 614	-515	-515	-37 129	-37 129

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Muuseumi- ja muinsuskaitsepoliitika kujundamine, rakendamine	-53 122	-49 026	51	51	-53 071	-48 975
Kultuuri valdkondadeülene tugi- ja arendustegevus	-30 223	-12 931	-830	-830	-31 054	-13 762
Spordiprogramm						
Saavutusspordi toetamine ja arendamine	-42 940	-38 877	-2	-2	-42 942	-38 878
Ausa spordi ja sporditurvalisuse toetamine ning arendamine	-279	-279	-81	-81	-360	-360

Valitsemisala eelarve mahtude muutused on Haridus- ja Teadusministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 5.1), Justiitsministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 6.3) ja Rahandusministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 11.6) koosmõjuga.

9.1 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbeliste vahendite tegevuse “Teadus- ja arendustegevuse kulud jaotamata projektidele” eelarvest suunatakse **1 500 000 eurot Kultuuriministeeriumi** eelarvesse teadus- ja arendustegevuse projekti “Elujõulise Eesti kultuuri teadus- ja arendusprogrammi piloteerimine” rakendamiseks.

9.2 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Kunstihoone investeringutoetusest suunatakse **500 000 eurot** Eesti Rahvusraamatukogu hoone renoveerimise kallinemise katteks (vastavalt riigi eelarvestrateegia 2024-2027 protsessis tehtud kinnisvara otsustele).

9.3 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

415 597 eurot suunatakse programmi tegevuselt *Kultuuri valdkondadeülene tugi- ja arendustegevus* ümber järgmiselt:

- **220 000 eurot** Lõimumise programmi tegevustele, sest 2024. aasta on kultuuririkkuse aasta;
- **80 597 eurot** Eesti Antidopingu ja Spordieetika Sihtasutuse toetuse suurendamiseks;
- **100 000 eurot** Eesti Pärimusmuusika Keskuse tegevustoetuse suurendamiseks;
- **15 000 eurot** Eesti Rahvusraamatukogu tegevustoetuse suurendamiseks seoses riikliku raamatukoguteeninduse koordineerimisega.

9.4 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Kultuuriministeeriumi valitsemisalas täpsustatakse programmide ja tegevuste vahelist kulude jaotust. Kultuuriministeerium suurendab **230 006 euro** võrra valitsemisala asutustele antavaid toetusi tulenevalt 13%-lisest miinimumpalga tõusust 2024. aastal. Lisaks toetab Kultuuriministeerium Võru Instituuti **8 000 euroga** evalveerimiskulude katmisel. 238 006 euro võrra vähendatakse tegevuse *Kultuuri valdkondadeüleline tugi- ja arendustegevus* eelarvet.

10 MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 10. Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-1 416 310	-189 321	-1 358	-1 358	-1 417 668	-190 678
Tulemusvaldkond: DIGIÜHISKOND	-149 041	-60 054	-1 184	-1 584	-150 225	-61 639
Digiühiskonna programm						
Digiriigi alusbaasi kindlustamine	-94 711	-43 540	-1 184	-1 584	-95 895	-45 124
Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS	-283 134	-122 198	-173	227	-283 307	-121 972
Teadussuure programme						
Ettevõtete innovatsiooni-, digi- ja rohepöörde soodustamine	-111 029	-75 741	147	147	-110 882	-75 595
Ettevõtluskeskkond						
Ettevõtete konkurentsivõime ja ekspordi edendamine	-127 427	-14 919	-400	0	-127 827	-14 919
Ettevõtluse arendamise soodustamine	-33 070	-22 479	80	80	-32 990	-22 399

Valitsemisala eelarve mahtude muutused on Kliimaministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 8.2 ja 8.4) koosmõjuga.

10.1 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbeliste vahendite tegevuse “Teadus- ja arendustegevuse kulud jaotamata projektidele” eelarvest suunatakse **1 385 000 eurot Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi** valitsemisala eelarvesse teadus- ja arendustegevuse projekti “Tulevikukindla andmemajanduse ökosüsteemi mudel ja taristulised lahendused andmete turvaliseks haldamiseks, käitlemiseks ja väärindamiseks” rahastamiseks.

10.2 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Rahandusministeeriumi eelarvest suunatakse **30 000 eurot** **Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi** valitsemisala asutuse Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskuse (edaspidi RIT) eelarvesse arvutitöökoha eritarkvara halduse kulude katteks.

10.3 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Õiguskantsleri Kantslei suunab **49 050 eurot** ja **Rahandusministeerium** **190 000 eurot** Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala asutuse RITi eelarvesse arvutitöökoha teenuse osutamise kulude katteks.

10.4 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium täpsustab Riigi Infokommunikatsiooni Sihtasutusele (edaspidi RIKS) kavandatud vahendite jaotust investeringu- ja tegevustoetuse vahel suunates objektilt “Muud investeringud” **150 000 eurot** tegevustoetuseks.

10.5 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium täpsustab RIKSile kavandatud investeringutoetuse sisu. Et tegemist on investeringutega turvalisse satelliitsidesse ja turvalise lauatelefonide side tagamiseks, siis suunatakse kavandatud vahendid objektilt “Muud investeringud” objektile “IT investeringud” summas **65 000 eurot**.

10.6 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium täpsustab vahendatava välistoetuse sisu. **400 000 eurot** suunatakse tegevuse *Digiriigi alusbaasi kindlustamine* alt tegevuse *Ettevõtete konkurentsivõime ja ekspordi edendamise* kulude katteks.

11 RAHANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 11. Rahandusministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
TULUD	14 297 187	0	16 600	0	14 313 787	0
Intressi- ja omanikutulud	167 865	0	16 600	0	184 465	0

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-429 257	-120 680	-16 962	-362	-446 220	-121 043
Tulemusvaldkond: TÕHUS RIIK	-422 502	-120 680	-16 962	-362	-439 464	-121 043
Riigi rahandus						
Eelarvepoliitika kujundamine	-14 413	-5 579	84	84	-14 329	-5 495
Riigi rahaasjade korraldamine ja järelevalve	-242 089	-1 476	-16 561	39	-258 649	-1 436
Maksu- ja tollipoliitika kujundamine	-1 698	-1 692	29	29	-1 669	-1 662
Halduspoliitika						
Riigihalduse ja personalipoliitika kujundamine	-25 909	-3 123	52	52	-25 856	-3 070
Tugiteenuste pakkumine ja toetuste rakendamine RTKs	-21 376	-11 669	-489	-489	-21 865	-12 158
IKT valdkonna arendamine ja korraldamine RMITis	-30 583	-16 425	-11	-11	-30 594	-16 436
Ministeeriumite ühishoone kesksete tugiteenuste korraldamine	-8 648	-8 544	-111	-111	-8 759	-8 655
Riiklik statistika ja vastava poliitika kujundamine	-12 909	-10 948	1	1	-12 908	-10 947
Finantspoliitika						
Finantspoliitika kujundamine	-1 270	-1 265	20	20	-1 250	-1 246
Rahandusteabe poliitika kujundamine	-6 771	-6 617	24	24	-6 746	-6 593
Käibemaks	-6 755	0	11	11	-6 755	0
INVESTEERINGUD	-30 679	-19 375	-8	-8	-30 688	-19 384
IT investeeringud	-22 602	-19 136	-8	-8	-22 610	-19 144
FINANTSEERIMISTEHINGUD	1 112 095	-38	436 000	0	1 548 095	-38
Laenukohustised	1 131 962	-38	436 000	0	1 567 962	-38

Valitsemisala eelarve mahtude muutused on Justiitsministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 6.2) ja Majandus – ja Kommunikatsiooniministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 10.2) ja Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 12.3 ja 12.4) koosmõjuga.

11.1 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbeliste vahendite tegevuse "Teadus- ja arendustegevuse kulud jaotamata projektidele" eelarvest suunatakse **72 727 eurot** kuludeks **Rahandusministeeriumi** eelarvesse projektile "EL 2030 kliimaeesmärkide ülevõtmise raamleping ülikoolidega".

11.2 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Riigikohtu eelarvest suunatakse **Rahandusministeeriumi** valitsemisalasse Riigi Tugiteenuste Keskuse eelarvesse **10 696 eurot** personali-, palga- ja finantsarvestuse teenuse osutamiseks.

11.3 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Riigikontroll ja **Siseministeerium** suunavad kokku **8 100 eurot** **Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse** eelarvesse riigihangete registri arendustöödeks.

11.4 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium suunab **89 833 eurot** **Rahandusministeeriumi** valitsemisalasse Riigi Tugiteenuste Keskuse eelarvesse dokumendihalduse ja arhiivinduse teenuse osutamiseks ning **139 180 eurot** **Rahandusministeeriumi** eelarvesse seoses **Rahandusministeeriumi** ühisosakonna teenindamisele üle tulekuga.

11.5 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Haridus- ja Teadusministeeriumi eelarvest suunatakse **337 750 eurot** **Rahandusministeeriumi** eelarvesse seoses dokumendihaldus- ja arhiiviteenuse osutamisega Riigi Tugiteenuste Keskuse poolt.

11.6 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Kultuuriministeeriumi valitsemisalast suunatakse **Rahandusministeeriumi** valitsemisalasse Riigi Tugiteenuste Keskusele **60 968 eurot** dokumendihaldus- ja arhiiviteenuse ning täiendavate dokumendihalduse teenuse ülesannete osutamiseks.

11.7 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Muudatusega suunatakse Rahapesu Andmebüroo eelarvest **Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse** eelarvesse **11 053 eurot** litsentside hinnatõusu katteks.

11.8 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (tuludes, kuludes ja finantseerimistehingutes)

Riigikogule varasemalt esitatud Riigieelarve seaduse muutmise eelnõus (304SE) oli ette nähtud likviidsusreservi liitmine stabiliseerimisreserviga. Seaduseelnõu menetluse käigus otsustas Rahanduskomisjon seda eelnõu muuta ning säilitada eraldi stabiliseerimisreserv, kuid võimaldades reservi investeerimisel võtta varasemast rohkem riski ja seeläbi teenida piisavat tulusust. Stabiliseerimisreservi tulusus peaks edaspidi olema vähemalt sama kõrge, kui riigi

keskmise laenuintress, et reservi hoidmine ei tekitaks riigile täiendavaid intressikulusid. Muudatuse tulemusena kasvavad eelarves **16 600 000 euro** võrra nii intressitulud kui ka intressikulud ning stabiliseerimisreservi ehk **436 000 000 euro** võrra suureneb laenu maht.

12 REGIONAAL- JA PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 12. Regionaal ja põllumajandusministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-736 196	-235 887	-1 051	-550	-737 246	-236 437
Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS	-495 218	-68 000	-1 090	-590	-496 308	-68 590
Põllumajandus, toit ja maaelu						
Põllumajanduskeskkonna hea seisundi tagamine	-64 231	-3 980	-661	-661	-64 892	-4 641
Taimetervise, loomade tervise ja heaolu tagamine	-26 835	-10 046	8	8	-26 827	-10 038
Maa- ja rannapiirkonna arendamine	-46 418	-4 431	7	7	-46 411	-4 424
Toiduohutus	-11 597	-9 024	9	9	-11 588	-9 015
Maakasutus	-10 253	-2 122	3	3	-10 250	-2 119
Maaparandus	-12 143	-3 282	1	1	-12 142	-3 281
Sordiaretus ja taimne paljundusmaterjal	-12 071	-8 530	-497	3	-12 568	-8 527
Põllumajandusloomade aretus	-5 232	-5 042	1	1	-5 231	-5 041
Põllumajandustootjate ja toiduainetööstuste konkurentsivõime	-116 136	-8 139	8	8	-116 129	-8 131
Põlvkondade vahetus	-17 397	-485	1	1	-17 395	-483
Riskijuhtimine ja põllumajandusturgude tasakaal	-118 571	-2 779	5	5	-118 566	-2 774
Ühistegevus ja koostöö	-2 538	-761	1	1	-2 538	-760
Ekspordivõimekus ja Eesti toidu kuvand	-2 019	-1 127	4	4	-2 015	-1 123
Mahepõllumajandus	-36 419	-5 382	1	1	-36 418	-5 381
Kalandus						
Kutseline kalapüük	-5 271	-1 040	7	7	-5 264	-1 034
Vee-elusressursside töötlemine	-3 334	-399	3	3	-3 331	-396
Vesiviljelus	-1 044	-165	2	2	-1 042	-163
EMKFi keskkonnakaitsemeetmete rakendamine	-2 639	-213	2	2	-2 637	-211
Kalavarude haldamine ja kaitse	-1 071	-1 052	6	6	-1 065	-1 046
Tulemusvaldkond: TÕHUS RIIK	-103 264	-37 413	34	34	-103 229	-37 378
Regionaalpoliitika						
Regionaalpoliitika, piirkondade ja piiriülese koostöö areng	-53 453	-19 944	11	11	-53 442	-19 933
Kohalike omavalitsuste poliitika ja finantseerimine	-30 929	-2 055	13	13	-30 916	-2 042
Ruumilise planeerimise poliitika kujundamine ja korraldamine	-4 816	-4 759	18	18	-4 798	-4 740

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Maatoimingute korraldamine	-6 342	-3 729	-1	-1	-6 343	-3 730
Ruumiandmete hõive, analüüsid ja kättesaadavaks tegemine	-7 725	-6 926	-6	-6	-7 731	-6 932
Tulemusvaldkond: TRANSPORT	-130 490	-130 473	5	5	-130 485	-130 469
Ühistransport						
Ühistransporditeenuse arendamine ja soodustamine	-130 490	-130 473	5	5	-130 485	-130 469

Valitsemisala eelarve mahtude muutused on Rahandusministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 11.4) koosmõjuga.

12.1 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbeliste vahendite tegevuse „Teadus- ja arendustegevuse kulud jaotamata projektidele“ eelarvest suunatakse **669 927 eurot Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi** valitsemisala eelarvesse, sh:

- 597 200 eurot projekti „Põllukultuuride väetamisnormatiivide nüüdisajastamine“ rakendamiseks;
- 72 727 eurot projekti "EL 2030 kliimaeesmärkide ülevõtmise raamleping ülikoolidega" rakendamiseks.

12.2 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Kliimaministeerium suunab **Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi** valitsemisala eelarvesse:

- **500 000 eurot** CO2 osakute müügist saadud tulust rahastatava projekti "OK-SORT: Omad kestlikud sordid targaks toidujulgeoleku tagamiseks" rakendamiseks.
- **537 eurot** seoses Kliimaministeeriumi vahendite suunamisega Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi eelarvesse toetuseks Kose vallale teehoiu kulude ja korrashoiu jaoks. Lisaks **108 eurot** käibemaksu Kose vallale teehoiu kulude ja korrashoiu jaoks mõeldud summalt.

12.3 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Rahandusministeerium suunab **Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi** valitsemisala eelarvesse:

- **74 000 eurot** ministeeriumite tööjaotuse muudatusega üle antud ametikohtade IT töökohateenuse kulude katteks.

- **25 000 eurot** Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumisse üle antavate sõidukite kulude katteks.

12.4 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Rahandusministeerium suunab **Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi** valitsemisala eelarvesse **10 000 eurot** Maa-ametile arhiivi kasutamise kulude katteks.

13 SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 13. Siseministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-534 034	-458 991	-465	-360	-534 499	-459 351
Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS	-491 900	-443 212	-465	-360	-492 365	-443 573
Siseturvalisus						
Turvalise keskkonna kujundamine	-16 265	-15 830	-31	-31	-16 297	-15 861
Õnnetuste, süütegude ja varakahjude ennetamine	-13 652	-12 227	-40	-40	-13 692	-12 267
Tegevus- ja relvalubade väljaandmine	-2 283	-2 099	-3	-3	-2 286	-2 102
Siseturvalisuse vabatahtlike kaasamine	-4 315	-4 295	39	39	-4 275	-4 256
Süüteo menetluse tõhustamine	-43 284	-41 640	599	599	-42 685	-41 041
Avaliku korra tagamine	-75 107	-71 478	-858	-858	-75 964	-72 336
Demineerimine	-4 559	-4 258	-15	-15	-4 574	-4 273
Päästmine maismaal ja siseveekogudel	-85 363	-80 737	-299	-299	-85 662	-81 037
Abi osutamine Eesti pääste piirkonnas	-15 912	-12 279	-111	-111	-16 023	-12 390
Põhiseadusliku korra tagamine	-43 664	-43 473	3	3	-43 661	-43 469
Raske ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus	-41 060	-37 405	-326	-326	-41 386	-37 731
Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine	-4 074	-3 843	-115	-10	-4 189	-3 853
Piirihaldus	-55 385	-42 066	701	701	-54 684	-41 365
Objektivalve ja isikukaitse	-9 865	-9 712	0	0	-9 865	-9 712
Rände- ja kodakondsuspoliitika kujundamine ning elluviimine	-10 818	-7 785	2	2	-10 815	-7 783
Isikute tõsiskindel tuvastamine ja dokumentide väljaandmine	-19 640	-11 943	-12	-12	-19 652	-11 955
Migratsioonijärelevale	-7 295	-6 106	0	0	-7 295	-6 106
INVESTEERINGUD	-66 078	-25 322	696	696	-65 382	-24 626
Transpordivahendid	-30 543	-11 942	2 571	2 571	-27 971	-9 370
Muud investeeringud kokku	-24 311	-13 381	-1 875	-1 875	-26 186	-15 256

Valitsemisala eelarve mahtude muutused on Rahandusministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 11.3) ja Kliimaministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 8.3) koosmõjuga.

13.1 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Kliimaministeeriumi eelarvest suunatakse **104 648 eurot Siseministeeriumi** valitsemisala eelarvesse CO2 osakute müügi tulust rahastatava projekti “Kriisihaavatavuse kujunemine, tulevikukriisid ja sekkumised ühiskondliku valmisoleku suurendamiseks” rakendamiseks.

13.2 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes ja investeeringutes)

Siseministeeriumi valitsemisalas suunatakse majandusliku sisu täpsustumisest tulenevalt ümber **365 891 eurot**. Lisaks ajakohastatakse programmi tegevuste eelarveid vastavalt planeeritavatele tegevustele.

Täpsustatakse eelarveid investeeringu objektide vahel: seoses transpordivahendite hangete ja soetuse käigus selgunud tegelikule vajadusele, sealhulgas ka hangete edasilükkumisest tulenevalt suunatakse esialgselt transpordivahenditele planeeritud eelarvest vahendeid ümber Idapiiri ehituseks, õhusõidukite hoolduseks ja varuosadeks, Lennusalga hoone investeeringuteks ning muudeks investeeringuteks.

14 SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 14. Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-7 216 208	-327 940	-1 023	-1 023	-7 217 231	-328 962
Tulemusvaldkond: HEAOLU	-4 709 982	-121 622	-453	-453	-4 710 435	-122 075
Vanemaealiste programm						
Pensionisüsteemi kujundamine ja hüvitiste maksmine	-3 536 440	-6 284	-140	-140	-3 536 580	-6 424
Sotsiaalhoolekande programm						
Pikaajalise hoolduse poliitika kujundamine, KOV võimestamine	-14 072	-4 138	-63	-63	-14 135	-4 200
Laste ja perede programm						
Abivajavaid lapsi ja peresid toetavad teenused	-34 164	-27 051	-200	-200	-34 364	-27 251
Laste ja perede ning ohvriabi valdkonna arendamine	-5 072	-3 031	-50	-50	-5 122	-3 080
Tulemusvaldkond: TERVIS	-2 498 922	-206 318	-570	-570	-2 499 492	-206 888
Tervist toetava keskkonna programm						
Tervist toetava ning parendava keskkonna kujundamine	-1 003	-977	-18	-18	-1 021	-996
Tervist toetavate valikute programm						

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Terviseriskide ennetamise ja tervise edendamise korraldamine	-8 695	-7 191	-61	-61	-8 756	-7 252
Vaimse tervise edendamine	-3 745	-3 711	-13	-13	-3 757	-3 723
Nakkushaiguste leviku tõkestamine (HIV, TB ja hepatiidid)	-7 037	-7 036	50	50	-6 987	-6 986
Inimkeskse tervishoiu programm						
Inimkeskse tervishoiu valdkonna arendamine	-3 514	-3 201	122	122	-3 392	-3 079
Tervisesüsteemi kvaliteet ja patsiendihutus	-2 840	-2 436	-646	-646	-3 486	-3 082
Ravimite ja meditsiiniseadmete valdkonna arendamine	-922	-899	-4	-4	-926	-904

14.1 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Vabariigi Valitsuse reservi eelarvest suunatakse **1 022 727 eurot Sotsiaalministeeriumi** valitsemisala eelarvesse, sh:

- **200 000 eurot** vanemlusprogrammi läbiviimiseks;
- Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbeliste vahendite tegevuse "Teadus- ja arendustegevuse kulud jaotamata projektidele" eelarvest **822 727 eurot** 2024. aastaks Teadus- ja Arendusnõukogu otsustatud teadus- ja arendustegevuse projektide rahastamiseks, sealhulgas Vähi ennetuse, diagnostika, ravi ja teaduskeskuse asutamiseks 650 000 eurot; Digital Europe programmi 1 miljoni genoomi rakendusprojektiks 100 000 eurot ja EL 2030 kliimaeesmärkide ülevõtmise raamlepingu ülikoolidega 72 727 eurot.

14.2 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Tervise Arengu Instituut suunab ümber programmide tegevustes **50 000 eurot** - HIV teavitustegevuses keskendutakse rohkem sotsiaalmeediale ja otseturundusele ning kokku hoitavad vahendid suunatakse paikkondade terviseedenduseks,

14.3 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Sotsiaalministeerium täpsustab programmide tegevuste vahel tegevuskulude vahelist jaotust **146 682 eurot** seoses struktuuri ja tööülesannete muudatustega,

2) Muudatused eelnõu tekstiparagrahvides:

2024. a riigieelarve seaduse eelnõus tehakse järgmised muudatused:

1) seaduse § 2 lõige 1 sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Õppetoetuste ja õppelaenu seaduse alusel kehtestatavad määrad on järgmised:

1) seaduse § 5 lõike 2¹ punkti 3 alusel kehtestatav üliõpilase vajaduspõhise õppetoetuse saamiseks arvestatava keskmise sissetuleku ülemmäär 756,38 eurot kalendrikuus;

2) seaduse § 12 lõike 1 alusel kehtestatav kutseõppe õppekava õpilase põhitootuse suurus 60 eurot õppekuus;

3) seaduse § 12 lõike 1 alusel kehtestatav üliõpilase vajaduspõhise eritoetuse suurus 135 eurot õppekuus;

4) seaduse § 12 lõike 2 alusel kehtestatav üliõpilase vajaduspõhise õppetoetuse suurus taotleja kuni 189,10 eurose kalendrikuu sissetuleku korral 440 eurot õppekuus, kalendrikuu sissetuleku vahemiku 189,11 kuni 378,19 eurot korral 270 eurot õppekuus ja kalendrikuu sissetuleku vahemiku 378,20 kuni 756,38 eurot korral 150 eurot õppekuus;

5) seaduse § 12 lõike 1 ja § 43 lõike 1 alusel kehtestatav doktoranditoetuse suurus 660 eurot kalendrikuus.“;

***Selgitus:** Muudatuse aluseks on statistikaameti poolt avaldatud 2022. a suhtelise vaesuse piir 9 076,57 eurot.*

2) paragrahvi 3 lõike 1 näitaja „Cn“ selgitust täiendatakse pärast tekstiosa „2023. aasta 10. novembri seisuga“ tekstiosaga „välja arvatud üksikainete ja ekstern õpilased“;

***Selgitus:** tasandusfondi kuluvajaduse arvestamisel on olnud eesmärk arvesse võtta munitsipaalgümnaasiumis käivate keskharidust omandavate õpilaste arvu ning sellest lähtuvalt on kujundatud ka vastavad ühikuväärtused.*

Üksikainete õppijad ja eksternõpilased on moodustanud keskharidust omandavatest õpilastest varasemalt väikse osa (ca 1/10) ning nende kulu on moodustanud veelgi väiksema osa keskhariduse andmise kuludest (nt õpetajate tööjõukulu toetuse eraldamisel arvestatakse üksikainete õppijaid koefitsiendiga 0,06), mistõttu nende mõju koondtulemusele on olnud varem marginaalne. Näiteks 2017/2018 õppeaastal oli Narva linna koolides gümnaasiumiastmes 9 eksternõpilast ning 0 üksikainete õpilast ca 1000 tava gümnaasiumõpilase kõrval.

Samas 2023/2024 õppeaastal on Narva linnas 1279 ekstern ja üksikainete õpilast 573 tavagümnaasiumiõpilase kõrval. Teistes omavalitsustes sellist äkilist muutust toimunud ei ole.

Peamiselt (98% võetud kursustest) on Narva linna puhul tegemist keeleõppe programmides osalevate inimeste arvuga. Nende arvesse võtmine ei vasta nendele alustele, mille järgi on tasandusfond kujundatud ning see muudaks oluliseks toetuse jaotuse tasakaalu omavalitsuste vahel.

Keeleõppe kulud ja muud ekstern ja üksikainete õppimisega kaasnevad õpetamise kulud on juba rahastatud läbi üldhariduse toetuse ning selle kõrvalt täiendavaid kulusid nad sellises mahus kaasa ei too, et neid oleks vaja eraldi tasandusfondiga arvestada.

3) seaduse § 3 lõikes 2 asendatakse arv „380 718 065“ arvuga „485 490 000“;

***Selgitus:** Muudatus on seotud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse (PGS) § 3 ja § 7-ga, kus riigieelarvest eraldatakse valdadele ja linnadele munitsipaalkoolide kulude katmiseks toetust Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) 10.11.2023 õpilaste arvu alusel. Üldhariduskoolide pidamiseks antava toetuse õige ja lõplik summa on 468 305 000 eurot.*

4) seaduse § 3 lõige 3 sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kohaliku omavalitsuse üksustele riiklike rahvastikuregistritoimingutega seonduvate ülesannete täitmise korraldamisega seotud kulude hüvitamise määrad menetlusjuhtumi kohta on järgmised:

- 1) toimetulekutoetuse maksmise korraldamine 8,84 eurot;
- 2) sünni registreerimine 16,21 eurot;
- 3) elektroonilise avalduse alusel sünni registreerimine 4,42 eurot;
- 4) surma registreerimine 9,82 eurot;
- 5) andmekogusse kandmiseks isikukoodi andmine 7,38 eurot;
- 6) Euroopa Liidust, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigist või Šveitsi Konföderatsioonist pärit kodanikule elukoha esmakordsel registreerimisel Eestis isikukoodi andmine 4,42 eurot;
- 7) isaduse omaksvõtu registreerimine 7,96 eurot;
- 8) abielu registreerimine 61,88 eurot;
- 9) lahutuse registreerimine 44,69 eurot;
- 10) nime muutmise registreerimine 35,36 eurot;
- 11) soo muutmise registreerimine 11,79 eurot;
- 12) vaimuliku juhendamine 29,47 eurot;
- 13) veebikeskkonnast saadud avalduse alusel tõendi või rahvastikuregistri väljavõtte väljastamine 5,3 eurot;
- 14) perekonnaseisudokumentide ja kohtuotsuste andmehõivekannete tegemine ja parandamine 11,49 eurot;
- 15) õigustatud huvi korral dokumendi väljastamine 17,68 eurot;

16) mitmekeelse standardvormi ja sellele lisatava rahvastikuregistri väljavõtte või korduva tõendi väljastamine ning muu perekonnasündmuse dokumendi, korduva tõendi või rahvastikuregistri väljavõtte väljastamine 9,72 eurot.“

***Selgitus:** Tegemist on tehnilise korrektsiooniga, millega sätestatakse kohaliku omavalitsuse üksustele riiklike rahvastikuregistritoimingutega seonduvate ülesannete täitmise korraldamisega seotud kulude hüvitamise määrade lõplikud väärtused menetlusjuhtumi kohta.*

Vabariigi Valitsus

Vabariigi Valitsus: ARVESTADA TÄIELIKULT

2. Teha eelnõus järgmised muudatused:

(Kulude ja investeeringute vähendusettepanekud esitatakse (+) märgiga ja suurendusettepanekud (-) märgiga. Ümardamine tuhande euronit võib põhjustada väikeseid erinevusi tabeli ja selgitustes toodud andmete võrdlemisel. 2024. aasta eelarve eelnõu koostamise aluseks on täiseurodes andmed. Eelnõu esitatakse Riigikogule kinnitamiseks tuhandetes eurodes.

Ühe muudatusettepanekuna käsitletakse kõikide muudatuste kogumit, mis avaldavad mõju antud administratiivse liigenduse üksuse (haldusala, valitsemisala) eelarve vahendite jaotusele, kusjuures need muudatusettepanekud, mis on seotud mitme haldus- või valitsemisalaga, on selgitatud selle haldus- või valitsemisala juures, kellele muudatusega eelarvet suunatakse.)

1) § 1. Muudatused riigieelarve vahendites (tuhandetes eurodes)

1 RIIGIKONTROLL

Tabel 1 . Riigikontroll, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-6 011	-5 544	3	3	-6 009	-5 541

Valitsemisala eelarve mahtude muutused on Rahandusministeeriumi muudatusettepaneku (vt 10.3) koosmõjuga.

2 RIIGIKOHUS

Tabel 2 . Riigikohus, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-6 911	-4 178	11	11	-6 900	-4 167

Valitsemisala eelarve mahtude muutused on Rahandusministeeriumi muudatusettepaneku (vt 10.2) koosmõjuga.

3 VABARIIGI VALITSUS

Tabel 3. Vabariigi Valitsus, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-3 131 486	-784 617	7 486	7 486	-3 124 000	-777 131
Vabariigi Valitsuse reservid	-121 767	-121 767	7 486	7 486	-114 281	-114 281

Valitsemisala eelarve mahtude muutused on Kaitseministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 6.1), Kliimaministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 7.1), Kultuuriministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 8.1), Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 9.1), Rahandusministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 10.1), Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 11.1) ja Sotsiaalministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 13.1) koosmõjuga.

4 HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 4. Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-1 104 532	-907 115	-40	-40	-1 104 572	-907 155
Tulemusvaldkond: TARK JA TEGUS RAHVAS	-832 990	-685 153	-40	-40	-833 030	-685 193
Haridus- ja noorteprogramm	-832 990	-685 153	-40	-40	-833 030	-685 193
Võrdsete võimaluste tagamine hariduses	-77 380	-69 970	-40	-40	-77 420	-70 010

4.1 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Kultuuriministeeriumi eelarvest suunatakse **40 000 eurot Haridus- ja Teadusministeeriumi** eelarvesse neljanädalaste õpilasvahetuste elluviimiseks Eesti üldhariduskoolide eesti- ja venekeelsete õpilaste vahel vanuses 13 – 18 eluaastat ja virtuaalse keelepraktika läbiviimiseks ning inspiratsiooni päeva korraldamiseks programmis osalejatele.

5 JUSTIITSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 5. Justiitsministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-230 708	-172 004	-90	-90	-230 798	-172 094
Tulemusvaldkond: ÕIGUSRIIK	-218 127	-172 004	-90	-90	-218 217	-172 094

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Usaldusväärne ja tulemuslik õigusruum	-218 127	-172 004	-90	-90	-218 217	-172 094
Õiguspoliitika kujundamine ja õigusloome kvaliteedi tagamine	-9 478	-9 327	-1	-1	-9 480	-9 328
Intellektuaalse omandi valdkonna rakendamine	-4 903	-2 380	-1	-1	-4 904	-2 381
Kriminaalpoliitika kujundamine ja elluviimine, sh ennetus	-39 537	-27 148	-5	-5	-39 541	-27 153
Karistuste täideviimise korraldamine	-76 631	-74 511	-8	-8	-76 638	-74 519
Õigusemõistmise, õigusregistrite ja õigusteenuste tagamine	-85 595	-57 085	-39	-39	-85 633	-57 124
Kesksed IT-teenused teistele valitsemisaladele	-1 984	-1 552	-36	-36	-2 020	-1 588

5.1 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi eelarvest suunatakse **69 660** eurot **Justiitsministeeriumi** valitsemisala asutuse Registrite ja Infosüsteemide Keskuse eelarvesse, et hankida tarkvara *Dynatrace* litsentsid.

5.2 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Rahandusministeeriumi eelarvest suunatakse **20 000** eurot **Justiitsministeeriumi** valitsemisala asutuse Registrite ja Infosüsteemide Keskuse (edaspidi RIK) eelarvesse, kuna RIK osutab IT teenuseid ühisveebi, Salme helisalvestuse, Delta, tarkvara VAKO ülalpidamiseks.

6 KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 6. Kaitseministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-1 110 818	-844 050	-640	-640	-1 111 458	-844 690
Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE	-1 015 938	-844 050	-640	-640	-1 016 578	-844 690
Sõjaline riigikaitse ja heidutus	-1 015 938	-844 050	-640	-640	-1 016 578	-844 690
Väeloome: muud üksused	-553 706	-401 911	-317	-317	-554 023	-402 228
Kaitsevalmidus	-17 090	-12 356	-1	-1	-17 091	-12 357
Kaitsetahe	-31 017	-30 609	-42	-42	-31 060	-30 651

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-1 110 818	-844 050	-640	-640	-1 111 458	-844 690
Liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö	-43 644	-43 278	-246	-246	-43 890	-43 524
<i>Riigikaitseliste investeringute korraldus</i>	<i>-13 795</i>	<i>-12 046</i>	<i>0,29</i>	<i>0,29</i>	<i>-13 795</i>	<i>-12 046</i>
Riigikaitseline inimvara	-56 458	-56 120	44	44	-56 413	-56 076
Väeloome: maavägi	-186 330	-176 389	-78	-78	-186 408	-176 467

6.1 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbeliste vahendite tegevuse „Teadus- ja arendustegevuse kulud jaotamata projektidele“ eelarvest suunatakse **640 000 eurot** Kaitseministeeriumi valitsemisala eelarvesse teadus- ja arendustegevuse projektide rakendamiseks, sh:

- 330 000 eurot sihtasutuse CR14 küberharjutusvälja salajase võimekuse projekti kuludeks programmi tegevuse *Liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö* eelarvesse;
- 310 000 eurot krüptograafiliste turbelahenduste hindamisvõimekuse loomise projekti kuludeks programmi tegevuse *Väeloome: muud üksused* eelarvesse.

6.2 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Kaitseministeeriumi tugiteenuste ümbersuunamiste muutusest tingitud tehnilise muudatusega suunatakse **129 058 eurot** programmi tegevuste vahel ümber.

7 KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 7. Kliimaministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
TULUD	1 270 993	0	0	0	1 270 993	0
Trahvid ja muud varalised karistused	574	0	400	0	974	0
Muud tulud	26 855	0	-400	0	26 455	0
KULUD	-1 187 951	-193 769	-1 521	-2 125	-1 189 471	-195 894
Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS	-3 678	-3 503	-0,161	-0,161	-3 679	-3 503
Kalandus	-3 678	-3 503	-0,16	-0,16	-3 679	-3 503
<i>Kalavarude ja -püügi haldamise ning kaitse korraldamine</i>	<i>-3 678</i>	<i>-3 503</i>	<i>-0,161</i>	<i>-0,161</i>	<i>-3 679</i>	<i>-3 503</i>
Tulemusvaldkond: KESKKOND	-241 895	-70 503	75 209	-313	-166 686	-70 816

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm	-241 895	-70 503	75 209	-313	-166 686	-70 816
Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine	-133 578	-1 989	75 503	-19	-58 074	-2 008
Õhukvaliteedi parendamine	-12 109	-4 667	6	6	-12 103	-4 661
Kiirgusohutuse tagamine	-1 611	-1 242	-19	-19	-1 630	-1 261
Ressursitõhususe ja ökoinnovatsiooni edendamine	-12 515	-1 488	-17	-17	-12 532	-1 506
Keskkonnamõju hindamise ja selle maandamise tagamine	-2 757	-1 051	-18	-18	-2 775	-1 068
Tööstusheite- ja kemikaalipoliitika kujundamine	-2 878	-1 792	-13	-13	-2 890	-1 805
Jäätmemajanduse korraldamine	-7 014	-3 933	-64	-64	-7 078	-3 996
Maapõueressursside kasutamise ja kaitse korraldamine	-2 008	-1 575	-23	-23	-2 031	-1 598
Merekeskkonna kaitse suunamine	-2 890	-2 700	-122	-122	-3 012	-2 822
Vee säästliku kasutamise ja kaitse tagamine	-15 938	-12 597	-21	-21	-15 959	-12 618
Elurikkuse kaitse tagamine	-17 439	-10 278	-55	-55	-17 493	-10 333
Metsanduse arengu suunamine	-13 468	-12 936	-20	-20	-13 488	-12 956
Keskkonnateadlikkuse ja -hariduse arengu suunamine	-7 028	-5 864	72	72	-6 956	-5 792
Tulemusvaldkond: ENERGEETIKA	-78 681	-5 419	-1 831	-1 831	-80 512	-7 249
Energeetika ja maavarade programm	-78 681	-5 419	-1 831	-1 831	-80 512	-7 249
Elektri- ja gaasivarustuse tagamine	-540	-518	2	2	-539	-517
Soojusenergia tõhus tootmine ja ülekanne	-263	-253	1	1	-262	-252
Transpordikütuste valdkonna reguleerimine	-148	-140	1	1	-147	-140
Energiatõhususe suurendamine	-5 414	-360	26	26	-5 388	-334
Taastuvenergia osakaalu suurendamine lõpptarbimises	-69 133	-1 399	4	4	-69 129	-1 395
Maapõueressursside uurimine ja kasutamine	-1 153	-986	-1 863	-1 863	-3 017	-2 849
Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS	-160 425	-5 835	-4 992	8	-165 418	-5 827
Ehitus	-160 425	-5 835	-4 992	8	-165 418	-5 827

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
E-ehitus	-5 365	-1 148	4	4	-5 361	-1 144
Ehitatud keskkonna ja ehitusvaldkonna kvaliteedi arendamine	-1 540	-723	2	2	-1 538	-721
Eluasemepoliitika	-153 520	-3 964	-4 998	2	-158 518	-3 962
Tulemusvaldkond: TRANSPORT	-687 056	-108 509	-69 907	11	-756 963	-108 498
Transpordi ja liikuvuse programm	-687 056	-108 509	-69 907	11	-756 963	-108 498
Veetransporditaristu arendamine ja korrashoid	-18 572	-15 236	-13 740	3	-32 312	-15 234
Õhutransporditaristu arendamine ja korrashoid	-10 304	-10 296	1	1	-10 303	-10 295
Maanteetransporditaristu arendamine ja korrashoid	-227 758	-71 704	1	1	-227 757	-71 703
Keskkonnahoidlikku liikuvust soodustav linnakeskkond	-41 259	-231	1	1	-41 258	-230
Raudteetransporditaristu arendamine ja korrashoid	-376 966	-729	-56 174	1	-433 139	-728
Ohutu ja säästlik transpordisüsteem	-12 197	-10 312	4	4	-12 193	-10 308
Käibemaks	-16 215	0	0,108	0,000	-16 215	0
INVESTEERINGUD	-178 048	-74 387	-480	-480	-178 528	-74 867
Muud investeeringud kokku	-41 441	-14 518	-480	-480	-41 921	-14 998

Valitsemisala eelarve mahtude muutused on Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 11.2) ja Siseministeeriumi muudatusettepaneku (vt 12.1) koosmõjuga.

7.1 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbeliste vahendite tegevuse "Teadus- ja arendustegevuse kulud jaotamata projektidele" eelarvest suunatakse **181 818 eurot** kuludeks Kliimaministeeriumi eelarvesse projektile "EL 2030 kliimaeesmärkide ülevõtmise raamleping ülikoolidega".

Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbeliste vahendite tegevuse "Teadus- ja arendustegevuse kulud jaotamata projektidele" eelarvest suunatakse **2 014 000 eurot** Kliimaministeeriumi eelarvesse projektile "Fosforiidi ja kaasnevate ressursside uuring" (sealhulgas kuludeks 1 864 000 eurot ja investeeringuteks 150 000 eurot).

7.2 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Ministeeriumite töö ümberkorraldamisest tulenevalt suunab **Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium** täiendavaid vahendeid Kliimaministeeriumi majandamiskuludesse **80 000 euro** ulatuses.

7.3 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Päästeamet annab Kliimaministeeriumi haldusalas olevale Riigilaevastikule amortiseerunud veesõidukite asendamiseks üle **330 000 eurot**.

7.4 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (tuludes)

Transpordiameti eelarve tulukontode vaheline muudatus. Ekslikult "Muude tulude" konto all kajastatud trahvimäärade suurendamine suunati "Trahvide ja muude varaliste karistuste" kontole. Sisemine muudatus kokku **400 000 eurot**.

7.5 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Kliimaministeeriumi programmitegevusest *Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine* suunatakse vahendid ümber programmitegevustele *Raudteetransporditaristu arendamine ja korrashoid, Veetransporditaristu arendamine ja korrashoid* ning *Eluasemepoliitika*. Esiolguks olid vahendid planeeritud tervikuna Keskkonnakaitse ja -kasutuse programmi. Muudatusega täpsustatakse CO₂ kvooditulust rahastatavate vahendite jaotumist valdkondlikesse programmitegevustesse. Meetmete sisu ei muutu. Kokku suunatakse ümber **74 917 556 eurot**.

7.6 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Vabariigi Valitsuse otsustega saadud vahendite kajastamise jaotusreeglite täpsustamine kuluarvestuse infosüsteemis programmitegevuste vahel. Sisemine muudatus kokku **245 859 eurot**.

7.7 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Kliimaministeeriumi töajookulude jaotuse täpsustamine programmitegevuste vahel. Kokku suunatakse ümber **38 500 eurot**.

7.8 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Riigiasutuste autopargi efektiivsema kasutamise kokkuhoiu jaotuse täpsustamine asutuste vahel. Sisemine muudatus kokku **1 800 eurot**.

8 KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 8. Kultuuriministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-360 181	-289 417	-1 460	-1 460	-361 641	-290 877
Tulemusvaldkond: SIDUS ÜHISKOND	-16 355	-5 242	-180	-180	-16 535	-5 422
Lõimumis-, sh kohanemisprogramm	-16 355	-5 242	-180	-180	-16 535	-5 422
Lõimumis-, sh kohanemispoliitika kujundamine ja rakendamine	-16 130	-5 017	-180	-180	-16 310	-5 197
Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT	-341 684	-284 175	-1 280	-1 280	-342 964	-285 455
Kultuuriprogramm	-295 217	-241 772	-1 199	-1 199	-296 416	-242 971
Muusikapoliitika kujundamine ja rakendamine	-18 345	-14 457	-100	-100	-18 445	-14 557
Kunstipoliitika kujundamine ja rakendamine	-6 483	-2 768	500	500	-5 983	-2 268
Raamatukogupoliitika kujundamine ja rakendamine	-36 614	-36 614	-515	-515	-37 129	-37 129
Kultuuri valdkondadeülene tugi- ja arendustegevus	-30 223	-12 931	-1 084	-1 084	-31 308	-14 016
Spordiprogramm	-46 467	-42 403	-81	-81	-46 548	-42 484
Ausa spordi ja sporditurvalisuse toetamine ning arendamine	-279	-279	-81	-81	-360	-360

Valitsemisala eelarve mahtude muutused on Haridus- ja Teadusministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 4.1) koosmõjuga.

8.1 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbeliste vahendite tegevuse “Teadus- ja arendustegevuse kulud jaotamata projektidele” eelarvest suunatakse **1 500 000 eurot** Kultuuriministeeriumi eelarvesse teadus- ja arendustegevuse projekti “Elujõulise Eesti kultuuri teadus- ja arendusprogrammi piloteerimine” rakendamiseks.

8.2 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Kunstihoone investeringutoetusest suunatakse **500 000 eurot** Eesti Rahvusraamatukogu hoone renoveerimise kallinemise katteks (vastavalt riigi eelarvestrateegia 2024-2027 protsessis tehtud kinnisvara otsustele).

8.3 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

415 597 eurot suunatakse programmi tegevuselt *Kultuuri valdkondadeülene tugi- ja arendustegevus* ümber järgmiselt:

- **220 000 eurot** Lõimumise programmi tegevustele, sest 2024. aasta on kultuuririkkuse aasta;
- **80 597 eurot** Eesti Antidopingu ja Spordieetika Sihtasutuse toetuse suurendamiseks;
- **100 000 eurot** Eesti Pärimusmuusika Keskuse tegevustoetuse suurendamiseks;
- **15 000 eurot** Eesti Rahvusraamatukogu tegevustoetuse suurendamiseks seoses riikliku raamatukoguteeninduse koordineerimisega.

9 MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 9. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot.

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-1 416 310	-189 321	-1 265	-1 265	-1 417 575	-190 586
Tulemusvaldkond: DIGIÜHISKOND	-149 041	-60 054	-945	-1 345	-149 986	-61 400
Digiühiskonna programm	-149 041	-60 054	-1 010	-1 410	-150 051	-61 465
Digiriigi alusbaasi kindlustamine	-94 711	-43 540	-945	-1 345	-95 656	-44 885
Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS	-283 134	-122 198	-320	80	-283 454	-122 118
Ettevõtluskeskkond	-169 209	-46 023	-320	80	-169 529	-45 943
Ettevõtete konkurentsivõime ja ekspordi edendamine	-127 427	-14 919	-400	0	-127 827	-14 919
Ettevõtluse arendamise soodustamine	-33 070	-22 479	80	80	-32 990	-22 399

Valitsemisala eelarve mahtude muutused on Justiitsministeeriumi muudatusettepaneku (vt.5.1) ja Kliimaministeeriumi muudatusettepaneku (vt 7.2) koosmõjuga.

9.1 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbeliste vahendite tegevuse “Teadus- ja arendustegevuse kulud jaotamata projektidele” eelarvest suunatakse **1 385 000 eurot Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi** valitsemisala eelarvesse teadus- ja arendustegevuse projekti “Tulevikukindla andmemajanduse ökosüsteemi mudel ja taristulised lahendused andmete turvaliseks haldamiseks, käitlemiseks ja väärindamiseks” rahastamiseks.

9.2 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Rahandusministeeriumi eelarvest suunatakse **30 000 eurot Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi** valitsemisala asutuse Riigi Info- ja

Kommunikatsioonitehnoloogia Keskuse (edaspidi RIT) eelarvesse arvutitöökoha eritarkvara halduse kulude katteks.

9.3 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium täpsustab Riigi Infokommunikatsiooni Sihtasutusele (edaspidi RIKS) kavandatud vahendite jaotust investeringu- ja tegevustoetuse vahel suunates objektilt “Muud investeringud” **150 000 eurot** tegevustoetuseks.

9.4 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium täpsustab RIKSile kavandatud investeringutoetuse sisu. Et tegemist on investeringutega turvalisse satelliitsidesse ja turvalise lauatelefonide side tagamiseks, siis suunatakse kavandatud vahendid objektilt “Muud investeringud” objektile “IT investeringud” summas **65 000 eurot**.

9.5 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium täpsustab vahendatava välistoetuse sisu. **400 000 eurot** suunatakse tegevuse *Digiriigi alusbaasi kindlustamine* alt tegevuse *Ettevõtete konkurentsivõime ja ekspordi edendamine* kulude katteks.

10 RAHANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 10. Rahandusministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-429 257	-120 680	-163	-163	-429 421	-120 844
Tulemusvaldkond: TÕHUS RIIK	-422 502	-120 680	-163	-163	-422 666	-120 844
Riigi rahandus	-315 038	-62 090	31	31	-315 007	-62 059
Eelarvepoliitika kujundamine	-14 413	-5 579	17	17	-14 396	-5 562
Riigi rahaasjade korraldamine ja järelevalve	-242 089	-1 476	8	8	-242 080	-1 468
Maksu- ja tollipoliitika kujundamine	-1 698	-1 692	6	6	-1 692	-1 686
Halduspoliitika	-99 424	-50 708	-212	-212	-99 636	-50 920
Riigihalduse ja personalipoliitika kujundamine	-25 909	-3 123	11	11	-25 898	-3 112
Tugiteenuste pakkumine ja toetuste rakendamine RTKs	-21 376	-11 669	-101	-101	-21 476	-11 769
IKT valdkonna arendamine ja korraldamine RMITis	-30 583	-16 425	-11	-11	-30 594	-16 436
Ministeeriumite ühishoone kesksete tugiteenuste korraldamine	-8 648	-8 544	-111	-111	-8 759	-8 655
<i>Riiklik statistika ja vastava poliitika kujundamine</i>	<i>-12 909</i>	<i>-10 948</i>	<i>0,165</i>	<i>0,165</i>	<i>-12 909</i>	<i>-10 948</i>
Finantspoliitika	-8 040	-7 882	18	18	-8 022	-7 865

Finantspoliitika kujundamine	-1 270	-1 265	4	4	-1 266	-1 261
Rahandusteabe poliitika kujundamine	-6 771	-6 617	14	14	-6 757	-6 603
INVESTEERINGUD	-30 679	-19 375	-8	-8	-30 688	-19 384
IT investeringud	-22 602	-19 136	-8	-8	-22 610	-19 144

Valitsemisala eelarve mahtude muutused on Justiitsministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 5.2) ja Majandus – ja Kommunikatsiooniministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 9.2) koosmõjuga.

10.1 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbeliste vahendite tegevuse "Teadus- ja arendustegevuse kulud jaotamata projektidele" eelarvest suunatakse **72 727 eurot** kuludeks **Rahandusministeeriumi** eelarvesse projektile "EL 2030 kliimaeesmärkide ülevõtmise raamleping ülikoolidega".

10.2 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Riigikohtu eelarvest suunatakse **Riigi Tugiteenuste Keskuse** eelarvesse **10 696 eurot** personali-, palga- ja finantsarvestuse teenuse osutamiseks.

10.3 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Riigikontroll ja Siseministeerium suunavad kokku **8 100 eurot** **Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse** eelarvesse Riigihangete registri arendustöödeks.

10.4 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium suunab **89 833 eurot** Riigi Tugiteenuste Keskuse eelarvesse dokumendihalduse ja arhiivinduse teenuse osutamiseks ning **139 180 eurot** **Rahandusministeeriumi** eelarvesse seoses Rahandusministeeriumi ühisosakonna teenindamisele üle tulekuga.

10.5 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Muudatusega suunatakse **Rahapesu Andmebüroo** eelarvest **Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse** eelarvesse **11 053 eurot** litsentside hinnatõusu katteks.

11 REGIONAAL- JA PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 11. Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-736 196	-235 887	-1 041	-540	-737 236	-236 427
Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS	-495 218	-68 000	-1 090	-590	-496 308	-68 590
Põllumajandus, toit ja maaelu	-481 860	-65 131	-1 109	-609	-482 969	-65 740
Põllumajanduskeskkonna hea seisundi tagamine	-64 231	-3 980	-661	-661	-64 892	-4 641
Taimetervise, loomade tervise ja heaolu tagamine	-26 835	-10 046	8	8	-26 827	-10 038
Maa- ja rannapiirkonna arendamine	-46 418	-4 431	7	7	-46 411	-4 424
Toiduohutus	-11 597	-9 024	9	9	-11 588	-9 015
Maakasutus	-10 253	-2 122	3	3	-10 250	-2 119
Maaparandus	-12 143	-3 282	1	1	-12 142	-3 281
Sordiaretus ja taimne paljundusmaterjal	-12 071	-8 530	-497	3	-12 568	-8 527
Põllumajandusloomade aretus	-5 232	-5 042	1	1	-5 231	-5 041
Põllumajandustootjate ja toiduainetööstuste konkurentsivõime	-116 136	-8 139	8	8	-116 129	-8 131
Põlvkondade vahetus	-17 397	-485	1	1	-17 395	-483
Riskijuhtimine ja põllumajandusturgude tasakaal	-118 571	-2 779	5	5	-118 566	-2 774
Ühistegevus ja koostöö	-2 538	-761	1	1	-2 538	-760
Eksportivõimekus ja Eesti toidu kuvand	-2 019	-1 127	4	4	-2 015	-1 123
Mahepõllumajandus	-36 419	-5 382	1	1	-36 418	-5 381
Kalandus	-13 358	-2 869	19	19	-13 339	-2 850
Kutseline kalapüük	-5 271	-1 040	7	7	-5 264	-1 034
Vee-elusressursside töötlemine	-3 334	-399	3	3	-3 331	-396
Vesiviljelus	-1 044	-165	2	2	-1 042	-163
EMKFi keskkonnakaitsemeetmete rakendamine	-2 639	-213	2	2	-2 637	-211
Kalavarude haldamine ja kaitse	-1 071	-1 052	6	6	-1 065	-1 046
Tulemusvaldkond: TÕHUS RIIK	-103 264	-37 413	44	44	-103 219	-37 368
Regionaalpoliitika	-103 264	-37 413	44	44	-103 219	-37 368
Regionaalpoliitika, piirkondade ja piiriülese koostöö areng	-53 453	-19 944	11	11	-53 442	-19 933
Kohalike omavalitsuste poliitika ja finantseerimine	-30 929	-2 055	13	13	-30 916	-2 042
Ruumilise planeerimise poliitika kujundamine ja korraldamine	-4 816	-4 759	18	18	-4 798	-4 740
Maatoimingute korraldamine	-6 342	-3 729	3	3	-6 339	-3 726
Tulemusvaldkond: TRANSPORT	-130 490	-130 473	5	5	-130 485	-130 469
Ühistransport	-130 490	-130 473	5	5	-130 485	-130 469
Ühistransporditeenuse arendamine ja soodustamine	-130 490	-130 473	5	5	-130 485	-130 469

Valitsemisala eelarve mahtude muutused on Rahandusministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 10.4) koosmõjuga.

11.1 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbeliste vahendite tegevuse „Teadus- ja arendustegevuse kulud jaotamata projektidele“ eelarvest suunatakse **669 927 eurot Regionaal-ja Põllumajandusministeeriumi** valitsemisala eelarvesse, sh:

- 597 200 eurot projekti „Põllukultuuride väetamisnormatiivide nüüdisajastamine“ rakendamiseks;
- 72 727 eurot projekti "EL 2030 kliimaeesmärkide ülevõtmise raamleping ülikoolidega" rakendamiseks.

11.2 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Kliimaministeerium suunab vahendid **Regionaal-ja Põllumajandusministeeriumisse:**

- **500 000** eurot CO2 osakute müügist saadud tulust rahastatava projekti "OK-SORT: Omad kestlikud sordid targaks toidujulgeoleku tagamiseks" rakendamiseks.
- **537** eurot seoses Kliimaministeeriumi vahendite suunamisega Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi eelarvesse toetuseks Kose vallale teehoiu kulude ja korrashoiu jaoks. Lisaks **108** eurot käibemaksu Kose vallale teehoiu kulude ja korrashoiu jaoks mõeldud summalt.

11.3 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Rahandusministeerium suunab vahendid **Regionaal-ja Põllumajandusministeeriumisse:**

- **74 000** eurot Regionaal-ja Põllumajandusministeeriumisse ministeeriumite tööjaotuse muudatusega üle antud ametikohtade IT töökohateenuse kulude katteks.
- **25 000** eurot Regionaal-ja Põllumajandusministeeriumisse üle antavate sõidukite kulude katteks.

12 SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 12 . Siseministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-534 034	-458 991	-465	-360	-534 499	-459 351
Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS	-491 900	-443 212	-465	-360	-492 365	-443 573
Siseturvalisus	-491 900	-443 212	-465	-465	-492 365	-443 678
Turvalise keskkonna kujundamine	-16 265	-15 830	-31	-31	-16 297	-15 861
Õnnetuste, süütegude ja varakahjude ennetamine	-13 652	-12 227	-40	-40	-13 692	-12 267

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Tegevus- ja relvalubade väljaandmine	-2 283	-2 099	-3	-3	-2 286	-2 102
Siseturvalisuse vabatahtlike kaasamine	-4 315	-4 295	39	39	-4 275	-4 256
Süüteo menetluse tõhustamine	-43 284	-41 640	599	599	-42 685	-41 041
Avaliku korra tagamine	-75 107	-71 478	-858	-858	-75 964	-72 336
Demineerimine	-4 559	-4 258	-15	-15	-4 574	-4 273
Päästmine maismaal ja siseveekogudel	-85 363	-80 737	-299	-299	-85 662	-81 037
Abi osutamine Eesti päästepiirkonnas	-15 912	-12 279	-111	-111	-16 023	-12 390
Põhiseadusliku korra tagamine	-43 664	-43 473	3	3	-43 661	-43 469
Raske ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus	-41 060	-37 405	-326	-326	-41 386	-37 731
Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine	-4 074	-3 843	-115	-10	-4 189	-3 853
Piirihaldus	-55 385	-42 066	701	701	-54 684	-41 365
Objektivalve ja isikukaitse	-9 865	-9 712	0,036	0,036	-9 865	-9 712
Rände- ja kodakondsuspoliitika kujundamine ning elluviimine	-10 818	-7 785	2	2	-10 815	-7 783
Isikute tõsikindl tuvastamine ja dokumentide väljaandmine	-19 640	-11 943	-12	-12	-19 652	-11 955
Migratsioonijärelevalve	-7 295	-6 106	0,339	0,339	-7 295	-6 106
INVESTEERINGUD	-66 078	-25 322	696	696	-65 382	-24 626
Transpordivahendid	-30 543	-11 942	2 571	2 571	-27 971	-9 370
Muud investeeringud kokku	-24 311	-13 381	-1 875	-1 875	-26 186	-15 256

Valitsemisala eelarve mahtude muutused on Rahandusministeeriumi muudatusettepaneku (vt. 10.3) ja Kliimaministeeriumi muudatusettepaneku (vt 7.3) koosmõjuga.

12.1 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Kliimaministeeriumi eelarvest suunatakse **104 648 eurot Siseministeeriumi** valitsemisala eelarvesse CO2 osakute müügi tulust rahastatava projekti “Kriisihaavatavuse kujunemine, tulevikukriisid ja sekkumised ühiskondliku valmisoleku suurendamiseks” rakendamiseks.

12.2 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes ja investeeringutes)

Siseministeeriumi valitsemisalas suunatakse majandusliku sisu täpsustumisest tulenevalt ümber **365 891 eurot**. Lisaks ajakohastatakse programmi tegevuste eelarveid vastavalt planeeritavatele tegevustele.

Täpsustatakse eelarveid investeeringu objektide vahel: seoses transpordivahendite hangete ja soetuse käigus selgunud tegelikule vajadusele, sealhulgas ka hangete edasilükkumisest tulenevalt suunatakse esialgselt transpordivahenditele planeeritud eelarvest vahendeid ümber Idapiiri ehituseks, õhusõidukite hoolduseks ja varuosadeks, Lennusalga hoone investeeringuteks ning muudeks investeeringuteks.

13 SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 13. Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2024. aasta riigieelarve eelnõu		II lugemise muudatus		Täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-7 216 208	-327 940	-1 023	-1 023	-7 217 231	-328 962
Tulemusvaldkond: HEAOLU	-4 709 982	-121 622	-453	-453	-4 710 435	-122 075
Vanemaealiste programm	-3 537 091	-6 416	-140	-140	-3 537 231	-6 556
Pensionisüsteemi kujundamine ja hüvitiste maksmine	-3 536 440	-6 284	-140	-140	-3 536 580	-6 424
Sotsiaalhoolekande programm	-154 107	-68 315	-63	-63	-154 170	-68 378
Pikaajalise hoolduse poliitika kujundamine, KOV võimestamine	-14 072	-4 138	-63	-63	-14 135	-4 200
Laste ja perede programm	-1 000 876	-44 150	-250	-250	-1 001 126	-44 400
Abivajavaid lapsi ja peresid toetavad teenused	-34 164	-27 051	-200	-200	-34 364	-27 251
Laste ja perede ning ohvriabi valdkonna arendamine	-5 072	-3 031	-50	-50	-5 122	-3 080
Tulemusvaldkond: TERVIS	-2 498 922	-206 318	-570	-570	-2 499 492	-206 888
Tervist toetava keskkonna programm	-9 763	-6 624	-18	-18	-9 781	-6 642
Tervist toetava ning parendava keskkonna kujundamine	-1 003	-977	-18	-18	-1 021	-996
Tervist toetavate valikute programm	-26 100	-23 906	-24	-24	-26 124	-23 930
Terviseriskide ennetamise ja tervise edendamise korraldamine	-8 695	-7 191	-61	-61	-8 756	-7 252
Vaimse tervise edendamine	-3 745	-3 711	-13	-13	-3 757	-3 723
Nakkushaiguste leviku tõkestamine (HIV, TB ja hepatiidid)	-7 037	-7 036	50	50	-6 987	-6 986
Inimkeskse tervishoiu programm	-2 463 059	-175 788	-528	-528	-2 463 587	-176 316
Inimkeskse tervishoiu valdkonna arendamine	-3 514	-3 201	122	122	-3 392	-3 079
Tervisesüsteemi kvaliteet ja patsiendihutus	-2 840	-2 436	-646	-646	-3 486	-3 082
Ravimite ja meditsiiniseadmete valdkonna arendamine	-922	-899	-4	-4	-926	-904

13.1 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisalade vaheline muudatus

Vabariigi Valitsuse reservi eelarvest suunatakse **1 022 727** eurot Sotsiaalministeeriumi valitsemisala eelarvesse, sh:

- 200 000 eurot vanemlusprogrammi läbiviimiseks;
- Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbeliste vahendite tegevuse "Teadus- ja arendustegevuse kulud jaotamata projektidele" eelarvest 822 727 eurot 2024. aastaks Teadus- ja Arendusnõukogu otsustatud teadus- ja arendustegevuse projektide rahastamiseks, sealhulgas Vähi ennetuse, diagnostika, ravi ja teaduskeskuse

asutamiseks 650 000 eurot; Digital Europe programmi 1 miljoni genoomi rakendusprojektiks 100 000 eurot ja EL 2030 kliimaeesmärkide ülevõtmise raamlepinguks ülikoolidega 72 727 eurot.

13.2 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Tervise Arengu Instituut suunab ümber programmide tegevustes **50 000 eurot** - HIV teavitustegevuses keskendutakse rohkem sotsiaalmeediale ja otseturundusele ning kokku hoitavad vahendid suunatakse paikkondade terviseedenduseks.

13.3 Selgitus muudatusettepanekule

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Sotsiaalministeerium täpsustab programmide tegevuste vahel tegevuskulude vahelist jaotust **146 682** eurot seoses struktuuri ja tööülesannete muudatustega.

2) Muudatus eelnõu tekstiparagrahvis:

Muuta ja sõnastada § 3 “Kohaliku omavalitsuse üksustele tasandus- ja toetusfondi jaotamise põhimõtted” lõige 3 järgmiselt:

“(3) Kohaliku omavalitsuse üksustele riiklike rahvastikuregistritoimingutega seonduvate ülesannete täitmise korraldamisega seotud kulude hüvitamise määrad menetlusjuhtumi kohta on järgmised:

- 1) toimetulekutoetuse maksmise korraldamine 8,84 eurot;
- 2) sünni registreerimine 16,21 eurot;
- 3) elektroonilise avalduse alusel sünni registreerimine 4,42 eurot;
- 4) surma registreerimine 9,82 eurot;
- 5) andmekogusse kandmiseks isikukoodi andmine 7,38 eurot;
- 6) Euroopa Liidust, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigist või Šveitsi Konföderatsioonist pärit kodanikule elukoha esmakordsel registreerimisel Eestis isikukoodi andmine 4,42 eurot;
- 7) isaduse omaksvõtu registreerimine 7,96 eurot;
- 8) abielu registreerimine 61,88 eurot;
- 9) lahutuse registreerimine 44,69 eurot;
- 10) nime muutmise registreerimine 35,36 eurot;
- 11) soo muutmise registreerimine 11,79 eurot;
- 12) vaimuliku juhendamine 29,47 eurot;
- 13) veebikeskkonnast saadud avalduse alusel tõendi või rahvastikuregistri väljavõtte väljastamine 5,3 eurot;
- 14) perekonnaseisudokumentide ja kohtuotsuste andmehõivekannete tegemine ja parandamine 11,49 eurot;
- 15) õigustatud huvi korral dokumendi väljastamine 17,68 eurot;
- 16) mitmekeelse standardvormi ja sellele lisatava rahvastikuregistri väljavõtte või korduva tõendi väljastamine ning muu perekonnasündmuse dokumendi, korduva tõendi või rahvastikuregistri väljavõtte väljastamine 9,72 eurot.”

Selgitus: Tegemist on tehnilise korrektsiooniga, millega sätestatakse kohaliku omavalitsuse üksustele riiklike rahvastikuregistritoimingutega seonduvate ülesannete täitmise korraldamisega seotud kulude hüvitamise määrade lõplikud väärtused menetlusjuhtumi kohta.

Rahanduskomisjon

Vabariigi Valitsus: ARVESTADA OSALISELT, vt muudatusettepanek nr 1

3. Suurendada **9 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, RIIGIKOGU, KULUD.

Katteallikas: Vabariigi Valitsuse reservid, mida vähendada **9 miljoni** euro võrra.

Selgitus: Riigikogu on Eesti Vabariigi ühekojaline parlament, kellele kuulub Eestis seadusandlik võim. See on ainus Eesti riigiorgan, mille koosseisu valib Eesti rahvas. Riigikogu tähtsamad ülesanded on välja töötada seadusi, võtta vastu otsuseid, anda volitused peaministri kandidaadile valitsuse moodustamiseks, teha parlamentaarset kontrolli, võtta vastu riigieelarve, valida Vabariigi Presidenti ning arendada välissuhtlust.

Riigikogu Kantselei on Riigikogu juures töötav ametiasutus, mis tagab Riigikogule vajalikud tingimused tema põhiseaduslike funktsioonide täitmisel. See tähendab Riigikogu, tema liikmete ja tööorganite nõustamist, Riigikogu igakülgset teenindamist ning tema sise- ja välissuhtluse korraldamist ja palju muud. Seega sisuliselt omavad Riigikogu ametnikud üliolulist tähtsust Riigikogu liikmete töö kõrge kvaliteedi tagamisel, sest just vaid nende abil on võimalik seda eesmärki saavutada. Seega peavad Riigikogu ametnikud olema kõrgelt motiveeritud, et neil ei tekiks soovi minna tööle mõnda muusse tasuvamasse organisatsiooni või ettevõttesse. Väärtuslikke oskusteavet ja teadmisi omavaid ametnikke tuleb väärtustada.

Selleks, et tagada Riigikogu töö kõrge kvaliteet, on vaja suurendada eelarvet Riigikogu ametnike palkade ja töötasude osas 7 miljoni euro võrra.

Kalle Grünthal

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

4. Suurendada **2,5 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, RIIGIKOGU, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Antud summa on mõeldud Riigikogu tegevuskulude katteks, sh. personali palkade tõstmiseks.

Henn Põlluaas

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

5. Suurendada **2,3 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, RIIGIKOGU, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Antud summa on mõeldud Riigikogu tegevuskulude katteks, sh. personali palkade tõstmiseks.

Helle- Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

6. Suurendada **2,1 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, RIIGIKOGU, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Antud summa on mõeldud Riigikogu tegevuskulude katteks, sh. personali palkade tõstmiseks.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

7. Suurendada **2,4 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, RIIGIKOGU, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Antud summa on mõeldud Riigikogu tegevuskulude katteks, sh. personali palkade tõstmiseks.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

8. Suurendada **1,9 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, RIIGIKOGU, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Antud summa on mõeldud Riigikogu tegevuskulude katteks, sh. personali palkade tõstmiseks.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

9. Suurendada **2 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, RIIGIKOGU, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Antud summa on mõeldud Riigikogu tegevuskulude katteks, sh. personali palkade tõstmiseks.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

10. Suurendada **2,2 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, RIIGIKOGU, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Antud summa on mõeldud Riigikogu tegevuskulude katteks, sh. personali palkade tõstmiseks.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

11. Suurendada **100 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI PRESIDENDI KANTSELEI, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: Ettepanek on suurendada 100 000 euro võrra Vabariigi Presidendi Kantselei eelarvet, et parandada Riigikogu poolt vastu võetud seaduste põhiseadusele vastavuse hindamise võimalusi.

Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

12. Suurendada **98 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI PRESIDENDI KANTSELEI, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: Ettepanek on suurendada Vabariigi Presidendi Kantselei eelarvet, et parandada Riigikogu poolt vastu võetud seaduste põhiseadusele vastavuse hindamise võimalusi.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

13. Suurendada **96 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI PRESIDENDI KANTSELEI, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: Ettepanek on suurendada Vabariigi Presidendi Kantselei eelarvet, et parandada Riigikogu poolt vastu võetud seaduste põhiseadusele vastavuse hindamise võimalusi.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

14. Suurendada **99 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI PRESIDENDI KANTSELEI, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: Ettepanek on suurendada Vabariigi Presidendi Kantselei eelarvet, et parandada Riigikogu poolt vastu võetud seaduste põhiseadusele vastavuse hindamise võimalusi.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

15. Suurendada **94 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI PRESIDENDI KANTSELEI, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: *Ettepanek on suurendada Vabariigi Presidendi Kantselei eelarvet, et parandada Riigikogu poolt vastu võetud seaduste põhiseadusele vastavuse hindamise võimalusi.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

16. Suurendada **95 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI PRESIDENDI KANTSELEI, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: *Ettepanek on suurendada Vabariigi Presidendi Kantselei eelarvet, et parandada Riigikogu poolt vastu võetud seaduste põhiseadusele vastavuse hindamise võimalusi.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

17. Suurendada **97 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI PRESIDENDI KANTSELEI, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: *Ettepanek on suurendada Vabariigi Presidendi Kantselei eelarvet, et parandada Riigikogu poolt vastu võetud seaduste põhiseadusele vastavuse hindamise võimalusi.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

18. Suurendada **1 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, RIIGIKONTROLL; KULUD.

Katteallikas: Vabariigi Valitsuse reservid, mida vähendada 1 miljoni euro võrra.

Selgitus: *Riigikontroll on Eesti riigiorgan, mis teostab majanduskontrolli riigivara ja kohaliku omavalitsuse kulude kasutamise üle. Seda juhib riigikontrolör.*

Riigikontroll teostab Riigikontrolli seaduse § 6 lõigetes 2 ja 3 sätestatud ulatuses kontrolli kohaliku omavalitsuse üksuse valdusse antud riigi kinnis- ja vallasvara, riigieelarvest antavate sihtotstarbeliste eraldiste, toetuste ning riiklike ülesannete täitmiseks eraldatud raha kasutamise osas. Samuti Riigikontroll kontrollib teiste isikute valdusse antud riigivara kasutamist ja säilimist. Riiklikke toetusi ja sihtotstarbelisi eraldisi saavate isikute puhul on Riigikontrollil õigus teha menethustoiminguid, et selgitada toetuse või eraldise saamise tingimuseks olevate asjaolude paikapidavust ning toetuse või eraldise kasutamise õiguspärasust.

Lisaks Riigikontroll kontrollib riigi ja kohalike omavalitsuse üksuste vahendusel eraldatud Euroopa Liidu vahendite kasutamist ja selliste vahenditega seoses Euroopa Liidu ees võetud kohustuste täitmist. Euroopa Liidu vahendite lõppkasutajate ja Euroopa Liidu ees kohustusi omavate isikute suhtes on Riigikontrollil õigus teha menethustoiminguid, selgitamaks Euroopa Liidu vahendite saamise tingimuseks olevate asjaolude paikapidavust ning vahendite kasutamise ja kohustuste täitmise õiguspärasust

Kokkuvõtlikult on Riigikontroll Eesti maksumaksja huvides ja palgal tegutsev sõltumatu asutus, kelle ülesandeks on uurida, kuidas riik ja kohalikud omavalitsused on maksumaksja

raha kulutanud ning mida selle eest pakkunud. Tagamaks, et Riigikontrollil säiliks töö kõrge kvaliteet, sõltumatus ning oleks välistatud ka võimalikud välismõjutused, on vaja suurendada Riigikontrolli eelarvet tööülesannete täitmisel 1 miljoni euro võrra.

Kalle Grünthal

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

19. Suurendada **146 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, RIIGIKONTROLL, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: *Ettepanek on suurendada Riigikontrolli eelarvet, et parandada riigieelarveliste vahendite otstarbeka kasutamise suhtes järelevalve teostamise võimalusi.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

20. Suurendada **146 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, RIIGIKONTROLL, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: *Ettepanek on suurendada 146 000 euro võrra Riigikontrolli eelarvet, et parandada riigieelarveliste vahendite otstarbeka kasutamise suhtes järelevalve teostamise võimalusi.*

Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

21. Suurendada **144 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, RIIGIKONTROLL, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: *Ettepanek on suurendada Riigikontrolli eelarvet, et parandada riigieelarveliste vahendite otstarbeka kasutamise suhtes järelevalve teostamise võimalusi.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

22. Suurendada **145 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, RIIGIKONTROLL, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: *Ettepanek on suurendada Riigikontrolli eelarvet, et parandada riigieelarveliste vahendite otstarbeka kasutamise suhtes järelevalve teostamise võimalusi.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

23. Suurendada **142 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, RIIGIKONTROLL, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: *Ettepanek on suurendada Riigikontrolli eelarvet, et parandada riigieelarveliste vahendite otstarbeka kasutamise suhtes järelevalve teostamise võimalusi.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

24. Suurendada **143 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, RIIGIKONTROLL, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: *Ettepanek on suurendada Riigikontrolli eelarvet, et parandada riigieelarveliste vahendite otstarbeka kasutamise suhtes järelevalve teostamise võimalusi.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

25. Suurendada **145 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, RIIGIKONTROLL, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: *Ettepanek on suurendada Riigikontrolli eelarvet, et parandada riigieelarveliste vahendite otstarbeka kasutamise suhtes järelevalve teostamise võimalusi.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

26. Suurendada **1,5 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites; ÕIGUSKANTSLERI KANTSELEI; KULUD.

Katteallikas: Vabariigi Valitsuse reservid, mida vähendada 1,5 miljoni euro võrra.

Selgitus: *Eesti õiguskantsler on sõltumatu ametiisik, kes teostab järelevalvet seadusandliku ja täidesaatva riigivõimu ning kohaliku omavalitsuse õigustloovate aktide põhiseadusele ja seadustele vastavuse üle.*

Ta kontrollib, kas seadused, määrused ja muud õigustloovad aktid on põhiseaduse ja seadusega kooskõlas.

Õiguskantsler kaitseb inimest avaliku võimu ja ametnike omavoli eest ja kontrollib, et avalikke ülesandeid täitvad asutused ei rikuks oma tegevuses inimese põhiseadusest tulenevaid õigusi ja vabadusi.

Samuti täidab ta lasteombudsmani ülesandeid, kus kaitseb laste õigusi suhetes avalikke ülesandeid täitvate inimeste ja asutustega.

Lisaks vastab ja kontrollib ta igapäevaselt inimeste kirjades väljendatud probleeme ning võimalikke seadusrikkumisi.

Seda loetelu võiks veel pikalt jätkata, kuid ilmselgelt puudub asjas vaidlus, et riigi tasandil on tegemist üliolulise põhiseadusliku institutsiooniga.

Tagamaks, et Õiguskantsleri kantseleil säiliks töö kõrge kvaliteet, sõltumatus ning oleks välistatud ka võimalikud välismõjutused, on vaja suurendada Õiguskantsleri kantselei eelarvet tööülesannete täitmisel 1,5 miljoni euro võrra.

Kalle Grünthal

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

27. Suurendada **298 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, ÕIGUSKANTSLERI KANTSELEI, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: *Ettepanek on suurendada Õiguskantsleri Kantselei eelarvet, et parandada seadusandliku ja täidesaatva riigivõimu õigustloovate aktide põhiseadusele ja seadustele vastavuse üle järelevalve teostamise võimalusi ning katta kulutusi, mis väivad kaasneda võrdse kohtlemise valdkonnas täiendavate ülesannete täitmisega soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise voliniku ametkonna likvideerimisel.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

28. Suurendada **300 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, ÕIGUSKANTSLERI KANTSELEI, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: *Ettepanek on suurendada 300 000 euro võrra Õiguskantsleri Kantselei eelarvet, et parandada seadusandliku ja täidesaatva riigivõimu õigustloovate aktide põhiseadusele ja seadustele vastavuse üle järelevalve teostamise võimalusi ning katta kulutusi, mis väivad kaasneda võrdse kohtlemise valdkonnas täiendavate ülesannete täitmisega soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise voliniku ametkonna likvideerimisel.*

Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

29. Suurendada **296 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, ÕIGUSKANTSLERI KANTSELEI, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: *Ettepanek on suurendada Õiguskantsleri Kantselei eelarvet, et parandada seadusandliku ja täidesaatva riigivõimu õigustloovate aktide põhiseadusele ja seadustele vastavuse üle järelevalve teostamise võimalusi ning katta kulutusi, mis väivad kaasneda võrdse kohtlemise valdkonnas täiendavate ülesannete täitmisega soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise voliniku ametkonna likvideerimisel.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

30. Suurendada **299 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, ÕIGUSKANTSLERI KANTSELEI, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: *Ettepanek on suurendada Õiguskantsleri Kantselei eelarvet, et parandada seadusandliku ja täidesaatva riigivõimu õigustloovate aktide põhiseadusele ja seadustele*

vastavuse üle järelevalve teostamise võimalusi ning katta kulutusi, mis väivad kaasneda võrdse kohtlemise valdkonnas täiendavate ülesannete täitmisega soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise voliniku ametkonna likvideerimisel.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

31. Suurendada **294 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, ÕIGUSKANTSLERI KANTSELEI, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: Ettepanek on suurendada Õiguskantsleri Kantselei eelarvet, et parandada seadusandliku ja täidesaatva riigivõimu õigustloovate aktide põhiseadusele ja seadustele vastavuse üle järelevalve teostamise võimalusi ning katta kulutusi, mis väivad kaasneda võrdse kohtlemise valdkonnas täiendavate ülesannete täitmisega soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise voliniku ametkonna likvideerimisel.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

32. Suurendada **295 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, ÕIGUSKANTSLERI KANTSELEI, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: Ettepanek on suurendada Õiguskantsleri Kantselei eelarvet, et parandada seadusandliku ja täidesaatva riigivõimu õigustloovate aktide põhiseadusele ja seadustele vastavuse üle järelevalve teostamise võimalusi ning katta kulutusi, mis väivad kaasneda võrdse kohtlemise valdkonnas täiendavate ülesannete täitmisega soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise voliniku ametkonna likvideerimisel.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

33. Suurendada **297 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, ÕIGUSKANTSLERI KANTSELEI, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: Ettepanek on suurendada Õiguskantsleri Kantselei eelarvet, et parandada seadusandliku ja täidesaatva riigivõimu õigustloovate aktide põhiseadusele ja seadustele vastavuse üle järelevalve teostamise võimalusi ning katta kulutusi, mis väivad kaasneda võrdse kohtlemise valdkonnas täiendavate ülesannete täitmisega soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise voliniku ametkonna likvideerimisel.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

34. Suurendada **1,2 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites; RIIGIKOHUS; KULUD.

Katteallikas: Vabariigi Valitsuse reservid, mida vähendada 1,2 miljoni euro võrra.

Selgitus: Eesti kohtusüsteemi keskseks organisatsiooniliseks ühikuks on kohtuasutus kui riigiasutuse eriliik. Kohtuasutuse oluliseks tunnuseks on oma eelarve olemasolu. Eraldi on välja toodud riigi eelarves Riigikohtu tulude ja kulude rida ja seda põhjusel, et Riigikohus on Eesti Vabariigi kohtusüsteemi kolmanda astme ja kolmanda lülina kõrgeim kohus. Riigikohus täidab kassatsioonikohtu ülesandeid, millele lisanduvad põhiseaduslikkuse järelevalve kohtu funktsioonid. Samuti on Riigikohtul kaasotsustusõigus kohtunike ametisse nimetamisel ning ametist tagandamisel. Lisaks on Riigikohtul suur tähtsus kohtupraktika ühtlustajana ning õiguse tõlgendajana. Seega on Riigikohus on võimude lahususe põhimõtte kohaselt Eesti Vabariigi kohtuvõimu esindav kõrgeim organ.

Selleks, et tagada Riigikohtu sõltumatus ning välistada ka võimalikud välismõjutused kohtuotsuste langetamisel, on vajalik suurendada Riigikohtu eelarvet 1,2 miljoni euro võrra.

Kalle Grünthal

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

35. Suurendada 98 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, RIIGIKOHUS, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: Ettepanek on suurendada Riigikohtu eelarvet, et parandada põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse tõhusa läbiviimise võimalusi.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

36. Suurendada 100 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, RIIGIKOHUS, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: Ettepanek on suurendada 100 000 euro võrra Riigikohtu eelarvet, et parandada põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse tõhusa läbiviimise võimalusi.

Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

37. Suurendada 96 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, RIIGIKOHUS, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: Ettepanek on suurendada Riigikohtu eelarvet, et parandada põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse tõhusa läbiviimise võimalusi.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

38. Suurendada 99 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, RIIGIKOHUS, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: *Ettepanek on suurendada Riigikohtu eelarvet, et parandada põhiseaduslikkuse järelvalve kohtumenetluse tõhusa läbiviimise võimalusi.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

39. Suurendada 94 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, RIIGIKOHUS, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: *Ettepanek on suurendada Riigikohtu eelarvet, et parandada põhiseaduslikkuse järelvalve kohtumenetluse tõhusa läbiviimise võimalusi.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

40. Suurendada 95 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, RIIGIKOHUS, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: *Ettepanek on suurendada Riigikohtu eelarvet, et parandada põhiseaduslikkuse järelvalve kohtumenetluse tõhusa läbiviimise võimalusi.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

41. Suurendada 97 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, RIIGIKOHUS, KULUD.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm.

Selgitus: *Ettepanek on suurendada Riigikohtu eelarvet, et parandada põhiseaduslikkuse järelvalve kohtumenetluse tõhusa läbiviimise võimalusi.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

42. Muuta eelnõu paragrahvi 1 ja suurendada Vabariigi Valitsus, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfondi 20 000 000 euro võrra ja vähendada Vabariigi Valitsuse reservid 20 000 000 euro võrra.

Selgitus: *Pean vajalikuks eraldada täiendavalt kohalikele omavalitsustele 20 miljonit huvihariduse edendamiseks ja huvikooli õpetajate ja treenerite palkade tõstmiseks.*

Jaanus Karilaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

43. Suurendada 30 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Vabariigi Valitsus, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond ning vähendada 30 miljoni euro võrra

Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Toetusraha kohalikele omavalitsustele investeringuteks ning majanduse elavdamiseks. Investeeringute hulgas näeme ka pilootprojekti Tallinnas 5-korruseliste majadele liftide rajamiseks. Tegemist on võimalusega, millest on aastaid räägitud, kuid tegudeni pole jõutud. Ajendi liftide paigaldamiseks annab argielu. Ühelt poolt on tarvis tagada head ligipääsetavust inimestele, kes liiguvad vaid abivahenditega. Teisalt vajavad võimalust mugavalt liikuda need meist, kellele üles-alla käimine suuremaid raskusi tekitab. Näiteks meie eakad ja ka lastega pered.*

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

44. Suurendada 15 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Vabariigi Valitsus, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond ning vähendada 15 miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Antud investeering suurendaks kohaliku omavalitsuse üksuste võimekust hooldada, laiendada ja ehitada kohalikke teid. Tegelik rahavajadus on veelgi suurem.*

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

45. Suurendada 32,85 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Vabariigi Valitsus, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond ning vähendada 32,85 miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Hooldusreform on vajalik samm õiges suunas, kuid selleks, et seda ellu viia vajavad kohalikud omavalitsused lisaraha vähemalt 30 miljonit eurot. Ka laste tugiisikute rahastus on pärast Euroopa Liidu vahendite lõppemist jäänud vaeslapse rolli ja seetõttu vajavad omavalitsused lisaraha 2,85 miljonit eurot, et teenust pakkuda.*

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

46. Suurendada 30 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Vabariigi Valitsus, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond ning vähendada 30 miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Muudatusega tõstetakse koolilõuna miinimummaksumuseks 2 eurot ööpäevas õpilase kohta. Kiire hinnatõusu tõttu on koolitoidu pakkumise kvaliteet ja tingimused koolides halvenenud. Riigi senisest panusest ei piisa enam toitva toidukorra valmistamiseks, rääkimata toidukorra kvaliteedist või tervislikkusest. Tervislikud puu- ja köögiviljad jäävad koolides toidlustajatele tihti kättesaamatuks. Konjunktuuriinstituudi hinnainfo näitab, et pärast tormilist hinnatõusu aastat toiduainete hind ei odavne, aastane hinnakasv püsis 2023. aasta märtsis väga kiire, ulatudes 25 protsendini.*

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

47. Suurendada 32 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Vabariigi Valitsus, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond ning vähendada 32 miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Õpetajatele tuleb tagada kokku 10% palgatõus, valitsuse poolt kokku lepitud õpetajate keskmise palga kasv 4,3% võrra ei ole piisav. Õpetajad väärivad õiglast palgatõusu, kuna nende roll ja vastutus õpilaste harimisel ja arendamisel on hindamatu. Samuti on*

praegune valitsus lubanud tõsta õpetajate palga nelja aastaga 120%-le keskmisest palgast, mis eeldab, et õpetajate palk peab tõusma kiiremini kui keskmine palk.

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

48. Suurendada 10 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Vabariigi Valitsus, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond ning vähendada 10 miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Toimetulekutoetuse piiri tõstmine 250 euron, kuna viimastel aastatel on hinnad oluliselt tõusnud ja inimeste toimetulek vajab suuremat tuge. Majanduslikult rasketel aegadel võib ka toimetulekutoetuse saajate arv veelgi tõusta.

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

49. Suurendada 9,8 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Vabariigi Valitsus, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond ning vähendada 9,8 miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Narva linnal on puudus avalikus sektoris töötavatele (sh arstidele, õpetajatele) tippspetsialistidele mõeldud kaasaegsete tingimustega elamispindadest. Seetõttu on linnal soov rajada üürielamu. Pilootprojektina on linnal soov rajada Vestervalli 17 krundile kaks linnale kuuluvat üürimaja kokku 40 korteriga, üldpindalaga ca 2386 m². Projekti eeldatav eelarve on kuni 9,8 miljonit eurot. 2023. aastal koostatud teostatavus-tasuvusanalüüs on kinnitanud projekti aktuaalsust ja vajadust Narva linnale. Hetkel on käimas üürimajade arhitektuurne võistlus, esitatud on 24 võistlustööd. Võistluse tulemuste teatavaks saamiseks novembris 2023 järgnevad projekteerimistööd. Kahjuks puudub aga lähitulevikus võimalus finantseerida üürimajade ehitamist linna eelarvest.

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

50. Suurendada 5,7 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Vabariigi Valitsus, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond ning vähendada 5,7 miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Narva hooldekodu kompleksi rajamine, kuna elanikkonna vananemisega tõuseb pidevalt üldhooldusteenuse vajajate arv. Täna ei ole hooldusteenused Narva linna ja mitmete teiste piirkondade eakatele piisavalt kättesaadavad. Oktoobri 2023 seisuga Narva linnas on puudu ca 230 hooldekodu kohta. 2022. aastal on valminud uue hooldekodu ehitusprojekt, mis näeb ette 12-st ühekorruselist perelaadset tüüpi majadest uue hooldekodu kompleksi rajamist, kogupindalaga 2075 m², millest 10 on hooldusteenuste majad, 1 on päevahoolduskeskus ja 1 on töötajate hoone. Hooldekodu kompleksi rajamisega tekib linnas 100 täiendavat hooldekodu kohta ning oluliselt pareneb teenuse kvaliteet. Projekti suure maksumuse tõttu ei ole paraku linnal finantsilist võimekust antud taristuobjekti korruga ehitada. Seetõttu on linn arvestanud hooldekodu etapilise arendusega: on taotletud välisrahastust ühe maja ehitamiseks ning on plaanis esitada teise meetmesse veel üks maja. Kahjuks EL fondid ei võimalda rahalist abi üldhooldusteenust pakkuvate majade ehitamiseks. Hooldekodu ehitamiseks finantseerimise puudujääk on ca 5,7 miljonit eurot.

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

51. Suurendada 10,6 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Vabariigi Valitsus,

Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond ning vähendada 10,6 miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Narva on kahaneva elanikkonnaga linn, kus ka lasteaedade arv on viimasel kümnendil oluliselt langenud. Samas on mitmete juba suletud või peagi sulgemisele minevate lasteaedade sulgemise põhjuseks oluliselt amortiseerunud nõukogudeaegsed hooned, mille rekonstrueerimine ei ole enam mõistlik. Ka on muutumas linnaelanike, sh laste paiknemine linna territooriumil. Sellest tulenevalt on linn otsustanud rajada uued kaasaegsed lasteaiaid. Uue munitsipaalharidussüsteemi arengukava koostamise käigus jõuti järeldusele, et lähiaastatel vajab linn uutes lasteaedades vähemalt 20 rühma, st kahte uut 10 rühmaga lasteaeda, üks Kreenholmi, teine Kerese linnaossa. 2023. aastal korraldatakse arhitektuurne võistlus uue lasteaia tüüpprojekti koostamiseks. Ühe lasteaia pindalaks on ca 1494 m² ning ehitustööde eeldatavaks maksumuseks on ca 5,3 miljonit eurot.*

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

52. Suurendada 20 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Vabariigi Valitsus, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond ning vähendada 20 miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Peterburi tee rekonstrueerimine. Tegemist on kohaliku omavalitsuse territooriumil asuva, ent siiski riigi põhimaanteega, mis mängib olulist rolli Tallinna ja Narva ühendamisel ning on väga oluliseks arteriks, mis ühendab lennujaama, Muuga sadama, tulevase Rail Baltica terminali ja Tartu maanteed. See magistraal on aastakümneid teenindanud ka riigimaal asuvat Vão karjääri, mis on kindlasti avaldanud suurt mõju tee kulumisele. Ühtlasi on tegemist kogu Ida-Harju piirkonna jaoks olulise ühendusteega. Tallinn soovib Peterburi teed koostöös riigiga rekonstrueerida, luues sellega ühes ka olulist lääne-ida suunalist jalgrattakoridori, mis tagab kergliiklusühenduse Lasnamäe, Kesklinna ja Peterburi tee ääres asuvate tuhandete töökohtade vahel. Ühtlasi soovib linn muuta Peterburi teed ühistranspordikesksemaks, rajades sinna vajaliku taristu kiire ühistranspordiihenduse rajamiseks terve tänava pikkuses.*

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

53. Suurendada 6 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Vabariigi Valitsus, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond ning vähendada 6 miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Teeme ettepaneku toetada Kuressaare linnastaadioni hoone, tribüünide ja inventari hoidla ehitust maksumusega kuus miljonit eurot. Uus staadioni hoone võimaldaks pidada rahvusvahelisi kergejõustiku, jalgpalli ja muid spordivõistlusi. Saaksime tuua Saaremaale traditsioonilised Saarte Mängud.*

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

54. Suurendada 4 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Vabariigi Valitsus, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond ning vähendada 4 miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Maardu Gümnaasiumi renoveerimine. Projekti tervikmaksumus on ca 10 miljonit, kuid projekti teise etapi teostamiseks järgmisel aastal oleks vaja 4 miljonit eurot.*

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

55. Suurendada 15 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Vabariigi Valitsus, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond ning vähendada 15 miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Eestikeelsele haridusele ülemineku toetamine. Selleks, et tagada sujuv üleminek eestikeelsele haridusele ning kõrge õppekvaliteet eesti ja muu emakeelega lastele, on kohalikel omavalitsustel vaja lisaraha nt täiendava personali värbamiseks, toetavate õppematerjalide jaoks ning haridustöötajate kvalifikatsiooni tõstmiseks.

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

56. Suurendada 15 500 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Soovime suurendada kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfondi 15 500 000 euro võrra, et seda summat kasutada kohalike teede taristu arendamiseks ja korrashoiuks. Riigi poolt eraldatud vahendid tehoiu kulude katteks ei kata omavalitsuste tegelikku vajadust tehoiukulude katmiseks ja vajaliku teenustaseme täitmiseks..

Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

57. Suurendada 3 555 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Taastada omavalitsustele riigitoetus ja suurendada seda tarbijahinnaindeksi võrra. Huviharidus on üks oluline osa haridusvõrgustikust ja selle rahastuse meelevaldne kärpimine ilma kompensatsioonita omab väga suurt negatiivset mõju nii huvihariduse kättesaadavusele kui ka huvihariduse õpetajate palgatõusule, mis peaks kasvama samas proportsioonis üldhariduskoolide õpetajate palkadega.

Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

58. Suurendada 4 200 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond, sh riikliku ülesande kulude hüvitamiseks.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Soovime suurendada kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfondi 4 200 000 euro võrra, et seda summat kasutada kohalikele omavalitsustele looduskaitsete piirangute tõttu laekumata maamaksutulu hüvitamiseks. Tulenevalt Põhiseaduse §-s 32 sätestatud omandipõhiõigusest on riigil kohustus maaomanikule kompenseerida looduskaitsealade piirangutest tulenev talumiskohustus või maa piiranguteta majandamisest saamata jääv hüve/tulu.

Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

59. Suurendada 12 000 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond, sh riikliku ülesande kulude hüvitamiseks.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Üldhariduskoolide pidamiseks eraldatav riigieelarveline sihtotstarbeline toetus näeb ette linnadele ja valdadele ning eraüldhariduskoolide pidajatele iga arvestusliku ametikoha kohta õpetajate töjõukuludeks toetuse, mis on 20% kõrgem õpetaja töötasu alammäärast. Soovime antud toetuse suurendamist 12 miljoni euro võrra, et tasustada erinevaid lisatöid nagu klassijuhtimine, õppekava eripära arvestamine, uurimis- ja loovtööde juhendamine jne. Õpetajate järelkasvu probleem on olnud terav juba aastaid. Valitsuse poolt planeeritud õpetajate palgatõus tõstab töötasu, aga ei lahenda probleemi tervikuna. Valitsus nimetab õpetajate järelkasvu probleemile lahenduste otsimist riiklikuks prioriteediks. Samas oleks hädavajalik koostada tervikpakett lahendustest, mis annaks kõnealusele „riikliku prioriteedi“ mõistele ka tähenduse. On vaja eraldada nii rahaline ressursid kui töötada välja lahenduste pakett selleks, et tagada õpetajate järelkasv ja hoida ära haridusvaldkonda üha tõsisemalt ähvardav kriis.

Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

60. Suurendada 14 500 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Soovime suurendada kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfondi, et seda summat kasutada kohalike teede taristu arendamiseks ja korrashoiuks. Riigi poolt eraldatud vahendid teehoiu kulude katteks ei kata omavalitsuste tegelikku vajadust teehoiukulude katmiseks ja vajaliku teenustaseme täitmiseks.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

61. Suurendada 3 400 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Taastada omavalitsustele riigitoetus ja suurendada seda tarbijahinnaindeksi võrra. Huviharidus on üks oluline osa haridusvõrgustikust ja selle rahastuse meelevaldne kärpimine ilma kompensatsioonita omab väga suurt negatiivset mõju nii huvihariduse kättesaadavusele kui ka huvihariduse õpetajate palgatõusule, mis peaks kasvama samas proportsioonis üldhariduskoolide õpetajate palkadega.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

62. Suurendada 4 050 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond, sh riikliku ülesande kulude hüvitamiseks.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Soovime suurendada kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfondi, et seda summat kasutada kohalikele omavalitsustele looduskaitseliste piirangute tõttu laekumata maamaksutulu hüvitamiseks. Tulenevalt Põhiseaduse §-s 32 sätestatud omandipõhiõigusest on riigil kohustus maaomanikule kompenseerida looduskaitsealade piirangutest tulenev talumiskohustus või maa piiranguteta majandamisest saamata jääv hüve/tulu.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

63. Suurendada 10 900 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond, sh riikliku ülesande kulude hüvitamiseks.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Üldhariduskoolide pidamiseks eraldatav riigieelarveline sihtotstarbeline toetus näeb ette linnadele ja valdadele ning eraüldhariduskoolide pidajatele iga arvestusliku ametikoha kohta õpetajate tööjõukuludeks toetuse, mis on 20% kõrgem õpetaja töötasu alammäärast. Soovime antud toetuse suurendamist, et tasustada erinevaid lisatöid nagu klassijuhtimine, õppekava eripära arvestamine, uurimis- ja loovtööde juhendamine jne.

Õpetajate järelkasvu probleem on olnud terav juba aastaid. Valitsuse poolt planeeritud õpetajate palgatõus tõstab töötasu, aga ei lahenda probleemi tervikuna. Valitsus nimetab õpetajate järelkasvu probleemile lahenduste otsimist riiklikuks prioriteediks. Samas oleks hädavajalik koostada tervikpakett lahendustest, mis annaks kõnealusele „riikliku prioriteedi“ mõistele ka tähenduse. On vaja eraldada nii rahaline ressurss kui töötada välja lahenduste pakett selleks, et tagada õpetajate järelkasv ja hoida ära haridusvaldkonda üha tõsisemalt ähvardav kriis.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

64. Suurendada 14 498 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Soovime suurendada kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfondi, et seda summat kasutada kohalike teede taristu arendamiseks ja korrashoiuks. Riigi poolt eraldatud vahendid teehoiu kulude katteks ei kata omavalitsuste tegelikku vajadust teehoiukulude katmiseks ja vajaliku teenustaseme täitmiseks..

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

65. Suurendada 3 398 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Taastada omavalitsustele riigitoetus ja suurendada seda tarbijahinnaindeksi võrra. Huviharidus on üks oluline osa haridusvõrgustikust ja selle rahastuse meelevaldne kärpimine ilma kompensatsioonita omab väga suurt negatiivset mõju nii huvihariduse kättesaadavusele

kui ka huvihariduse õpetajate palgatõusule, mis peaks kasvama samas proportsioonis üldhariduskoolide õpetajate palkadega.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

66. Suurendada **4 048 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond, sh riikliku ülesande kulude hüvitamiseks.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Soovime suurendada kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfondi, et seda summat kasutada kohalikele omavalitsustele looduskaitseliste piirangute tõttu laekumata maamaksutulu hüvitamiseks. Tulenevalt Põhiseaduse §-s 32 sätestatud omandipõhiõigusest on riigil kohustus maaomanikule kompenseerida looduskaitsealade piirangutest tulenev talumiskohustus või maa piiranguteta majandamisest saamata jääv hüve/tulu.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

67. Suurendada **10 898 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond, sh riikliku ülesande kulude hüvitamiseks.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Üldhariduskoolide pidamiseks eraldatav riigieelarveline sihtotstarbeline toetus näeb ette linnadele ja valdadele ning eraüldhariduskoolide pidajatele iga arvestusliku ametikoha kohta õpetajate tööjõukuludeks toetuse, mis on 20% kõrgem õpetaja töötasu alammäärast. Soovime antud toetuse suurendamist, et tasustada erinevaid lisatöid nagu klassijuhtimine, õppekava eripära arvestamine, uurimis- ja loovtööde juhendamine jne.

Õpetajate järelkasvu probleem on olnud terav juba aastaid. Valitsuse poolt planeeritud õpetajate palgatõus tõstab töötasu, aga ei lahenda probleemi tervikuna. Valitsus nimetab õpetajate järelkasvu probleemile lahenduste otsimist riiklikuks prioriteediks. Samas oleks hädavajalik koostada tervikpakett lahendustest, mis annaks kõnealusele „riikliku prioriteedi“ mõistele ka tähenduse. On vaja eraldada nii rahaline ressursid kui töötada välja lahenduste pakett selleks, et tagada õpetajate järelkasv ja hoida ära haridusvaldkonda üha tõsisemalt ähvardav kriis.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

68. Suurendada **15 000 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Soovime suurendada kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfondi, et seda summat kasutada kohalike teede taristu arendamiseks ja korrashoiuks. Riigi poolt eraldatud vahendid teehoiu kulude katteks ei kata omavalitsuste tegelikku vajadust teehoiukulude katmiseks ja vajaliku teenustaseme täitmiseks..

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

69. Suurendada 3 500 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Taastada omavalitsustele riigitoetus ja suurendada seda tarbijahinnaindeksi võrra. Huviharidus on üks oluline osa haridusvõrgustikust ja selle rahastuse meelevaldne kärpimine ilma kompensatsioonita omab väga suurt negatiivset mõju nii huvihariduse kättesaadavusele kui ka huvihariduse õpetajate palgatõusule, mis peaks kasvama samas proportsioonis üldhariduskoolide õpetajate palkadega.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

70. Suurendada 4 100 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond, sh riikliku ülesande kulude hüvitamiseks;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Soovime suurendada kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfondi, et seda summat kasutada kohalikele omavalitsustele looduskaitseliste piirangute tõttu laekumata maamaksutulu hüvitamiseks. Tulenevalt Põhiseaduse §-s 32 sätestatud omandipõhiõigusest on riigil kohustus maaomanikule kompenseerida looduskaitsealade piirangutest tulenev talumiskohustus või maa piiranguteta majandamisest saamata jääv hüve/tulu.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

71. Suurendada 11 000 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond, sh riikliku ülesande kulude hüvitamiseks.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Üldhariduskoolide pidamiseks eraldatav riigieelarveline sihtotstarbeline toetus näeb ette linnadele ja valdadele ning eraiüldhariduskoolide pidajatele iga arvestusliku ametikoha kohta õpetajate tööjõukuludeks toetuse, mis on 20% kõrgem õpetaja töötasu alammäärast. Soovime antud toetuse suurendamist, et tasustada erinevaid lisatöid nagu klassijuhtimine, õppekava eripära arvestamine, uurimis- ja loovtööde juhendamine jne.*

Õpetajate järelkasvu probleem on olnud terav juba aastaid. Valitsuse poolt planeeritud õpetajate palgatõus tõstab töötasu, aga ei lahenda probleemi tervikuna. Valitsus nimetab õpetajate järelkasvu probleemile lahenduste otsimist riiklikuks prioriteediks. Samas oleks hädavajalik koostada tervikpakett lahendustest, mis annaks kõnealusele „riikliku prioriteedi“ mõistele ka tähenduse. On vaja eraldada nii rahaline ressurss kui töötada välja lahenduste pakett selleks, et tagada õpetajate järelkasv ja hoida ära haridusvaldkonda üha tõsisemalt ähvardav kriis.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

72. Suurendada 14 496 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Soovime suurendada kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfondi, et seda summat kasutada kohalike teede taristu arendamiseks ja korrashoiuks. Riigi poolt eraldatud vahendid teehoiu kulude katteks ei kata omavalitsuste tegelikku vajadust teehoiukulude katmiseks ja vajaliku teenustaseme täitmiseks..

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

73. Suurendada **3 396 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Taastada omavalitsustele riigitoetus ja suurendada seda tarbijahinnaindeksi võrra. Huviharidus on üks oluline osa haridusvõrgustikust ja selle rahastuse meelevaldne kärpimine ilma kompensatsioonita omab väga suurt negatiivset mõju nii huvihariduse kättesaadavusele kui ka huvihariduse õpetajate palgatõusule, mis peaks kasvama samas proportsioonis üldhariduskoolide õpetajate palkadega.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

74. Suurendada **4 046 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond, sh riikliku ülesande kulude hüvitamiseks.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Soovime suurendada kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfondi, et seda summat kasutada kohalikele omavalitsustele looduskaitse piirangute tõttu laekumata maamaksutulu hüvitamiseks. Tulenevalt Põhiseaduse §-s 32 sätestatud omandipõhiõigusest on riigil kohustus maaomanikule kompenseerida looduskaitsealade piirangutest tulenev talumiskohustus või maa piiranguteta majandamisest saamata jääv hüve/tulu.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

75. Suurendada **10 896 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond, sh riikliku ülesande kulude hüvitamiseks.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Üldhariduskoolide pidamiseks eraldatav riigieelarveline sihtotstarbeline toetus näeb ette linnadele ja valdadele ning eraüldhariduskoolide pidajatele iga arvestusliku ametikoha kohta õpetajate tööjõukuludeks toetuse, mis on 20% kõrgem õpetaja töötasu alammäärast. Soovime antud toetuse suurendamist, et tasustada erinevaid lisatöid nagu klassijuhtimine, õppekava eripära arvestamine, uurimis- ja loovtööde juhendamine jne.

Õpetajate järelkasvu probleem on olnud terav juba aastaid. Valitsuse poolt planeeritud õpetajate palgatõus tõstab töötasu, aga ei lahenda probleemi tervikuna. Valitsus nimetab õpetajate järelkasvu probleemile lahenduste otsimist riiklikuks prioriteediks. Samas oleks hädavajalik koostada tervikpakett lahendustest, mis annaks kõnealusele „riikliku prioriteedi“ mõistele ka tähenduse. On vaja eraldada nii rahaline ressurss kui töötada välja lahenduste

pakett selleks, et tagada õpetajate järelkasv ja hoida ära haridusvaldkonda üha tõsisemalt ähvardav kriis.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

76. Suurendada 14 497 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Soovime suurendada kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfondi, et seda summat kasutada kohalike teede taristu arendamiseks ja korrashoiuks. Riigi poolt eraldatud vahendid tehoiu kulude katteks ei kata omavalitsuste tegelikku vajadust tehoiukulude katmiseks ja vajaliku teenustaseme täitmiseks.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

77. Suurendada 3 397 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Taastada omavalitsustele riigitoetus ja suurendada seda tarbijahinnaindeksi võrra. Huviharidus on üks oluline osa haridusvõrgustikust ja selle rahastuse meelevaldne kärpimine ilma kompensatsioonita omab väga suurt negatiivset mõju nii huvihariduse kättesaadavusele kui ka huvihariduse õpetajate palgatõusule, mis peaks kasvama samas proportsioonis üldhariduskoolide õpetajate palkadega.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

78. Suurendada 4 047 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond, sh riikliku ülesande kulude hüvitamiseks.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Soovime suurendada kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfondi, et seda summat kasutada kohalikele omavalitsustele looduskaitseliste piirangute tõttu laekumata maamaksutulu hüvitamiseks. Tulenevalt Põhiseaduse §-s 32 sätestatud omandipõhiõigusest on riigil kohustus maaomanikule kompenseerida looduskaitsealade piirangutest tulenev talumiskohustus või maa piiranguteta majandamisest saamata jääv hüve/tulu.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

79. Suurendada 10 897 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond, sh riikliku ülesande kulude hüvitamiseks.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Üldhariduskoolide pidamiseks eraldatav riigieelarveline sihtotstarbeline toetus näeb ette linnadele ja valdadele ning eraüldhariduskoolide pidajatele iga arvestusliku ametikoha*

kohta õpetajate tööjõukuludeks toetuse, mis on 20% kõrgem õpetaja töötasu alammäärast. Soovime antud toetuse suurendamist, et tasustada erinevaid lisatöid nagu klassijuhtimine, õppekava eripära arvestamine, uurimis- ja loovtööde juhendamine jne.

Õpetajate järelkasvu probleem on olnud terav juba aastaid. Valitsuse poolt planeeritud õpetajate palgatõus tõstab töötasu, aga ei lahenda probleemi tervikuna. Valitsus nimetab õpetajate järelkasvu probleemile lahenduste otsimist riiklikuks prioriteediks. Samas oleks hädavajalik koostada tervikpakett lahendustest, mis annaks kõnealusele „riikliku prioriteedi“ mõistele ka tähenduse. On vaja eraldada nii rahaline ressursid kui töötada välja lahenduste pakett selleks, et tagada õpetajate järelkasv ja hoida ära haridusvaldkonda üha tõsisemalt ähvardav kriis.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

80. Suurendada 14 499 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Soovime suurendada kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfondi, et seda summat kasutada kohalike teede taristu arendamiseks ja korrashoiuks. Riigi poolt eraldatud vahendid teehoiu kulude katteks ei kata omavalitsuste tegelikku vajadust teehoiukulude katmiseks ja vajaliku teenustaseme täitmiseks..

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

81. Suurendada 3 399 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Taastada omavalitsustele riigitoetus ja suurendada seda tarbijahinnaindeksi võrra. Huviharidus on üks oluline osa haridusvõrgustikust ja selle rahastuse meelevaldne kärpimine ilma kompensatsioonita omab väga suurt negatiivset mõju nii huvihariduse kättesaadavusele kui ka huvihariduse õpetajate palgatõusule, mis peaks kasvama samas proportsioonis üldhariduskoolide õpetajate palkadega.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

82. Suurendada 4 049 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond, sh riikliku ülesande kulude hüvitamiseks.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Soovime suurendada kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfondi, et seda summat kasutada kohalikele omavalitsustele looduskaitseliste piirangute tõttu laekumata maamaksutulu hüvitamiseks. Tulenevalt Põhiseaduse §-s 32 sätestatud omandipõhiõigusest on riigil kohustus maaomanikule kompenseerida looduskaitsealade piirangutest tulenev talumiskohustus või maa piiranguteta majandamisest saamata jääv hüve/tulu.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

83. Suurendada 10 899 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond, sh riikliku ülesande kulude hüvitamiseks.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Üldhariduskoolide pidamiseks eraldatav riigieelarveline sihtotstarbeline toetus näeb ette linnadele ja valdadele ning eraüldhariduskoolide pidajatele iga arvestusliku ametikoha kohta õpetajate tööjõukuludeks toetuse, mis on 20% kõrgem õpetaja töötasu alammäärast. Soovime antud toetuse suurendamist, et tasustada erinevaid lisatöid nagu klassijuhtimine, õppekava eripära arvestamine, uurimis- ja loovtööde juhendamine jne.

Õpetajate järelkasvu probleem on olnud terav juba aastaid. Valitsuse poolt planeeritud õpetajate palgatõus tõstab töötasu, aga ei lahenda probleemi tervikuna. Valitsus nimetab õpetajate järelkasvu probleemile lahenduste otsimist riiklikuks prioriteediks. Samas oleks hädavajalik koostada tervikpakett lahendustest, mis annaks kõnealusele „riikliku prioriteedi“ mõistele ka tähenduse. On vaja eraldada nii rahaline ressursid kui töötada välja lahenduste pakett selleks, et tagada õpetajate järelkasv ja hoida ära haridusvaldkonda üha tõsisemalt ähvardav kriis.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

84. Muuta eelnõu paragrahvi 1 ja suurendada Vabariigi Valitsus, Kohaliku omavalitsuse üksuste eelarvete tasandusfond 20 000 000 euro võrra ja vähendada Vabariigi Valitsuse reservid 20 000 000 euro võrra.

Selgitus: Pean vajalikuks suurendada kohalike omavalitsuste eelarvete tasandusfondi 20 miljoni euro võrra ning korrigeerida tagamaalisuse koefitsienti tasandusfondi valemis. Sellega saaksime suurendada kohalike omavalitsuste elujõulisust väljaspool Harjumaa nn kuldset ringi ja see oleks Eesti arengu seisukohalt strateegilise tähtsusega.

Jaanus Karilaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

85. Vähendada 100 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, riigikantselei valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamine.

Selgitus: Peaministrit teenindav riigikantselei on viimastel aastatel paisunud. Antud kokkuhoiu tulemusel väheneb kantseleis niinimetatud strateegilise kommunikatsiooni maht, mis kujutab endast sisuliselt peaministri propagandamasinavärki.

Martin Helme

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

86. Vähendada 99 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, riigikantselei valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamine.

Selgitus: Peaministrit teenindav riigikantselei on viimastel aastatel paisunud. Antud kokkuhoiu tulemusel väheneb kantseleis niinimetatud strateegilise kommunikatsiooni maht, mis kujutab endast sisuliselt peaministri propagandamasinavärki.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

87. Vähendada **95 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, riigikantselei valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamine.

***Selgitus:** Peaministrit teenindav riigikantselei on viimastel aastatel paisunud. Antud kokkuhoiu tulemusel väheneb kantseleis niinimetatud strateegilise kommunikatsiooni maht, mis kujutab endast sisuliselt peaministri propagandamasinavärki.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

88. Vähendada **97 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, riigikantselei valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamine.

***Selgitus:** Peaministrit teenindav riigikantselei on viimastel aastatel paisunud. Antud kokkuhoiu tulemusel väheneb kantseleis niinimetatud strateegilise kommunikatsiooni maht, mis kujutab endast sisuliselt peaministri propagandamasinavärki.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

89. Vähendada **96 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, riigikantselei valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamine.

***Selgitus:** Peaministrit teenindav riigikantselei on viimastel aastatel paisunud. Antud kokkuhoiu tulemusel väheneb kantseleis niinimetatud strateegilise kommunikatsiooni maht, mis kujutab endast sisuliselt peaministri propagandamasinavärki.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

90. Vähendada **98 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, riigikantselei valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamine;

***Selgitus:** Peaministrit teenindav riigikantselei on viimastel aastatel paisunud. Antud kokkuhoiu tulemusel väheneb kantseleis niinimetatud strateegilise kommunikatsiooni maht, mis kujutab endast sisuliselt peaministri propagandamasinavärki.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

91. Vähendada **16 996 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

***Selgitus:** 2023. aasta riigieelarve seaduse muutmise seaduses 303 SE tõstetakse antud kulu täis mahus teisele reale ja öeldakse selgituses antud kulurea kohta järgmist: „Teadmussiirde programmi tegevusest Sektoritevahelise teadmissiirde toetamine suunatakse raha Teadussüsteemi programmi tegevusse Teadusasutuste ja teadlaskonna arengu toetamine. Muudatus on vajalik, kuna vahenditest kavandatud rohetehnoloogiate teadmuskeskuse tegevus dubleeriks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumi kavandatud rakendusuringute*

keskuse tegevusi. “ Eeltoodud põhjusel ei ole mõistlik planeerida antud ebavajalikku ja tegevusi dubleerivat kulu 2024. aasta eelarvesse.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

92. Vähendada **16 999 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: 2023. aasta riigieelarve seaduse muutmise seaduses 303 SE tõstetakse antud kulu täis mahus teisele reale ja öeldakse selgituses antud kulurea kohta järgmist: „Teadmussiirde programmi tegevusest Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine suunatakse raha Teadussüsteemi programmi tegevusse Teadusasutuste ja teadlaskonna arengu toetamine. Muudatus on vajalik, kuna vahenditest kavandatud rohetehnoloogiate teadmuskeskuse tegevus dubleeriks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumi kavandatud rakendusuuringute keskuse tegevusi.“ Eeltoodud põhjusel ei ole mõistlik planeerida antud ebavajalikku ja tegevusi dubleerivat kulu 2024. aasta eelarvesse.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

93. Täiendada **297 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Haridus- ja teadusministeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Eesti keele maine ja staatuse tugevdamine**“.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Eesti keele kaitse peaks olema rahvusriigis prioriteet.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

94. Täiendada **8,5 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Väikekoolide säilitamise fondi loomine**“.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Eesti välispoliitiline osalus globaalsetes teemades.

Selgitus: Väikekoolide säilitamise fondi loomine kaitseb maapiirkondi tänase valitsuse vaenuliku regionaal- ja hariduspoliitika eest.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

95. Täiendada **8,8 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Väikekoolide säilitamise fondi loomine**“.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Eesti välispoliitiline osalus globaalsetes teemades.

***Selgitus:** Väikekoolide säilitamise fondi loomine kaitseb maapiirkondi tänase valitsuse vaenuliku regionaal- ja hariduspoliitika eest.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

96. Suurendada 4 396 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TARK JA TEGUS RAHVAS, Haridus- ja noorteprogramm, Juurdepääsu tagamine kõrgharidusele.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Käesoleva muudatusettepaneku eesmärk on suurendada kõrghariduse rahastamist 5 miljoni euro võrra. Kuigi kõrghariduskulud on Eestis viimase kümnendi jooksul kasvanud, on see kasv jäänud alla SKT kasvule. Kõrghariduse alarahastamine on probleem, mis seab ohtu eestikeelse kõrghariduse pikaajalise kvaliteedi. Rahapuuduses on ülikoolid piiranud pakutavate valikainete mahtu ning olnud sunnitud suurendama eestikeelsete õppekavade asemel ingliskeelsete õppekavade arvu. Lisaks on sulgetud mitmed erialad.*

Eestikeelse kõrghariduse tulevik vajab laiapindset poliitilist kokkulepet. See on parim viis, kuidas tagada jätkusuutlik ja kvaliteetne eestikeelne kõrgharidus. Selle kokkuleppe saavutamise võtab aega, kuid seni ei tohi me unustada tegelemist tänaste üliõpilaste ja akadeemiliste töötajate probleemidega, mistõttu on oluline suurendada kõrgharidusele ette nähtud rahastust.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

97. Täiendada 294 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Eesti keele maine ja staatuse tugevdamine**“.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Eesti keele kaitse peaks olema rahvusriigis prioriteet.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

98. Täiendada 381 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, tulemusvaldkond TARK JA TEGUS RAHVAS, lisades loetellu „**Traditsiooniliste perekonnaväärtuste kinnistamine noorte seas**“.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

***Selgitus:** Traditsiooniliste perekonnaväärtuste kaitsmine ja propageerimine, eriti tänases enneolematu demograafilises situatsioonis, on äärmiselt tähtis. Seda tuleb teha juba võimalikult varajases faasis, et tagada normaalne ja terve perekond ning meie jätkusuutlikkus rahvusena.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

99. Täiendada **384 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, tulemusvaldkond TARK JA TEGUS RAHVAS, lisades loetellu „**Traditsiooniliste perekonnaväärtuste kinnistamine noorte seas**“.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: *Traditsiooniliste perekonnaväärtuste kaitsmine ja propageerimine, eriti tänases enneolematu demograafilises situatsioonis, on äärmiselt tähtis. Seda tuleb teha juba võimalikult varajases faasis, et tagada normaalne ja terve perekond ning meie jätkusuutlikus rahvusena.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

100. Suurendada **115 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TARK JA TEGUS RAHVAS, Haridus- ja noorteprogramm, Juurdepääsu tagamine üld- ja kutseharidusele.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Mõeldud õpetajate palgatõusuks.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

101. Suurendada **118 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TARK JA TEGUS RAHVAS, Haridus- ja noorteprogramm, Juurdepääsu tagamine üld- ja kutseharidusele.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Mõeldud õpetajate palgatõusuks.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

102. Suurendada **4 398 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TARK JA TEGUS RAHVAS, Haridus- ja noorteprogramm, Juurdepääsu tagamine kõrgharidusele.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Käesoleva muudatuse tepaneku eesmärk on suurendada kõrghariduse rahastamist 5 miljoni euro võrra. Kuigi kõrghariduskulud on Eestis viimase kümnendi jooksul kasvanud, on see kasv jäänud alla SKT kasvule. Kõrghariduse alarahastamine on probleem, mis seab ohtu eestikeelse kõrghariduse pikaajalise kvaliteedi. Rahapuuduses on ülikoolid piiranud pakutavate valikainete mahtu ning olnud sunnitud suurendama eestikeelsete õppekavade asemel ingliskeelsete õppekavade arvu. Lisaks on sulgetud mitmed erialad.*

Eestikeelse kõrghariduse tulevik vajab laiapindset poliitilist kokkulepet. See on parim viis, kuidas tagada jätkusuutlik ja kvaliteetne eestikeelne kõrgharidus. Selle kokkuleppe saavutamise võtab aega, kuid seni ei tohi me unustada tegelemist tänaste üliõpilaste ja akadeemiliste töötajate probleemidega, mistõttu on oluline suurendada kõrgharidusele ette nähtud rahastust.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

103. Täiendada 296 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Eesti keele maine ja staatuse tugevdamine**“.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Eesti keele kaitse peaks olema rahvusriigis prioriteet.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

104. Suurendada 4 500 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TARK JA TEGUS RAHVAS, Haridus- ja noorteprogramm, Juurdepääsu tagamine kõrgharidusele.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Käesoleva muudatusettepaneku eesmärk on suurendada kõrghariduse rahastamist 5 miljoni euro võrra.*

Kuigi kõrghariduskulud on Eestis viimase kümnendi jooksul kasvanud, on see kasv jäänud alla SKT kasvule. Kõrghariduse alarahastamine on probleem, mis seab ohtu eestikeelse kõrghariduse pikaajalise kvaliteedi. Rahapuuduses on ülikoolid piiranud pakutavate valikainete mahtu ning olnud sunnitud suurendama eestikeelsete õppekavade asemel ingliskeelsete õppekavade arvu. Lisaks on sulgetud mitmed erialad.

Eestikeelse kõrghariduse tulevik vajab laiapindset poliitilist kokkulepet. See on parim viis, kuidas tagada jätkusuutlik ja kvaliteetne eestikeelne kõrgharidus. Selle kokkuleppe saavutamise võtab aega, kuid seni ei tohi me unustada tegelemist tänaste üliõpilaste ja akadeemiliste töötajate probleemidega, mistõttu on oluline suurendada kõrgharidusele ette nähtud rahastust.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

105. Täiendada 299 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Eesti keele maine ja staatuse tugevdamine**“.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Eesti keele kaitse peaks olema rahvusriigis prioriteet.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

106. Täiendada 383 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, tulemusvaldkond

TARK JA TEGUS RAHVAS, lisades loetellu „Traditsiooniliste perekonnaväärtuste kinnistamine noorte seas“.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Traditsiooniliste perekonnaväärtuste kaitsmine ja propageerimine, eriti tänases enneolematu demograafilises situatsioonis, on äärmiselt tähtis. Seda tuleb teha juba võimalikult varajases faasis, et tagada normaalne ja terve perekond ning meie jätkusuutlikus rahvusena.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

107. Täiendada 390 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, tulemusvaldkond TARK JA TEGUS RAHVAS, lisades loetellu „Traditsiooniliste perekonnaväärtuste kinnistamine noorte seas“.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Traditsiooniliste perekonnaväärtuste kaitsmine ja propageerimine, eriti tänases enneolematu demograafilises situatsioonis, on äärmiselt tähtis. Seda tuleb teha juba võimalikult varajases faasis, et tagada normaalne ja terve perekond ning meie jätkusuutlikus rahvusena.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

108. Suurendada 4 400 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TARK JA TEGUS RAHVAS, Haridus- ja noorteprogramm, Juurdepääsu tagamine kõrgharidusele.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Käesoleva muudatusettepaneku eesmärk on suurendada kõrghariduse rahastamist 5 miljoni euro võrra. Kuigi kõrghariduskulud on Eestis viimase kümnendi jooksul kasvanud, on see kasv jäänud alla SKT kasvule. Kõrghariduse alarahastamine on probleem, mis seab ohtu eestikeelse kõrghariduse pikaajalise kvaliteedi. Rahapuuduses on ülikoolid piiranud pakutavate valikainete mahtu ning olnud sunnitud suurendama eestikeelsete õppekavade asemel ingliskeelsete õppekavade arvu. Lisaks on sulgetud mitmed erialad.

Eestikeelse kõrghariduse tulevik vajab laiapindset poliitilist kokkulepet. See on parim viis, kuidas tagada jätkusuutlik ja kvaliteetne eestikeelne kõrgharidus. Selle kokkuleppe saavutamise võtab aega, kuid seni ei tohi me unustada tegelemist tänaste üliõpilaste ja akadeemiliste töötajate probleemidega, mistõttu on oluline suurendada kõrgharidusele ette nähtud rahastust.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

109. Täiendada **298 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Eesti keele maine ja staatuse tugevdamine**“.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Eesti keele kaitse peaks olema rahvusriigis prioriteet.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

110. Täiendada **300 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Eesti keele maine ja staatuse tugevdamine**“.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Eesti keele kaitse peaks olema rahvusriigis prioriteet.*

Anti Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

111. Täiendada **8,7 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Väikekoolide säilitamise fondi loomine**“.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Eesti välispoliitiline osalus globaalsetes teemades.

Selgitus: *Väikekoolide säilitamise fondi loomine kaitseb maapiirkondi tänase valitsuse vaenuliku regionaal- ja hariduspoliitika eest.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

112. Suurendada **5 000 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TARK JA TEGUS RAHVAS, Haridus- ja noorteprogramm, Juurdepääsu tagamine kõrgharidusele.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Käesoleva muudatusettepaneku eesmärk on suurendada kõrghariduse rahastamist 5 miljoni euro võrra. Kuigi kõrghariduskulud on Eestis viimase kümnendi jooksul kasvanud, on see kasv jäänud alla SKT kasvule. Kõrghariduse alarahastamine on probleem, mis seab ohtu eestikeelse kõrghariduse pikaajalise kvaliteedi. Rahapuuduses on ülikoolid piiranud pakutavate valikainete mahtu ning olnud sunnitud suurendama eestikeelsete õppekavade asemel ingliskeelsete õppekavade arvu. Lisaks on sulgetud mitmed erialad.*

Eestikeelse kõrghariduse tulevik vajab laiapindset poliitilist kokkulepet. See on parim viis, kuidas tagada jätkusuutlik ja kvaliteetne eestikeelne kõrgharidus. Selle kokkuleppe saavutamise võtab aega, kuid seni ei tohi me unustada tegelemist tänaste üliõpilaste ja akadeemiliste töötajate probleemidega, mistõttu on oluline suurendada kõrgharidusele ette nähtud rahastust.

Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

113. Vähendada **17 000 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

***Selgitus:** 2023. aasta riigieelarve seaduse muutmise seaduses 303 SE tõstetakse antud kulu täis mahus teisele reale ja öeldakse selgituses antud kulurea kohta järgmist: „Teadmussiirde programmi tegevusest Sektoritevahelise teadmissiirde toetamine Teadussüsteemi programmi tegevusse Teadusasutuste ja teadlaskonna arengu toetamine. Muudatus on vajalik, kuna vahenditest kavandatud rohetehnoloogiate teadmuskeskuse tegevus dubleeriks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kavandatud rakendusuuringute keskuse tegevusi.“*

Eeltoodud põhjusel ei ole mõistlik planeerida antud ebavajalikku ja tegevusi dubleerivat kulu 2024. aasta eelarvesse.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

114. Täiendada **385 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, tulemusvaldkond TARK JA TEGUS RAHVAS, lisades loetellu „**Traditsiooniliste perekonnaväärtuste kinnistamine noorte seas**“.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

***Selgitus:** Traditsiooniliste perekonnaväärtuste kaitsmine ja propageerimine, eriti tänases enneolematu demograafilises situatsioonis, on äärmiselt tähtis. Seda tuleb teha juba võimalikult varajases faasis, et tagada normaalne ja terve perekond ning meie jätkusuutlikus rahvusena.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

115. Suurendada **120 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TARK JA TEGUS RAHVAS, Haridus- ja noorteprogramm, Juurdepääsu tagamine üld- ja kutseharidusele.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** 120 miljonit eurot on mõeldud õpetajate palgatõusuks.*

Helle-Moonika Helme

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

116. Täiendada **9 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Väikekoolide säilitamise fondi loomine**“.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond:

VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Eesti välispoliitiline osalus globaalsetes teemades.

Selgitus: Väikekoolide säilitamise fondi loomine kaitseb maapiirkondi tänase valitsuse vaenuliku regionaal- ja hariduspoliitika eest.

Helle-Moonika Helme

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

117. Vähendada **17 100 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: 2023. aasta riigieelarve seaduse muutmise seaduses 303 SE tõstetakse antud kulu täis mahus teisele reale ja öeldakse selgituses antud kulurea kohta järgmist: „Teadmussiirde programmi tegevusest Sektoritevahelise teadmissiirde toetamine suunatakse raha Teadussüsteemi programmi tegevusse Teadusasutuste ja teadlaskonna arengu toetamine. Muudatus on vajalik, kuna vahenditest kavandatud rohetehnoloogiate teadmuskeskuse tegevus dubleeriks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumi kavandatud rakendusuuringute keskuse tegevusi.“ Eeltoodud põhjusel ei ole mõistlik planeerida antud ebavajalikku ja tegevusi dubleerivat kulu 2024. aasta eelarvesse.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

118. Täiendada **400 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, tulemusvaldkond TARK JA TEGUS RAHVAS, lisades loetellu „**Traditsiooniliste perekonnaväärtuste kinnistamine noorte seas**“.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Traditsiooniliste perekonnaväärtuste kaitsmine ja propageerimine, eriti tänases enneolematu demograafilises situatsioonis, on äärmiselt tähtis. Seda tuleb teha juba võimalikult varajases faasis, et tagada normaalne ja terve perekond ning meie jätkusuutlikus rahvusena.

Henn Põlluaas

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

119. Vähendada **17 183 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: 2023. aasta riigieelarve seaduse muutmise seaduses 303 SE tõstetakse antud kulu täis mahus teisele reale ja öeldakse selgituses antud kulurea kohta järgmist: „Teadmussiirde programmi tegevusest Sektoritevahelise teadmissiirde toetamine suunatakse 14 000 000 eurot Teadussüsteemi programmi tegevusse Teadusasutuste ja teadlaskonna arengu toetamine. Muudatus on vajalik, kuna vahenditest kavandatud rohetehnoloogiate teadmuskeskuse tegevus dubleeriks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumi kavandatud rakendusuuringute

keskuse tegevusi. “ Eeltoodud põhjusel ei ole mõistlik planeerida antud ebavajalikku ja tegevusi dubleerivat kulu 2024. aasta eelarvesse.

Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

120. Suurendada **117 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TARK JA TEGUS RAHVAS, Haridus- ja noorteprogramm, Juurdepääsu tagamine üld- ja kutseharidusele.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Summa on mõeldud õpetajate palgatõusuks.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

121. Täiendada **8,9 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „Väikekoolide säilitamise fondi loomine“.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Eesti välispoliitiline osalus globaalsetes teemades.

Selgitus: Väikekoolide säilitamise fondi loomine kaitseb maapiirkondi tänase valitsuse vaenuliku regionaal- ja hariduspoliitika eest.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

122. Suurendada **119 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TARK JA TEGUS RAHVAS, Haridus- ja noorteprogramm, Juurdepääsu tagamine üld- ja kutseharidusele.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Mõeldud õpetajate palgatõusuks.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

123. Vähendada **16 997 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: 2023. aasta riigieelarve seaduse muutmise seaduses 303 SE tõstetakse antud kulu täis mahus teisele reale ja öeldakse selgituses antud kulurea kohta järgmist: „Teadmussiirde programmi tegevusest Sektoritevahelise teadmissiirde toetamine suunatakse raha Teadussüsteemi programmi tegevusse Teadusasutuste ja teadlaskonna arengu toetamine. Muudatus on vajalik, kuna vahenditest kavandatud rohetehnoloogiate teadmuskeskuse tegevus dubleeriks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kavandatud rakendusuuringu tegevuse tegevusi.“

Eeltoodud põhjusel ei ole mõistlik planeerida antud ebavajalikku ja tegevusi dubleerivat kulu 2024. aasta eelarvesse.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

124. Suurendada **4 397 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TARK JA TEGUS RAHVAS, Haridus- ja noorteprogramm, Juurdepääsu tagamine kõrgharidusele;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Käesoleva muudatuseettepaneku eesmärk on suurendada kõrghariduse rahastamist 5 miljoni euro võrra.

Kuigi kõrghariduskulud on Eestis viimase kümnendi jooksul kasvanud, on see kasv jäänud alla SKT kasvule. Kõrghariduse alarahastamine on probleem, mis seab ohtu eestikeelse kõrghariduse pikaajalise kvaliteedi. Rahapuuduses on ülikoolid piiranud pakutavate valikainete mahtu ning olnud sunnitud suurendama eestikeelsete õppekavade asemel ingliskeelsete õppekavade arvu. Lisaks on sulgetud mitmed erialad.

Eestikeelse kõrghariduse tulevik vajab laiapindset poliitilist kokkulepet. See on parim viis, kuidas tagada jätkusuutlik ja kvaliteetne eestikeelne kõrgharidus. Selle kokkuleppe saavutamine võtab aega, kuid seni ei tohi me unustada tegelemist tänaste üliõpilaste ja akadeemiliste töötajate probleemidega, mistõttu on oluline suurendada kõrgharidusele ette nähtud rahastust.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

125. Täiendada **295 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Eesti keele maine ja staatuse tugevdamine**“.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Eesti keele kaitse peaks olema rahvusriigi prioriteet.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

126. Täiendada **382 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, tulemusvaldkond TARK JA TEGUS RAHVAS, lisades loetellu „**Traditsiooniliste perekonnaväärtuste kinnistamine noorte seas**“.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: *Traditsiooniliste perekonnaväärtuste kaitsmine ja propageerimine, eriti tänases enneolematu demograafilises situatsioonis, on äärmiselt tähtis. Seda tuleb teha juba võimalikult varajases faasis, et tagada normaalne ja terve perekond ning meie jätkusuutlik rahvusena.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

127. Suurendada **116 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TARK JA TEGUS RAHVAS, Haridus- ja noorteprogramm, Juurdepääsu tagamine üld- ja kutseharidusele.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Mõeldud õpetajate palgatõusuks.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

128. Täiendada **8,6 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „Väikekoolide säilitamise fondi loomine“.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Eesti välispoliitiline osalus globaalsetes teemades.

Selgitus: *Väikekoolide säilitamise fondi loomine kaitseb maapiirkondi tänase valitsuse vaenuliku regionaal- ja hariduspoliitika eest.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

129. Suurendada **4 399 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TARK JA TEGUS RAHVAS, Haridus- ja noorteprogramm, Juurdepääsu tagamine kõrgharidusele;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Käesoleva muudatusettepaneku eesmärk on suurendada kõrghariduse rahastamist 5 miljoni euro võrra.*

Kuigi kõrghariduskulud on Eestis viimase kümnendi jooksul kasvanud, on see kasv jäänud alla SKT kasvule. Kõrghariduse alarahastamine on probleem, mis seab ohtu eestikeelse kõrghariduse pikaajalise kvaliteedi. Rahapuuduses on ülikoolid piiranud pakutavate valikainete mahtu ning olnud sunnitud suurendama eestikeelsete õppekavade asemel ingliskeelsete õppekavade arvu. Lisaks on sulgetud mitmed erialad.

Eestikeelse kõrghariduse tulevik vajab laiapindset poliitilist kokkulepet. See on parim viis, kuidas tagada jätkusuutlik ja kvaliteetne eestikeelne kõrgharidus. Selle kokkuleppe saavutamine võtab aega, kuid seni ei tohi me unustada tegelemist tänaste üliõpilaste ja akadeemiliste töötajate probleemidega, mistõttu on oluline suurendada kõrgharidusele ette nähtud rahastust.

Sii Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

130. Muuta eelnõu § 1 ja suurendada Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala, Investeeringud, Haridusvõrgu korrastamine ja arendamine **3 400 000** euro võrra ja suurendada Rahandusministeerium intressi- ja omaniku tulu **3 400 000** euro võrra.

Selgitus: *2024. aasta eelarves vähendati Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala hoonete renoveerimiskulusid. See on sobimatu kärpekoht, kuna tegemist on vajalike*

investeeringutega, mida ootavad paljud haridusasutused, eelkõige kutseõppeasutused. Remondirahaga on arvestatud ja selle ära jäämine tähendaks õppekeskkonna kvaliteedilangust eelkõige kutseharidusvaldkonnas. Investeeringute ära jätmine on ka lõögiks tööhõivele haavatud ehitussektoris ja eriti pealinnast kaugemal. Seetõttu teen ettepaneku suurendada investeeringuid haridusvõrgu korrastamiseks ja arendamiseks 3 400 000 euro võrra ning kasutada katteallikana Riigi Kinnisvara AS-i omanikutulu suurendamist 3 400 000 euro võrra.

Tõnis Lukas

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

131. Muuta eelnõu § 1 ja suurendada Kultuuriministeeriumi valitsemisala, Investeeringud 3 400 000 euro võrra ja suurendada Rahandusministeerium intressi- ja omaniku tulu 3 400 000 euro võrra.

***Selgitus:** Juba viis aastat on olnud Eesti muuseumide pärandihoidlate (nn. ühishoidlate) programm kui Kultuuriministeeriumi üks eelisarendusi planeerimise ja projekteerimise faasis. Programmi kuuluvad kolm hoonet – Lõuna-Eesti pärandihoidla, Põhja-Eesti pärandihoidla ja eraldi Hiiumaa pärandihoidla. Viimane on ka lõplikult projekteeritud, detailplaneering olemas ning selle saaks 2024.a valmis ehitada isegi siis, kui projektis kaasajastataks küttesüsteemide osa. Hoone ehitamine tagaks kaasaegsed tingimused Hiiumaa muuseumide varadele ning annaks kogu Eesti muuseumirahvale signaali, et programmiga minnakse edasi. Seetõttu teen ettepaneku suurendada Kultuuriministeeriumi investeeringuid 3 400 000 euro võrra ning kasutada katteallikana Riigi Kinnisvara AS-i omanikutulu suurendamist 3 400 000 euro võrra.*

Tõnis Lukas

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

132. Suurendada 7 miljoni euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites; JUSTIITSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA; KULUD; Tulemusvaldkond: ÕIGUSRIIK; Usaldusväärne ja tulemuslik õigusruum; õigusemõistmise, õigusregistrite ja õigusteenuse tagamine.

Katteallikas: Vabariigi Valitsuse reservid, mida vähendada 7 miljoni euro võrra.

***Selgitus:** Eesti kohtusüsteemi keskseks organisatsiooniliseks ühikuks on kohtuasutus kui riigiasutuste eriliik. Kohtuasutuse peamisteks tunnusteks on oma eelarve olemasolu.*

Sõltumatu ning järjekindlalt toimiva kohtusüsteemi olemasolu on vältimatult vajalik demokraatliku õigusriigi säilimiseks. Kohtusüsteem ei saa toimida ilma pikaajaliselt töötavate, kvalifitseeritud ja oma tööle pühendunud kohtuniketa. Kohtunike ametipalkade sagedased külmutamised, samuti sotsiaalsete tagatiste täielik kaotamine võivad omada kohtusüsteemi toimimisele sedavõrd negatiivset mõju riigi terviklikkuse säilimise seisukohalt. Välistamiseks sellise olukorra tekkimist tuleb kohtunike palkasid tõsta..

Selleks, et tagada kohtute sõltumatus ning välistada ka võimalikud välismõjutused kohtuotsuste langetamisel, on vajalik suurendada eelarvet 7 miljoni euro võrra.

Kalle Grünthal

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

133. Suurendada 500 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, julgeolek ja riigikaitse, riigikaitse ja heidutus, liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Parandada rahvusvahelist koostööd uute NATO liikmesriikidega.*

Anti Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

134. Suurendada **500 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, julgeolek ja riigikaitse, investeringud, kaitsetstarbeline erivarustus.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Täiendada Kaitseliidu erivarustust.

Anti Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

135. Suurendada **496 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, julgeolek ja riigikaitse, riigikaitse ja heidutus, liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Parandada rahvusvahelist koostööd uute NATO liikmesriikidega.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

136. Suurendada **496 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, julgeolek ja riigikaitse, investeringud, kaitsetstarbeline erivarustus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Täiendada Kaitseliidu erivarustust.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

137. Suurendada **16,8 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: 19 miljonit eurot on mõeldud Kaitseliidule, selle tegevuskulude katmiseks.

Henn Põlluaas

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

138. Suurendada **17 000 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Kaitsevalmidus.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

***Selgitus:** Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

139. Suurendada 17 000 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Luure ja eelhoiatus.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

***Selgitus:** Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

140. Suurendada 17 000 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Väeloome: merevägi.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

***Selgitus:** Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

141. Suurendada 17 000 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Väeloome: õhuvägi.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

***Selgitus:** Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

142. Suurendada 17 000 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, Kaitseotstarbeline erivarustus.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

143. Suurendada 17 100 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Kaitsevalmidus.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

144. Suurendada 17 100 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Luure ja eelhoiatatus.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

145. Suurendada 17 100 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Väeloome: merevägi.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA

ARENJUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

***Selgitus:** Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

146. Suurendada 17 100 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Väeloome: õhuvägi.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

***Selgitus:** Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

147. Suurendada 17 100 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, Kaitseotstarbeline erivarustus.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

***Selgitus:** Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

148. Suurendada 96 198 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Põhja maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena,*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

149. Suurendada **96 198** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kirde maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena,

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

150. Suurendada **96 198** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Lõuna maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena,

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

151. Suurendada **96 198** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Lääne maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena,

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

152. Suurendada **382 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Nelja maakaitseringkonna staabi (Põhja-, Kirde-, Lõuna- ja Lääne) mehitamine kokku 20 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena,

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

153. Suurendada **189 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Tallinna maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kümne inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kavandatavast kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

154. Suurendada **151 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Harju maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kaheksa inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

155. Suurendada **56 500** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Rapla maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

156. Suurendada **56 500** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Lääne maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

157. Suurendada **56 500** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kaitseliidu Saaremaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

158. Suurendada **115 200** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kaitseliidu Pärnumaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kuue inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

159. Suurendada **57 400** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kaitseliidu Viru maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

160. Suurendada **57 400** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kaitseliidu Järva maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

161. Suurendada **57 400** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kaitseliidu Alutaguse maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

162. Suurendada **57 400** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kaitseliidu Jõgeva maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

163. Suurendada **152 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kaitseliidu Tartu maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kaheksa inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

164. Suurendada **57 400** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kaitseliidu Sakala maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

165. Suurendada **57 400** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kaitseliidu Põlva maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

166. Suurendada **57 400** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseleidu Võrumaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

167. Suurendada **57 400** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseleidu Valgamaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

168. Suurendada **1 251 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseleidu malevate palgaliste töötajate arvu suurendamine 65 inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

169. Suurendada **14 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

***Selgitus:** Mõeldud Kaitseleidule, selle tegevuskulude katmiseks.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

170. Suurendada **96 300** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Põhja maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

171. Suurendada **96 300** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kirde maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

172. Suurendada **96 300** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Lõuna maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

173. Suurendada **96 300** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Lääne maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

174. Suurendada **385 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Nelja maakaitseringkonna staabi (Põhja-, Kirde-, Lõuna- ja Lääne) mehitamine kokku 20 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

175. Suurendada **192 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kaitseleidu Tallinna maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kümne inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kavandatavast kasvatamisest 20 000 inimeseni.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

176. Suurendada **154 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kaitseleidu Harju maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kaheksa inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

177. Suurendada **57 700** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kaitseleidu Rapla maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

178. Suurendada **57 700** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseliidu Lääne maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

179. Suurendada **57 700** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseliidu Saaremaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

180. Suurendada **115 500** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseliidu Pärnumaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kuue inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

181. Suurendada **57 700** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseliidu Viru maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

182. Suurendada **57 700** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseliidu Järva maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler
Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

183. Suurendada **57 700** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Alutaguse maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler
Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

184. Suurendada **57 700** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Jõgeva maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler
Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

185. Suurendada **154 100** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Tartu maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kaheksa inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler
Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

186. Suurendada **57 700** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Sakala maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler
Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

187. Suurendada **57 700** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseliidu Põlva maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

188. Suurendada **57 700** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseliidu Võrumaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

189. Suurendada **57 700** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseliidu Valgamaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

190. Suurendada **1 252 200** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseliidu malevate palgaliste töötajate arvu suurendamine 65 inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

191. Suurendada **16,5 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: *Mõeldud Kaitseliidule, selle tegevuskulude katmiseks.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

192. Suurendada **96 330** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Põhja maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena. Ühe inimese keskmine netopalk 1850 eurot kuus, brutopalk 2400 eurot kuus, koos kõiki maksudega 3211 eurot kuus, viie inimese vajadus kuueks kuuks kokku 96 330 eurot.*

Leo Kunnas

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

193. Suurendada **96 330** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kirde maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena. Ühe inimese keskmine netopalk 1850 eurot kuus, brutopalk 2400 eurot kuus, koos kõiki maksudega 3211 eurot kuus, viie inimese vajadus kuueks kuuks kokku 96 330 eurot.*

Leo Kunnas

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

194. Suurendada **96 330** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Lõuna maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena. Ühe inimese keskmine netopalk 1850 eurot kuus, brutopalk 2400 eurot kuus, koos kõiki maksudega 3211 eurot kuus, viie inimese vajadus kuueks kuuks kokku 96 330 eurot.*

Leo Kunnas

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

195. Suurendada **96 330** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Lääne maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena. Ühe inimese keskmine netopalk 1850 eurot kuus, brutopalk 2400 eurot kuus, koos kõiki maksudega 3211 eurot kuus, viie inimese vajadus kuueks kuuks kokku 96 330 eurot.*

Leo Kunnas

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

196. Suurendada **385 200** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Nelja maakaitseringkonna staabi (Põhja-, Kirde-, Lõuna- ja Lääne) mehitamine kokku 20 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena. Ühe inimese keskmine netopalk 1850 eurot kuus, brutopalk 2400 eurot kuus, koos kõiki maksudega 3211 eurot kuus, kahekümne inimese vajadus kuueks kuuks kokku 385 200 eurot.*

Leo Kunnas

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

197. Suurendada **192 600** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Tallinna maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kümne inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kavandatavast kasvatamisest 20 000 inimeseni. Ühe inimese keskmine netopalk 1850 eurot kuus, brutopalk 2400 eurot kuus, koos kõiki maksudega 3211 eurot kuus, kümne inimese vajadus kuueks kuuks kokku 192 600 eurot.*

Leo Kunnas

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

198. Suurendada **154 128** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseliidu Harju maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kaheksa inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni. Ühe inimese keskmine netopalk 1850 eurot kuus, brutopalk 2400 eurot kuus, koos kõiki maksudega 3211 eurot kuus, kaheksa inimese vajadus kuueks kuuks kokku 154 128 eurot.*

Leo Kunnas

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

199. Suurendada **57 792** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseliidu Rapla maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni. Ühe inimese keskmine netopalk 1850 eurot kuus, brutopalk 2400 eurot kuus, koos kõiki maksudega 3211 eurot kuus, kolme inimese vajadus kuueks kuuks kokku 57 798 eurot.*

Leo Kunnas

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

200. Suurendada **57 792** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseliidu Lääne maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni. Ühe inimese keskmine netopalk 1850 eurot kuus, brutopalk 2400 eurot kuus, koos kõiki maksudega 3211 eurot kuus, kolme inimese vajadus kuueks kuuks kokku 57 798 eurot.*

Leo Kunnas

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

201. Suurendada **16 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

***Selgitus:** Mõeldud Kaitseliidule, selle tegevuskulude katmiseks.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

202. Suurendada **498 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, julgeolek ja riigikaitse, riigikaitse ja heidutus, liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Parandada rahvusvahelist koostööd uute NATO liikmesriikidega.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

203. Suurendada **499 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, julgeolek ja riigikaitse, riigikaitse ja heidutus, liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Parandada rahvusvahelist koostööd uute NATO liikmesriikidega.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

204. Suurendada **499 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, julgeolek ja riigikaitse, investeeringud, kaitseotstarbeline erivarustus.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Täiendada Kaitseliidu erivarustust.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

205. Suurendada **498 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, julgeolek ja riigikaitse, investeeringud, kaitseotstarbeline erivarustus.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Täiendada Kaitseliidu erivarustust.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

206. Suurendada **17 183 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Kaitsevalmidus.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.

Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

207. Suurendada 17 183 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Luure ja eelhoiatu.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.

Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

208. Suurendada 17 183 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Väeloome: merevägi.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.

Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

209. Suurendada 17 183 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Väeloome: õhuvägi.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.

Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

210. Vähendada 16 998 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: 2023. aasta riigieelarve seaduse muutmise seaduses 303 SE tõstetakse antud kulu täis mahus teisele reale ja öeldakse selgituses antud kulurea kohta järgmist: „Teadmussiirde

programmi tegevusest Sektoritevahelise teadmissiirde toetamine suunatakse raha Teadussüsteemi programmi tegevusse Teadusasutuste ja teadlaskonna arengu toetamine. Muudatus on vajalik, kuna vahenditest kavandatud rohetehnoloogiate teadmuskeskuse tegevus dubleeriks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kavandatud rakendusuringute keskuse tegevusi. "Eeltoodud põhjusel ei ole mõistlik planeerida antud ebavajalikku ja tegevusi dubleerivat kulu 2024. aasta eelarvesse.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

211. Suurendada 16 998 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Kaitsevalmidus.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

212. Suurendada 16 998 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Luure ja eelhoiatu.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

213. Suurendada 16 998 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Väeloome: merevägi;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

214. Suurendada **16 998 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Väeloome: õhuvägi.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: *Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

215. Suurendada **16 998 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, Kaitseotstarbeline erivarustus.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: *Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

216. Suurendada **17 183 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, Kaitseotstarbeline erivarustus.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: *Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.*

Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

217. Suurendada **96 200** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Põhja maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

218. Suurendada **96 200** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kirde maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

219. Suurendada **96 200** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Lõuna maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

220. Suurendada **96 200** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Lääne maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

221. Suurendada **384 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Nelja maakaitseringkonna staabi (Põhja-, Kirde-, Lõuna- ja Lääne) mehitamine kokku 20 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000

inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

222. Suurendada **191 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Tallinna maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kümne inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kavandatavast kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

223. Suurendada **153 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Harju maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kaheksa inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

224. Suurendada **57 600** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Rapla maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

225. Suurendada **57 600** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Lääne maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

226. Suurendada **57 600** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Saaremaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

227. Suurendada **115 400** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Pärnumaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kuue inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

228. Suurendada **57 600** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Viru maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

229. Suurendada **57 600** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Järva maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

230. Suurendada **57 600** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Alutaguse maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

231. Suurendada **57 600** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Jõgeva maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

232. Suurendada **154 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Tartu maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kaheksa inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

233. Suurendada **57 600** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Sakala maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

234. Suurendada **57 600** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kaitseliidu Põlva maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

235. Suurendada 57 600 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kaitseliidu Võrumaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

236. Suurendada 57 600 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kaitseliidu Valgamaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

237. Suurendada 1 252 100 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kaitseliidu malevate palgaliste töötajate arvu suurendamine 65 inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

238. Suurendada 16 996 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Kaitsevalmidus.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

***Selgitus:** Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

239. Suurendada 16 996 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Luure ja eelhoiatu.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

***Selgitus:** Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

240. Suurendada 16 996 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Väeloome: merevägi.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

***Selgitus:** Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

241. Suurendada 16 996 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Väeloome: õhuvägi.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

***Selgitus:** Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

242. Suurendada **16 996 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, Kaitseotstarbeline erivarustus.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: *Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

243. Suurendada **494 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, julgeolek ja riigikaitse, riigikaitse ja heidutus, liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Parandada rahvusvahelist koostööd uute NATO liikmesriikidega.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

244. Suurendada **494 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, julgeolek ja riigikaitse, investeeringud, kaitseotstarbeline erivarustus.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Täiendada Kaitseliidu erivarustust.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

245. Suurendada **12 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: *Kaitseliidule, selle tegevuskulude katmiseks.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

246. Suurendada **96 196** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Põhja maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

247. Suurendada **96 196** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kirde maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

248. Suurendada **96 196** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Lõuna maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

249. Suurendada **96 196** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Lääne maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

250. Suurendada **380 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Nelja maakaitseringkonna staabi (Põhja-, Kirde-, Lõuna- ja Lääne) mehitamine kokku 20 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

251. Suurendada **187 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseliidu Tallinna maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kümne inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kavandatavast kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

252. Suurendada **149 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseliidu Harju maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kaheksa inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

253. Suurendada **56 300** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseliidu Rapla maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

254. Suurendada **56 300** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseliidu Lääne maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

255. Suurendada **56 300** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Saaremaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

256. Suurendada **115 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Pärnumaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kuue inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

257. Suurendada **57 200** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Viru maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

258. Suurendada **57 200** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Järva maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

259. Suurendada **57 200** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Alutaguse maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

260. Suurendada **57 200** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Jõgeva maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

261. Suurendada **150 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Tartu maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kaheksa inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

262. Suurendada **57 200** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Sakala maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

263. Suurendada 57200 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kaitseliidu Põlva maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

264. Suurendada 57200 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kaitseliidu Võrumaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

265. Suurendada 57 200 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kaitseliidu Valgamaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

266. Suurendada 1 240 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kaitseliidu malevate palgaliste töötajate arvu suurendamine 65 inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

267. Suurendada 16 997 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Kaitsevalmidus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala

kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

268. Suurendada **16 997 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Luure ja eelhoiatust;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: *Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

269. Suurendada **16 997 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Väeloome: merevägi;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: *Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

270. Suurendada **16 997 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Väeloome: õhuvägi;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: *Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

271. Suurendada **16 997 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, Kaitseotstarbeline erivarustus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: *Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

272. Suurendada **495 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, julgeolek ja riigikaitse, riigikaitse ja heidutus, liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Parandada rahvusvahelist koostööd uute NATO liikmesriikidega.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

273. Suurendada **495 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, julgeolek ja riigikaitse, investeeringud, kaitseotstarbeline erivarustus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Täiendada Kaitseliidu erivarustust.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

274. Suurendada **13 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: *Mõeldud Kaitseliidule, selle tegevuskulude katmiseks.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

275. Suurendada **96 197** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Põhja maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

276. Suurendada **96 197** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kirde maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

277. Suurendada **96 197** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Lõuna maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

278. Suurendada **96 197** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Lääne maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

279. Suurendada **381 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Nelja maakaitseringkonna staabi (Põhja-, Kirde-, Lõuna- ja Lääne) mehitamine kokku 20 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

280. Suurendada **188 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseliidu Tallinna maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kümne inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kavandatavast kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

281. Suurendada **150 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseliidu Harju maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kaheksa inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

282. Suurendada **56 400** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseliidu Rapla maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

283. Suurendada **56 400** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseliidu Lääne maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

284. Suurendada **56 400** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Saaremaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

285. Suurendada **115 100** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Pärnumaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kuue inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

286. Suurendada **57 300** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Viru maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

287. Suurendada **57 300** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Järva maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

288. Suurendada **57 300** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Alutaguse maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

289. Suurendada **57 300** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Jõgeva maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

290. Suurendada **151 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Tartu maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kaheksa inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

291. Suurendada **57 300** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Sakala maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

292. Suurendada **57 300** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseliidu Põlva maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

293. Suurendada **57 300** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseliidu Võrumaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

294. Suurendada **57 300** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseliidu Valgamaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

295. Suurendada **1 250 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Kaitseliidu malevate palgaliste töötajate arvu suurendamine 65 inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

296. Suurendada **16 999 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Kaitsevalmidus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

***Selgitus:** Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala*

kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

297. Suurendada 16 999 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Luure ja eelhoiatu;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: *Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

298. Suurendada 16 999 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Väeloome: merevägi;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: *Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

299. Suurendada 16 999 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Väeloome: õhuvägi;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: *Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

300. Suurendada 16 999 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, Kaitseotstarbeline erivarustus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Geopoliitiliselt väga keerulisel ajal on oluline kasutada Riigieelarve vahendeid otstarbekalt. Katteallikana välja toodud Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala kulurida on mõistlik ümber tõsta, kuna juba 2023. aasta Riigieelarve seaduse muutmise seaduses tunnistatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

301. Suurendada 497 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, julgeolek ja riigikaitse, riigikaitse ja heidutus, liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Parandada rahvusvahelist koostööd uute NATO liikmesriikidega.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

302. Suurendada 497 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, julgeolek ja riigikaitse, investeeringud, kaitseotstarbeline erivarustus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Täiendada Kaitseliidu erivarustust.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

303. Suurendada 15 miljoni euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KAITSEMINISTEERIUMI valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE, Sõjaline riigikaitse ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Mõeldud Kaitseliidule, selle tegevuskulude katmiseks.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

304. Suurendada 96 199 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Põhja maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

305. Suurendada **96 199** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kirde maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

306. Suurendada **96 199** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Lõuna maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

307. Suurendada **96 199** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Lääne maakaitseringkonna staabi mehitamine 5 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000 inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

308. Suurendada **383 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Nelja maakaitseringkonna staabi (Põhja-, Kirde-, Lõuna- ja Lääne) mehitamine kokku 20 inimesega. Seoses maakaitse struktuuri kavandatud suurendamisega 20 000

inimeseni on maakaitseringkondade staapidel võimatu efektiivselt edasi tegutseda pelgalt sõjaaja staapidena.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

309. Suurendada **190 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Tallinna maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kümne inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kavandatavast kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

310. Suurendada **152 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Harju maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kaheksa inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

311. Suurendada **57 500** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Rapla maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

312. Suurendada **57 500** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Lääne maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

313. Suurendada **57 500** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Saaremaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

314. Suurendada **115 300** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Pärnumaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kuue inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

315. Suurendada **57 500** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Viru maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

316. Suurendada **57 500** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Järva maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

317. Suurendada **57 500** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Alutaguse maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

318. Suurendada **57 500** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Jõgeva maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

319. Suurendada **153 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Tartu maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kaheksa inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

320. Suurendada **57 500** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Sakala maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

321. Suurendada **57 500** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Põlva maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

322. Suurendada **57 500** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Võrumaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

323. Suurendada **57 500** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Valgamaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

324. Suurendada **1 252 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu malevate palgaliste töötajate arvu suurendamine 65 inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

325. Suurendada **57 792** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Saaremaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni. Ühe inimese keskmine netopalk 1850 eurot kuus, brutopalk 2400 eurot kuus, koos kõiki maksudega 3211 eurot kuus, kolme inimese vajadus kuueks kuuks kokku 57 798 eurot.*

Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

326. Suurendada **115 596** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Pärnumaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kuue inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni. Ühe inimese keskmine netopalk 1850 eurot kuus, brutopalk 2400 eurot kuus, koos kõiki maksudega 3211 eurot kuus, kuue inimese vajadus kuueks kuuks kokku 115 596 eurot.*

Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

327. Suurendada **57 792** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Viru maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni. Ühe inimese keskmine netopalk 1850 eurot kuus, brutopalk 2400 eurot kuus, koos kõiki maksudega 3211 eurot kuus, kolme inimese vajadus kuueks kuuks kokku 57 798 eurot.*

Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

328. Suurendada **57 792** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Järva maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni. Ühe inimese keskmine netopalk 1850 eurot kuus, brutopalk 2400 eurot kuus, koos kõiki maksudega 3211 eurot kuus, kolme inimese vajadus kuueks kuuks kokku 57 798 eurot.*

Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

329. Suurendada **57 792** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Alutaguse maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni. Ühe inimese keskmine netopalk 1850 eurot kuus, brutopalk 2400 eurot kuus, koos kõiki maksudega 3211 eurot kuus, kolme inimese vajadus kuueks kuuks kokku 57 798 eurot.*

Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

330. Suurendada **57 792** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Jõgeva maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni. Ühe inimese keskmine netopalk 1850 eurot kuus, brutopalk 2400 eurot kuus, koos kõiki maksudega 3211 eurot kuus, kolme inimese vajadus kuueks kuuks kokku 57 798 eurot.*

Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

331. Suurendada **154 128** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Tartu maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kaheksa inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni. Ühe inimese keskmine netopalk 1850 eurot kuus, brutopalk 2400 eurot kuus, koos kõiki maksudega 3211 eurot kuus, kaheksa inimese vajadus kuueks kuuks kokku 154 128 eurot.*

Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

332. Suurendada **57 792** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Sakala maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni. Ühe inimese keskmine netopalk 1850 eurot kuus, brutopalk 2400 eurot kuus, koos kõiki maksudega 3211 eurot kuus, kolme inimese vajadus kuueks kuuks kokku 57 798 eurot.*

Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

333. Suurendada 57 792 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Põlva maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni. Ühe inimese keskmine netopalk 1850 eurot kuus, brutopalk 2400 eurot kuus, koos kõiki maksudega 3211 eurot kuus, kolme inimese vajadus kuueks kuuks kokku 57 798 eurot.*

Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

334. Suurendada 57 792 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Võrumaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni. Ühe inimese keskmine netopalk 1850 eurot kuus, brutopalk 2400 eurot kuus, koos kõiki maksudega 3211 eurot kuus, kolme inimese vajadus kuueks kuuks kokku 57 798 eurot.*

Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

335. Suurendada 57 792 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu Valgamaa maleva palgaliste töötajate arvu suurendamine kolme inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni. Ühe inimese keskmine netopalk 1850 eurot kuus, brutopalk 2400 eurot kuus, koos kõiki maksudega 3211 eurot kuus, kolme inimese vajadus kuueks kuuks kokku 57 798 eurot.*

Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

336. Suurendada **1 252 290** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kaitseministeeriumi valitsemisala, KULUD, Julgeolek ja riigikaitse, Sõjaline kaitsevõime ja heidutus, Väeloome: muud üksused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Kaitseliidu malevate palgaliste töötajate arvu suurendamine 65 inimese võrra. Suurendamise vajadus on tingitud liikmeskonna kasvust ning maakaitsestruktuuri kasvatamisest 20 000 inimeseni. Ühe inimese keskmine netopalk 1850 eurot kuus, brutopalk 2400 eurot kuus, koos kõiki maksudega 3211 eurot kuus, 65 inimese vajadus kuueks kuuks kokku 1 252 290 eurot.*

Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

337. Vähendada **69 132 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: energeetika, Energeetika ja maavarade programm: Taastuvenergia osakaalu suurendamine lõpptarbimises;

Selgitus: *Nn. rohepööre on üks suuremaid ühiskondliku rikkuse ümberjagamise skeeme, mille tulemusel väheneb radikaalselt ühiskonna jõukuse tase ja isikuvabadused. Selle projekti subsideerimine riigieelarvest on kuritegu demokraatia, majanduse ja vabaduste vastu ning tuleb igal juhul ära jätta.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

338. Täiendada **100 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Küberturvalisuse tagamine**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Küberturvalisuse tagamisele tuleb pingelises julgeolekukeskkonnas suunata rohkem vahendeid.*

Anti Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

339. Suurendada **300 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus, transport, transpordi konkurentsivõime ja liikuvuse programm, raudteetransporditaristu arendamine ja korrashoid;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Raudteetransporditaristu arendamine seoses Haapsalu raudteega.*

Anti Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

340. Suurendada **459 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Elurikkuse kaitse tagamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Ettepanek on suurendada eelarves summat Keskkonna tulemusvaldkonnas " Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm" elurikkuse kaitse tagamiseks. Lisavahendid on nähtud ette põllumeestele haneliste poolt tekitatud kahjude hüvitamiseks.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

341. Suurendada **4,3 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: ENERGEETIKA, Energeetika ja maavarade programm, Energiatõhususe suurendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Ettepanek on suurendada toetust vesiniku väärtusahela projektide rahastamiseks loomaks uusi alternatiivseid elektrienergia tootmise võimalusi. Vesiniku kui energiakandja kasutuselevõtte transpordisektoris aitab suurendada riiklikku energiatõhusust.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

342. Suurendada **88 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Õhukvaliteedi parendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Ettepanek on täiendavate rahaliste vahendite eraldamine Keskkonna tulemusvaldkonna „Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm“ meetmele õhukvaliteedi uuringute läbiviimiseks. Vajalik on analüüsida võimalikke riske Eestile ning õhukvaliteedi seirevõimekuse tõstmise vajadust tulenevalt Ukrainas toimuvast sõjast.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

343. Vähendada **17,9 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine;

Selgitus: Kohalike omavalitsuste toimepidevuse ja jätkusuutlikkuse tagamise investeeringud.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

344. Suurendada **17 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: Transport, Investeeringud, Muud investeeringud kokku;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: Transport, Investeeringud, Rail Baltic arendus.

Selgitus: Suurendada maanteed remondiks ja rajamiseks mõeldud vahendeid.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

345. Täiendada **97 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Küberturvalisuse tagamine**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Küberturvalisuse tagamisele tuleb pingelises julgeolekukeskkonnas suunata rohkem vahendeid.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

346. Suurendada **297 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, KULUD, teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus, transport, transpordi konkurentsivõime ja liikuvuse programm, raudteetransporditaristu arendamine ja korrashoid;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Raudteetransporditaristu arendamine seoses Haapsalu raudteega.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

347. Suurendada **197 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, KULUD, teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus, transport, transpordi konkurentsivõime ja liikuvuse programm, Maanteetransporditaristu arendamine ja korrashoid;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Maanteetransporditaristu arendamine seoses Via Baltica maantee arendusega.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

348. Täiendada **444 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Pärnu-Uulu 2+2 realise tee arendus**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Via Baltica maanteekoridor vajab kiiremat väljaarendamist.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

349. Täiendada **444 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Sauga-Pärnu 2+2 realine tee**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Via Baltica maanteekoridor vajab kiiremat väljaarendamist.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

350. Vähendada **69 131 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: energeetika, Energeetika ja maavarade programm: Taastuvenergia osakaalu suurendamine lõpptarbimises;

Selgitus: *Nn. rohepööre on üks suuremaid ühiskondliku rikkuse ümberjagamise skeeme, mille tulemusel väheneb radikaalselt ühiskonna jõukuse tase ja isikuvabadused. Selle projekti subsideerimine riigieelarvest on kuritegu demokraatia, majanduse ja vabaduste vastu ning tuleb igal juhul ära jätta.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

351. Täiendada 18 miljoni euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „Haapsalu – Rohuküla raudtee ehitus“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, Rail Baltic arendus.

Selgitus: Raha on mõeldud Haapsalu – Rohuküla raudtee ehitusega edasiminekuks.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

352. Suurendada 200 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, KULUD, teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus, transport, transpordi konkurentsivõime ja liikuvuse programm, Maanteetransporditaristu arendamine ja korrashoid;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Maanteetransporditaristu arendamine seoses Via Baltica maantee arendusega.

Anti Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

353. Täiendada 500 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „Pärnu-Uulu 2+2 realise tee arendus“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Via Baltica maanteekoridor vajab kiiremat väljaarendamist.

Anti Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

354. Täiendada 500 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „Sauga-Pärnu 2+2 realine tee“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Via Baltica maanteekoridor vajab kiiremat väljaarendamist.

Anti Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

355. Täiendada 96 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „Küberturvalisuse tagamine“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Küberturvalisuse tagamisele tuleb pingelises julgeolekukeskkonnas suunata rohkem vahendeid.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

356. Suurendada 296 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, KULUD, teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus, transport, transpordi konkurentsivõime ja liikuvuse programm, raudteetransporditaristu arendamine ja korrashoid;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Raudteetransporditaristu arendamine seoses Haapsalu raudteega.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

357. Vähendada **20 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine.;

***Selgitus:** Kohalike omavalitsuste toimepidevuse ja jätkusuutlikkuse tagamise investeeringud.*

Arvo Aller

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

358. Suurendada **196 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, KULUD, teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus, transport, transpordi konkurentsivõime ja liikuvuse programm, Maanteetransporditaristu arendamine ja korrashoid;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Maanteetransporditaristu arendamine seoses Via Baltica maantee arendusega.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

359. Täiendada **443 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Pärnu-Uulu 2+2 realise tee arendus**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Via Baltica maanteekoridor vajab kiiremat väljaarendamist.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

360. Täiendada **443 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Sauga-Pärnu 2+2 realine tee**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Via Baltica maanteekoridor vajab kiiremat väljaarendamist.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

361. Täiendada **99 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Küberturvalisuse tagamine**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Küberturvalisuse tagamisele tuleb pingelises julgeolekukeskkonnas suunata rohkem vahendeid.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

362. Suurendada **299 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, KULUD, teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus, transport, transpordi konkurentsivõime ja liikuvuse programm, raudteetransporditaristu arendamine ja korrashoid;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Raudteetransporditaristu arendamine seoses Haapsalu raudteega.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

363. Suurendada **199 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, KULUD, teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus, transport, transpordi konkurentsivõime ja liikuvuse programm, Maanteetransporditaristu arendamine ja korrashoid;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Maanteetransporditaristu arendamine seoses Via Baltica maantee arendusega.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

364. Täiendada **450 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Pärnu-Uulu 2+2 realise tee arendus**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Via Baltica maanteekoridor vajab kiiremat väljaarendamist.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

365. Täiendada **450 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Sauga-Pärnu 2+2 realine tee**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Via Baltica maanteekoridor vajab kiiremat väljaarendamist.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

366. Muuta eelnõu § 1 ja suurendada Kliimaministerium, Investeeringud, Muud investeeringud **114 000 000** euro võrra ja vähendada Vabariigi Valitsuse reservid **114 000 0000** euro võrra.

Selgitus: Vastavalt „Avaliku raudteeinfrastruktuuri arendamist suunavale tegevuskavale aastateks 2021–2028“ on vajalik, et riik eraldaks 114 miljonit eurot Turba – Rohuküla reisirongiliikluse väljaheitamiseks. Selle raudteesuuna väljaarendamist on lubanud kõik Riigikogu erakonnad ning vastav ehitusprojekt valmib käesoleva aasta lõpuks. Eriti Läänemaale ja Hiiumaale on antud programmi realiseerimisest positiivselt suur sotsiaalmajanduslik mõju.

Jaanus Karilaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

367. Vähendada **69 130 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: energeetika, Energeetika ja maavarade programm: Taastuvenergia osakaalu suurendamine lõpptarbimises;

***Selgitus:** Nn. rohepööre on üks suuremaid ühiskondliku rikkuse ümberjagamise skeeme, mille tulemusel väheneb radikaalselt ühiskonna jõukuse tase ja isikuvabadused. Selle projekti subsideerimine riigieelarvest on kuritegu demokraatia, majanduse ja vabaduste vastu ning tuleb igal juhul ära jätta.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

368. Muuta eelnõu paragrahvi 1 ja suurendada Kliimaministeeriumi valitsemisala, Investeeringud, Riigimaanteede koondprojekt **1 500 000** euro võrra ja vähendada Vabariigi Valitsuse reservid **1 500 000** võrra.

***Selgitus:** Käesoleva muudatusettepaneku eesmärk on teha investeering Pärnumaal Via Baltica Uulu jalakäijate tunneli ehitamiseks, mis oluliselt parandab liiklusturvalisust antud kohas.*

Andres Metsoja

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

369. Vähendada **18 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine;

***Selgitus:** Kohalike omavalitsuste toimepidevuse ja jätkusuutlikkuse tagamise investeeringud.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

370. Suurendada **450 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Elurikkuse kaitse tagamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Ettepanek on suurendada Keskkonna tulemusvaldkonnas " Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm " elurikkuse kaitse tagamiseks. Lisavahendid on nähtud ette põllumeestele haneliste poolt tekitatud kahjude hüvitamiseks.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

371. Suurendada **4,5 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: ENERGEETIKA, Energeetika ja maavarade programm, Energiatõhususe suurendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Ettepanek on suurendada toetust vesiniku väärtusahela projektide rahastamiseks loomaks uusi alternatiivseid elektrienergia tootmise võimalusi. Vesiniku kui energiakandja kasutuselevõtte transpordisektoris aitab suurendada riiklikku energiatõhusust.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

372. Suurendada 90 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Õhukvaliteedi parendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Ettepanek on täiendavate rahaliste vahendite eraldamine Keskkonna tulemusvaldkonna „Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm“ meetmele õhukvaliteedi uuringute läbiviimiseks. Vajalik on analüüsida võimalikke riske Eestile ning õhukvaliteedi seirevõimekuse tõstmise vajadust tulenevalt Ukrainas toimuvast sõjast.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

373. Muuta eelnõu paragrahvi 1 ja suurendada Kliimaministeeriumi valitsemisala, Transpordi ja liikuvuse programm 2 000 000 euro võrra ja vähendada Vabariigi Valitsuse reservid 2 000 000 võrra.

Selgitus: Käesoleva muudatusettepaneku eesmärk on investeerida täiendavalt 2 miljonit Rail Balticu ja tuuleparkide ehitamisega seotud teede (sealhulgas karjääri teede) ehitusse Pärnumaal.

Andres Metsoja

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

374. Täiendada 98 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Küberturvalisuse tagamine**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Küberturvalisuse tagamisele tuleb pingelises julgeolekukeskkonnas suunata rohkem vahendeid.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

375. Suurendada 298 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus, transport, transpordi konkurentsivõime ja liikuvuse programm, raudteetransporditaristu arendamine ja korrashoid;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Raudteetransporditaristu arendamine seoses Haapsalu raudteega.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

376. Suurendada 198 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus, transport, transpordi konkurentsivõime ja liikuvuse programm, Maanteetransporditaristu arendamine ja korrashoid;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Maanteetransporditaristu arendamine seoses Via Baltica maantee arendusega.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

377. Täiendada 445 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, INESTEERINGUD, lisades loetellu „Pärnu-Uulu 2+2 realise tee arendus“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Via Baltica maanteekoridor vajab kiiremat väljaarendamist.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

378. Täiendada 445 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „Sauga-Pärnu 2+2 realine tee“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Via Baltica maanteekoridor vajab kiiremat väljaarendamist.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

379. Suurendada 10 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, investeeringud ning vähendada 10 miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Rail Baltica raudteealuste tunnelite rajamine Kantsi ja Kesk-Sõjamäe tänavate vahel. Tegemist on kavandamisel olevate raudteealuste tunnelitega, mis peaksid looma jalakäijate-, jalgratturite-, ühistranspordi- ja autoühenduse Kantsi tänava ja Kesk-Sõjamäe tänavate vahel. Vajadus tunnelite järele kerkib esile seoses Rail Baltica Ülemiste terminali rajamisega ning Eesti Raudtee Ülemiste kaubajaama kolimisega. Rail Baltica lõppjaama lahenduses ei ole ettenähtud piisavalt palju ligipääse Ülemiste piirkonnale idapoolsest suunast. Teisisõnu, kogu liiklus on pressitud kas kitsasse Tartu maantee koridori või peab toimuma läbi kaugel asuva Suur-Sõjamäe-Smuuli tänavate ristmiku. Likvideeritava kaubaterminali alale tekitab suur riigile kuuluv kinnistu, kus hoonestuse rajamine on ainult aja küsimus. Selle arenduse õnnestumiseks ja Rail Balticale adekvaatsete ligipääsude tagamiseks on vaja rajada raudteealune ühendus nimetatud tänavate vahele ja seda lähiaastail, mil veel käib tulevase raudteetrassi ehitus.

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

380. Suurendada 34 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, Transport, Transpordi ja liikuvuse programm, Raudteetranspordi taristu arendamine ja korrashoid ning vähendada 34 miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Rohuküla raudtee projektiga jätkamine. Kuivõrd kõik vajalikud ettevalmistused on selleks tehtud, on antud investeeringu otstarbeks Turba-Risti raudtee ehitamine. Rongiliikluse arendamine on oluline, et inimesed liiguksid rohkem autode asemel ühistranspordiga ning vähendaksid seeläbi keskkonnasaastet. Seda, et inimesed eelistavad võimalusel sõita rongiga, näitavad ka uuringud ja statistika.

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

381. Suurendada 50 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, Investeeringud, Riigimaanteede remondi koondprojekt ning vähendada 50

miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Teehoiu rahastuse suurendamine, sh. Tallinn-Narva maantee Jõhvi-Narva teelõigu neljarealiseks ehitamine ja Via Baltica väljaehitamise jätkamine .

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

382. Täiendada **17 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „Haapsalu – Rohuküla raudtee ehitus“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, Rail Baltic arendus.

Selgitus: Raha on mõeldud Haapsalu – Rohuküla raudtee ehitusega edasiminekuks.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

383. Täiendada **19 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „Haapsalu – Rohuküla raudtee ehitus“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, Rail Baltic arendus.

Selgitus: Raha on mõeldud Haapsalu – Rohuküla raudtee ehitusega edasiminekuks.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

384. Vähendada **19 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine.;

Selgitus: Kohalike omavalitsuste toimepidevuse ja jätkusuutlikkuse tagamise investeeringud.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

385. Vähendada **17,8 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine.;

Selgitus: Kohalike omavalitsuste toimepidevuse ja jätkusuutlikkuse tagamise investeeringud.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

386. Täiendada **20 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „Haapsalu – Rohuküla raudtee ehitus“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, Rail Baltic arendus.

Selgitus: Raha on mõeldud Haapsalu – Rohuküla raudtee ehitusega edasiminekuks.

Helle-Moonika Helme

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA ...

387. Vähendada **69 133 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: energeetika, Energeetika ja maavarade programm: Taastuvenergia osakaalu suurendamine lõpptarbimises;

***Selgitus:** Nn. rohepööre on üks suuremaid ühiskondliku rikkuse ümberjagamise skeeme, mille tulemusel väheneb radikaalselt ühiskonna jõukuse tase ja isikuvabadused. Selle projekti subsideerimine riigieelarvest on kuritegu demokraatia, majanduse ja vabaduste vastu ning tuleb igal juhul ära jätta.*

Martin Helme

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

388. Suurendada **500 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Elurikkuse kaitse tagamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Ettepanek on suurendada eelarves 500 000 euro võrra Keskkonna tulemusvaldkonnas " Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm " elurikkuse kaitse tagamiseks. Lisavahendid on nähtud ette põllumeestele haneliste poolt tekitatud kahjude hüvitamiseks.*

Rene Kokk

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

389. Suurendada **5 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: ENERGEETIKA, Energeetika ja maavarade programm, Energiatõhususe suurendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Ettepanek on suurendada 5 miljoni euro võrra toetust vesiniku väärtusahela projektide rahastamiseks loomaks uusi alternatiivseid elektrienergia tootmise võimalusi. Vesiniku kui energiakandja kasutuselevõtte transpordisektoris aitab suurendada riiklikku energiatõhusust.*

Rene Kokk

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

390. Suurendada **100 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Õhukvaliteedi parendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Ettepanek on summas 100 000 eurot täiendavate rahaliste vahendite eraldamine Keskkonna tulemusvaldkonna „Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm“ meetmele õhukvaliteedi uuringute läbiviimiseks. Vajalik on analüüsida võimalikke riske Eestile ning õhukvaliteedi seirevõimekuse tõstmise vajadust tulenevalt Ukrainas toimuvast sõjast.*

Rene Kokk

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

391. Suurendada **18 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: Transport, Investeeringud, Muud investeeringud kokku;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: Transport, Investeeringud, Rail Baltic arendus.

Selgitus: *Suurendada maanteede remondiks ja rajamiseks mõeldud vahendeid.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

392. Suurendada **19 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: Transport, Investeeringud, Muud investeeringud kokku;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: Transport, Investeeringud, Rail Baltic arendus.

Selgitus: *Suurendada maanteede remondiks ja rajamiseks mõeldud vahendeid.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

393. Suurendada **20 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: Transport, Investeeringud, Muud investeeringud kokku;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: Transport, Investeeringud, Rail Baltic arendus.

Selgitus: *Suurendada maanteede remondiks ja rajamiseks mõeldud vahendeid.*

Siiu Pohlak

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

394. Suurendada **460 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Elurikkuse kaitse tagamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Ettepanek on suurendada eelarves Keskkonna tulemusvaldkonnas "Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm" elurikkuse kaitse tagamiseks. Lisavahendid on nähtud ette põllumeestele haneliste poolt tekitatud kahjude hüvitamiseks.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

395. Suurendada **4,4 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: ENERGEETIKA, Energeetika ja maavarade programm, Energiatõhususe suurendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Ettepanek on suurendada toetust vesiniku väärtusahela projektide rahastamiseks loomaks uusi alternatiivseid elektrienergia tootmise võimalusi. Vesiniku kui energiakandja kasutuselevõtte transpordisektoris aitab suurendada riiklikku energiatõhusust.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

396. Suurendada **89 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Õhukvaliteedi parendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Ettepanek on täiendavate rahaliste vahendite eraldamine Keskkonna tulemusvaldkonna „Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm“ meetmele õhukvaliteedi uuringute läbiviimiseks. Vajalik on analüüsida võimalikke riske Eestile ning õhukvaliteedi seirevõimekuse tõstmise vajadust tulenevalt Ukrainas toimuvast sõjast.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

397. Suurendada **16 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: Transport, Investeeringud, Muud investeeringud kokku;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: Transport, Investeeringud, Rail Baltic arendus.

Selgitus: Suurendada maanteede remondiks ja rajamiseks mõeldud vahendeid.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

398. Suurendada **458 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Elurikkuse kaitse tagamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Ettepanek on suurendada Keskkonna tulemusvaldkonnas " Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm " elurikkuse kaitse tagamiseks. Lisavahendid on nähtud ette põllumeestele haneliste poolt tekitatud kahjude hüvitamiseks.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

399. Suurendada **4,2 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: ENERGEETIKA, Energeetika ja maavarade programm, Energiatõhususe suurendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Ettepanek on suurendada toetust vesiniku väärtusahela projektide rahastamiseks loomaks uusi alternatiivseid elektrienergia tootmise võimalusi. Vesiniku kui energiakandja kasutuselevõtte transpordisektoris aitab suurendada riiklikku energiatõhusust.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

400. Suurendada **87 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Õhukvaliteedi parendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Ettepanek on täiendavate rahaliste vahendite eraldamine Keskkonna tulemusvaldkonna „Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm“ meetmele õhukvaliteedi uuringute läbiviimiseks. Vajalik on analüüsida võimalikke riske Eestile ning õhukvaliteedi seirevõimekuse tõstmise vajadust tulenevalt Ukrainas toimuvast sõjast.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

401. Suurendada **456 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Elurikkuse kaitse tagamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Ettepanek on suurendada eelarves vahendeid Keskkonna tulemusvaldkonnas " Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm“ elurikkuse kaitse tagamiseks. Lisavahendid on nähtud ette põllumeestele haneliste poolt tekitatud kahjude hüvitamiseks.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

402. Suurendada **4 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: ENERGEETIKA, Energeetika ja maavarade programm, Energiatõhususe suurendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Ettepanek on suurendada toetust vesiniku väärtusahela projektide rahastamiseks loomaks uusi alternatiivseid elektrienergia tootmise võimalusi. Vesiniku kui energiakandja kasutuselevõtte transpordisektoris aitab suurendada riiklikku energiatõhusust.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

403. Suurendada **85 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Õhukvaliteedi parendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Ettepanek on täiendavate rahaliste vahendite eraldamine Keskkonna tulemusvaldkonna „Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm“ meetmele õhukvaliteedi uuringute läbiviimiseks. Vajalik on analüüsida võimalikke riske Eestile ning õhukvaliteedi seirevõimekuse tõstmise vajadust tulenevalt Ukrainas toimuvast sõjast.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

404. Vähendada **17,6 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine.;

Selgitus: Kohalike omavalitsuste toimepidevuse ja jätkusuutlikkuse tagamise investeeringud.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

405. Suurendada **14 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: Transport, Investeeringud, Muud investeeringud kokku;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: Transport, Investeeringud, Rail Baltic arendus.

Selgitus: Suurendada maanteede remondiks ja rajamiseks mõeldud vahendeid.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

406. Täiendada **94 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Küberturvalisuse tagamine**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Küberturvalisuse tagamisele tuleb pingelises julgeolekukeskkonnas suunata rohkem vahendeid.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

407. Suurendada **294 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, KULUD, teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus, transport, transpordi konkurentsivõime ja liikuvuse programm, raudteetransporditaristu arendamine ja korrashoid;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Raudteetransporditaristu arendamine seoses Haapsalu raudteega.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

408. Suurendada **194 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, KULUD, teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus, transport, transpordi konkurentsivõime ja liikuvuse programm, Maanteetransporditaristu arendamine ja korrashoid;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Maanteetransporditaristu arendamine seoses Via Baltica maantee arendusega.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

409. Täiendada **441 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Pärnu-Uulu 2+2 realise tee arendus**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Via Baltica maanteekoridor vajab kiiremat väljaarendamist.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

410. Täiendada **441 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Sauga-Pärnu 2+2 realine tee**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Via Baltica maanteekoridor vajab kiiremat väljaarendamist.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

411. Vähendada **69 128 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: energeetika, Energeetika ja maavarade programm: Taastuvenergia osakaalu suurendamine lõpptarbimises;

Selgitus: Nn. rohepööre on üks suuremaid ühiskondliku rikkuse ümberjagamise skeeme, mille tulemusel väheneb radikaalselt ühiskonna jõukuse tase ja isikuvabadused. Selle projekti subsideerimine riigieelarvest on kuritegu demokraatia, majanduse ja vabaduste vastu ning tuleb igal juhul ära jätta.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

412. Täiendada **15 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Haapsalu – Rohuküla raudtee ehitus**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, Rail Baltic arendus.

Selgitus: Raha on mõeldud Haapsalu – Rohuküla raudtee ehitusega edasiminekuks.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

413. Suurendada **457 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Elurikkuse kaitse tagamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Ettepanek on suurendada eelarves Keskkonna tulemusvaldkonnas " Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm" elurikkuse kaitse tagamiseks vahendeid. Lisavahendid on nähtud ette põllumeestele haneliste poolt tekitatud kahjude hüvitamiseks.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

414. Suurendada **4,1 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: ENERGEETIKA, Energeetika ja maavarade programm, Energiatõhususe suurendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Ettepanek on suurendada toetust vesiniku väärtusahela projektide rahastamiseks loomaks uusi alternatiivseid elektrienergia tootmise võimalusi. Vesiniku kui energiakandja kasutuselevõtte transpordisektoris aitab suurendada riiklikku energiatõhusust.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

415. Suurendada **86 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Õhukvaliteedi parendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Ettepanek on täiendavate rahaliste vahendite eraldamine Keskkonna tulemusvaldkonna „Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm“ meetmele õhukvaliteedi uuringute läbiviimiseks. Vajalik on analüüsida võimalikke riske Eestile ning õhukvaliteedi seirevõimekuse tõstmise vajadust tulenevalt Ukrainas toimuvast sõjast.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

416. Vähendada **17,7 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine;

Selgitus: Kohalike omavalitsuste toimepidevuse ja jätkusuutlikkuse tagamise investeeringud.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

417. Suurendada **15 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: Transport, Investeeringud, Muud investeeringud kokku;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: Transport, Investeeringud, Rail Baltic arendus.

Selgitus: Suurendada maanteede remondiks ja rajamiseks mõeldud vahendeid.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

418. Täiendada **95 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Küberturvalisuse tagamine**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Küberturvalisuse tagamisele tuleb pingelises julgeolekukeskkonnas suunata rohkem vahendeid.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

419. Suurendada **295 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, KULUD, teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus, transport, transpordi konkurentsivõime ja liikuvuse programm, raudteetransporditaristu arendamine ja korrashoid;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Raudteetransporditaristu arendamine seoses Haapsalu raudteega.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

420. Suurendada **195 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, KULUD, teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus, transport, transpordi konkurentsivõime ja liikuvuse programm, Maanteetransporditaristu arendamine ja korrashoid;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Maanteetransporditaristu arendamine seoses Via Baltica maantee arendusega.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

421. Täiendada **442 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, INESTEERINGUD, lisades loetellu „**Pärnu-Uulu 2+2 realise tee arendus**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Via Baltica maanteekoridor vajab kiiremat väljaarendamist.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

422. Täiendada **442 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Sauga-Pärnu 2+2 realine tee**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Via Baltica maanteekoridor vajab kiiremat väljaarendamist.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

423. Vähendada **69 129 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Kliimaministeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: energeetika, Energeetika ja maavarade programm: Taastuvenergia osakaalu suurendamine lõpptarbimises;

***Selgitus:** Nn. rohepööre on üks suuremaid ühiskondliku rikkuse ümberjagamise skeeme, mille tulemusel väheneb radikaalselt ühiskonna jõukuse tase ja isikuvabadused. Selle projekti subsideerimine riigieelarvest on kuritegu demokraatia, majanduse ja vabaduste vastu ning tuleb igal juhul ära jätta.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

424. Täiendada **16 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Haapsalu – Rohuküla raudtee ehitus**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, Rail Baltic arendus.

Selgitus: Raha on mõeldud Haapsalu – Rohuküla raudtee ehitusega edasiminekuks.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

425. Suurendada 2,5 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Kultuuriministeeriumi valitsemisala, Kultuuri ja spordi tulemusvaldkond, Saavutusspordi toetamine ja arendamine ning vähendada 2,5 miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Suurendada Team Estonia toetust 2,5 miljoni euro võrra, et tagada Eesti sportlaste kvaliteetne ettevalmistus Pariisi olümpiamängudeks. Lisaks võimaldab lisarahastus toetada praegusest tõhusamalt noorsportlasi ja C-taseme sportlasi ning personaalseid treenereid.

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

426. Suurendada 20 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Kultuuriministeeriumi valitsemisala, Investeeringud ning vähendada 20 miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Jätkata jalgpalli sisehallide ehitusega ning tagada kaasaegsed treeningtingimused Kagu-Eestis, Tartumaal ja Harjumaal. Halli maksumus on sõltuvalt tüübist ja suurusest 6-8 miljonit eurot. Jalgpallihallid võimaldavad viia läbi kvaliteetseid treeninguid ja kooli liikumistunde sügistalvisel perioodil.

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

427. Suurendada 1 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Kultuuriministeeriumi valitsemisala, Kultuuri ja spordi tulemusvaldkond, Saavutusspordi toetamine ja arendamine ning vähendada 1 miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Tõsta treenerite tööjõukulu toetusmeetme mahtu 1 miljoni euro võrra 13,3 miljoni euroni, et lisada toetuste saajate hulka 4. kutsetaset omavad noortetreenerid ning maksta 6., 7. ja 8. kutsetasemega juhendajatele suuremat toetust. See suurendaks väiksema kogemusega treenerite kindlustunnet ning motiveeriks neid läbi taseme- ja täienduskoolituse oma kutsetaset tõstma.

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

428. Täiendada 49 miljoni euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „Pärandihoidlate väljaehitamine riikliku tähtsusega strateegilise objektina“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Pärandihoidlate väljaehitamine riikliku tähtsusega strateegilise objektina on kultuurilise järjepidevuse tõttu oluline.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

429. Suurendada 16 999 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SIDUS ÜHISKOND, Lõimumis-, sh kohanemisprogramm, Rahvuskaaslaste toetamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Rahvuskaaslaste toetamine on 2024. aasta eelarves planeeritud ilmselgelt liiga väikeses mahus. Ettepanekuga tõstetakse toetuse mahtu olulisel määral.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

430. Suurendada 16 999 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Loovisikute toetamine ja tunnustamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Loovisikute rolli Eesti kultuuri säilimises ja arenemises võimatu üle hinnata. Muudatusettepanekuga tõstame oluliselt loovisikute toetamise ja tunnustamise eelarvet.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

431. Suurendada 16 999 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Spordiprogramm, Organiseeritud liikumisharrastuse edendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Terves kehas terve vaim! Rahastuse suurendamine aitab oluliselt kaasa Eesti inimeste liikumisharrastuse edenemisele.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

432. Suurendada 145 tuhande euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Kirjanduspoliitika kujundamine ja rakendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Rahvuskultuuri ja rahvusteaduste arendamine peab olema rahvusriigis prioriteet.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

433. Suurendada 448 tuhande euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Rahvakultuuripoliitika kujundamine ja rakendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Rahvakultuur vajab suuremat toetamist, et tagada laulu- ja tantsupidude traditsiooni säilimine.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

434. Suurendada **0,7 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Muuseumi- ja muinsuskaitsepoliitika kujundamine, rakendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Muinsuskaitse kannatab kroonilise alarahastuse all.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

435. Täiendada **48 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „Pärandihoidlate väljaheitamine riikliku tähtsusega strateegilise objektina“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Pärandihoidlate väljaheitamine riikliku tähtsusega strateegilise objektina on kultuurilise järjepidevuse tõttu oluline.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

436. Suurendada **17 100 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SIDUS ÜHISKOND, Lõimumis-, sh kohanemisprogramm, Rahvuskaaslaste toetamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: *Rahvuskaaslaste toetamine on 2024. aasta eelarves planeeritud ilmselgelt liiga väikeses mahus. Ettepanekuga tõstetakse toetuse mahtu olulisel määral. tunnustatakse, et antud kulu tegemine on ebavajalik.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

437. Suurendada **17 100 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Loovisikute toetamine ja tunnustamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: *Loovisikute rolli Eesti kultuuri säilimises ja arenemises võimatu üle hinnata. Muudatusettepanekuga tõstame oluliselt loovisikute toetamise ja tunnustamise eelarvet.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler
Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

438. Suurendada **17 100 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Spordiprogramm, Organiseeritud liikumisharrastuse edendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: *Terves kehas terve vaim! Rahastuse suurendamine aitab oluliselt kaasa Eesti inimeste liikumisharrastuse edenemisele.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler
Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

439. Täiendada **47 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „Pärandihoidlate väljaehitamine riikliku tähtsusega strateegilise objektina“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Pärandihoidlate väljaehitamine riikliku tähtsusega strateegilise objektina on kultuurilise järjepidevuse tõttu oluline.*

Leo Kunnas, Alar Laneman
Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

440. Suurendada **150 tuhande** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Kirjanduspoliitika kujundamine ja rakendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Rahvuskultuuri ja rahvusteaduste arendamine peab olema rahvusriigis prioriteet.*

Anti Poolamets
Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

441. Suurendada **500 tuhande** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Rahvakultuuripoliitika kujundamine ja rakendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Rahvakultuur vajab suuremat toetamist, et tagada laulu- ja tantsupidude traditsiooni säilimine.*

Anti Poolamets
Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

442. Suurendada **1 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond:

KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Muuseumi- ja muinsuskaitsepoliitika kujundamine, rakendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Muinsuskaitse kannatab kroonilise alarahastuse all.*

Anti Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

443. Suurendada **0,8 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Muuseumi- ja muinsuskaitsepoliitika kujundamine, rakendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Muinsuskaitse kannatab kroonilise alarahastuse all.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

444. Suurendada **145 tuhande** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Kirjanduspoliitika kujundamine ja rakendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Rahvuskultuuri ja rahvusteaduste arendamine peab olema rahvusriigis prioriteet.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

445. Suurendada **450 tuhande** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Rahvakultuuripoliitika kujundamine ja rakendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Rahvakultuur vajab suuremat toetamist, et tagada laulu- ja tantsupidude traditsiooni säilimine.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

446. Suurendada **0,9 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Muuseumi- ja muinsuskaitsepoliitika kujundamine, rakendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Muinsuskaitse kannatab kroonilise alarahastuse all.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

447. Täiendada **50 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „Pärandihoidlate väljaehitamine riikliku tähtsusega strateegilise objektina“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Pärandihoidlate väljaehitamine riikliku tähtsusega strateegilise objektina on kultuurilise järjepidevuse tõttu oluline.

Helle-Moonika Helme

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

448. Suurendada **146 tuhande** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Kirjanduspoliitika kujundamine ja rakendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Rahvuskultuuri ja rahvusteaduste arendamine peab olema rahvusriigis prioriteet.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

449. Suurendada **449 tuhande** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Rahvakultuuripoliitika kujundamine ja rakendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Rahvakultuur vajab suuremat toetamist, et tagada laulu- ja tantsupidude traditsiooni säilimine.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

450. Suurendada **16 998 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SIDUS ÜHISKOND, Lõimumis-, sh kohanemisprogramm, Rahvuskaaslaste toetamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Rahvuskaaslaste toetamine on 2024. aasta eelarves planeeritud ilmselgelt liiga väikeses mahus. Ettepanekuga tõstetakse toetuse mahtu olulisel määral.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

451. Suurendada **16 998 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Loovisikute toetamine ja tunnustamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA

ARENJUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

***Selgitus:** Loovisikute rolli Eesti kultuuri säilimises ja arenemises võimatu üle hinnata. Muudatusettepanekuga tõstame oluliselt loovisikute toetamise ja tunnustamise eelarvet.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

452. Suurendada **16 998 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Spordiprogramm, Organiseeritud liikumisharrastuse edendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

***Selgitus:** Terves kehas terve vaim! Rahastuse suurendamine aitab oluliselt kaasa Eesti inimeste liikumisharrastuse edenemisele.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

453. Suurendada **17 183 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SIDUS ÜHISKOND, Lõimumis-, sh kohanemisprogramm, Rahvuskaaslaste toetamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

***Selgitus:** Rahvuskaaslaste toetamine on 2024.aasta eelarves planeeritud ilmselgelt liiga väikeses mahus. Ettepanekuga tõstetakse toetuse mahtu olulisel määral.*

Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

454. Suurendada **17 183 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Loovisikute toetamine ja tunnustamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

***Selgitus:** Loovisikute rolli Eesti kultuuri säilimises ja arenemises võimatu üle hinnata. Muudatusettepanekuga tõstame oluliselt loovisikute toetamise ja tunnustamise eelarvet.*

Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

455. Suurendada **17 183 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Spordiprogramm, Organiseeritud liikumisharrastuse edendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA

ARENJUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Terves kehas terve vaim! Rahastuse suurendamine aitab oluliselt kaasa Eesti inimeste liikumisharrastuse edenemisele.

Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

456. Suurendada 17 000 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SIDUS ÜHISKOND, Lõimumis-, sh kohanemisprogramm, Rahvuskaaslaste toetamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Rahvuskaaslaste toetamine on 2024. aasta eelarves planeeritud ilmselgelt liiga väikeses mahus. Ettepanekuga tõstetakse toetuse mahtu olulisel määral.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

457. Suurendada 17 000 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Loovisikute toetamine ja tunnustamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Loovisikute rolli Eesti kultuuri säilimises ja arenemises võimatu üle hinnata. Muudatusettepanekuga tõstame oluliselt loovisikute toetamise ja tunnustamise eelarvet.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

458. Suurendada 17 000 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Spordiprogramm, Organiseeritud liikumisharrastuse edendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Terves kehas terve vaim! Rahastuse suurendamine aitab oluliselt kaasa Eesti inimeste liikumisharrastuse edenemisele.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

459. Suurendada 144 tuhande euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Kirjanduspoliitika kujundamine ja rakendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Rahvuskultuuri ja rahvusteaduste arendamine peab olema rahvusriigis prioriteet.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

460. Suurendada **447 tuhande** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Rahvakultuuripoliitika kujundamine ja rakendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Rahvakultuur vajab suuremat toetamist, et tagada laulu- ja tantsupidude traditsiooni säilimine.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

461. Suurendada **0,6 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Muuseumi- ja muinsuskaitsepoliitika kujundamine, rakendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Muinsuskaitse kannatab kroonilise alarahastuse all.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

462. Täiendada **45 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „Pärandihoidlate väljaehitamine riikliku tähtsusega strateegilise objektina“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Pärandihoidlate väljaehitamine riikliku tähtsusega strateegilise objektina on kultuurilise järjepidevuse tõttu oluline.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

463. Suurendada **16 996 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SIDUS ÜHISKOND, Lõimumis-, sh kohanemisprogramm, Rahvuskaaslaste toetamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Rahvuskaaslaste toetamine on 2024. aasta eelarves planeeritud ilmselgelt liiga väikeses mahus. Ettepanekuga tõstetakse toetuse mahtu olulisel määral.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

464. Suurendada **16 996 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Loovisikute toetamine ja tunnustamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: *Loovisikute rolli Eesti kultuuri säilimises ja arenemises võimatu üle hinnata. Muudatusettepanekuga tõstame oluliselt loovisikute toetamise ja tunnustamise eelarvet.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

465. Suurendada **16 996 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Spordiprogramm, Organiseeritud liikumisharrastuse edendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: *Terves kehas terve vaim! Rahastuse suurendamine aitab oluliselt kaasa Eesti inimeste liikumisharrastuse edenemisele.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

466. Suurendada **142 tuhande** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Kirjanduspoliitika kujundamine ja rakendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Rahvuskultuuri ja rahvusteaduste arendamine peab olema rahvusriigis prioriteet.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

467. Suurendada **445 tuhande** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Rahvakultuuripoliitika kujundamine ja rakendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Rahvakultuur vajab suuremat toetamist, et tagada laulu- ja tantsupidude traditsiooni säilimine.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

468. Suurendada **0,4 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Muuseumi- ja muinsuskaitsepoliitika kujundamine, rakendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Muinsuskaitse kannatab kroonilise alarahastuse all.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

469. Suurendada 16 997 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SIDUS ÜHISKOND, Lõimumis-, sh kohanemisprogramm, Rahvuskaaslaste toetamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Rahvuskaaslaste toetamine on 2024.aasta eelarves planeeritud ilmselgelt liiga väikeses mahus. Ettepanekuga tõstetakse toetuse mahtu olulisel määral.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

470. Suurendada 16 997 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Loovisikute toetamine ja tunnustamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Loovisikute rolli Eesti kultuuri säilimises ja arenemises võimatu üle hinnata. Muudatusettepanekuga tõstame oluliselt loovisikute toetamise ja tunnustamise eelarvet.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

471. Suurendada 16 997 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Spordiprogramm, Organiseeritud liikumisharrastuse edendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Terves kehas terve vaim! Rahastuse suurendamine aitab oluliselt kaasa Eesti inimeste liikumisharrastuse edenemisele.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

472. Suurendada 143 tuhande euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Kirjanduspoliitika kujundamine ja rakendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Rahvuskultuuri ja rahvusteaduste arendamine peab olema rahvusriigis prioriteet.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

473. Suurendada **446 tuhande** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Rahvakultuuripoliitika kujundamine ja rakendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Rahvakultuur vajab suuremat toetamist, et tagada laulu- ja tantsupidude traditsiooni säilimine.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

474. Suurendada **0,5 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT, Kultuuriprogramm, Muuseumi- ja muinsuskaitsepoliitika kujundamine, rakendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Muinsuskaitse kannatab kroonilise alarahastuse all.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

475. Täiendada **46 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „Pärandihoidlate väljaehitamine riikliku tähtsusega strateegilise objektina“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Pärandihoidlate väljaehitamine riikliku tähtsusega strateegilise objektina on kultuurilise järjepidevuse tõttu oluline.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

476. Vähendada **2 897 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus, teadmussiirde programm: Teadus- ja tehnoloogiamahuka iduettevõtluse arendamine;

Selgitus: *Tegemist on poliitilise katuserahaga koalitsioonipoliitikute „lemmikprojektidele“, mida ei pea eesti maksumaksja oma taskust toetama.*

Martin Helme

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

477. Vähendada **1 552 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm: Soolise võrdõiguslikkuse valdkonna arendamine;

Selgitus: *Tegemist on äärmusideoloogia rahastamisega läbi riigieelarve, mis tuleb viivitamatult lõpetada.*

Martin Helme

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

478. Suurendada **44 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, MAJANDUS- JA INFOTEHNOLOOGIAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TRANSPORT, Transpordi konkurentsivõime ja liikuvuse programm, Maanteetransporditaristu arendamine ja korrashoid;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Neljarealised teede ehitamine vajab lisarahastust.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

479. Suurendada **1,4 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, MAJANDUS- JA INFOTEHNOLOOGIAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Ettevõtlus, Ettevõtluse arendamise soodustamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Eesti väikeettevõtlus vajab kujunenud majandusolukorras tugisüsteeme.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

480. Suurendada **0,4 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, MAJANDUS- JA INFOTEHNOLOOGIAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Ettevõtlus, Ettevõtete konkurentsivõime ja ekspordi edendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Eesti eksportivad ettevõtted vajavad kujunenud majandusolukorras täiendavaid tugisüsteeme.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

481. Vähendada **2 892 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus, teadmussirde programm: Teadus- ja tehnoloogiamahuka iduettevõtluse arendamine;

Selgitus: *Tegemist on poliitilise katuserahaga koalitsioonipoliitikute „lemmikprojektidele“, mida ei pea eesti maksumaksja oma taskust toetama.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

482. Vähendada **1 538 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm: Soolise võrdõiguslikkuse valdkonna arendamine;

Selgitus: Tegemist on äärmusideoloogia rahastamisega läbi riigieelarve, mis tuleb viivitamatult lõpetada.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

483. Suurendada **46 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, MAJANDUS- JA INFOTEHNOLOOGIAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TRANSPORT, Transpordi konkurentsivõime ja liikuvuse programm, Maanteetransporditaristu arendamine ja korrashoid;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Neljarealised teede ehitamine vajab lisarahastust.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

484. Suurendada **1,6 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, MAJANDUS- JA INFOTEHNOLOOGIAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Ettevõtlus, Ettevõtelse arendamise soodustamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Eesti väikeettevõtlus vajab kujunenud majandusolukorras tugisüsteeme.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

485. Suurendada **0,6 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, MAJANDUS- JA INFOTEHNOLOOGIAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Ettevõtlus, Ettevõtete konkurentsivõime ja ekspordi edendamise;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Eesti ekspordivad ettevõtted vajavad kujunenud majandusolukorras täiendavaid tugisüsteeme.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

486. Suurendada **49 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, MAJANDUS- JA INFOTEHNOLOOGIAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TRANSPORT, Transpordi konkurentsivõime ja liikuvuse programm, Maanteetransporditaristu arendamine ja korrashoid;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Neljarealised teede ehitamine vajab lisarahastust.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

487. Suurendada **1,9 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, MAJANDUS- JA INFOTEHNOLOOGIAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Ettevõtlus, Ettevõtluse arendamise soodustamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Eesti väikeettevõtlus vajab kujunenud majandusolukorras tugisüsteeme.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

488. Suurendada **0,9 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, MAJANDUS- JA INFOTEHNOLOOGIAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Ettevõtlus, Ettevõtete konkurentsivõime ja ekspordi edendamise;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Eesti ekspordivad ettevõtted vajavad kujunenud majandusolukorras täiendavaid tugisüsteeme.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

489. Suurendada **50 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, MAJANDUS- JA INFOTEHNOLOOGIAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TRANSPORT, Transpordi konkurentsivõime ja liikuvuse programm, Maanteetransporditaristu arendamine ja korrashoid;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Neljarealist teede ehitamine vajab lisarahastust.

Siim Pohlak

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

490. Suurendada **2 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, MAJANDUS- JA INFOTEHNOLOOGIAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Ettevõtlus, Ettevõtluse arendamise soodustamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Eesti väikeettevõtlus vajab kujunenud majandusolukorras tugisüsteeme.

Siim Pohlak

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

491. Suurendada **1 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, MAJANDUS- JA INFOTEHNOLOOGIAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Ettevõtlus, Ettevõtete konkurentsivõime ja ekspordi edendamise;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Eesti eksportivad ettevõtted vajavad kujunenud majandusolukorras täiendavaid tugisüsteeme.

Siim Pohlak

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

492. Suurendada **48 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, MAJANDUS- JA INFOTEHNOLOOGIAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TRANSPORT, Transpordi konkurentsivõime ja liikuvuse programm, Maanteetransporditaristu arendamine ja korrashoid;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Neljarealist teede ehitamine vajab lisarahastust.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

493. Suurendada **1,8 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, MAJANDUS- JA INFOTEHNOLOOGIAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Ettevõtlus, Ettevõtlike arendamise soodustamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Eesti väikeettevõtlus vajab kujunenud majandusolukorras tugisüsteeme.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

494. Suurendada **0,8 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, MAJANDUS- JA INFOTEHNOLOOGIAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Ettevõtlus, Ettevõtete konkurentsivõime ja ekspordi edendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Eesti eksportivad ettevõtted vajavad kujunenud majandusolukorras täiendavaid tugisüsteeme.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

495. Vähendada **2 896 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus, teadmussiirde programm: Teadus- ja tehnoloogiamahuka iduettevõtluse arendamine;

Selgitus: Tegemist on poliitilise katuserahaga koalitsioonipoliitikute „lemmikprojektidele“, mida ei pea eesti maksumaksja oma taskust toetama.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

496. Vähendada **1 551 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm: Soolise võrdõiguslikkuse valdkonna arendamine;

***Selgitus:** Tegemist on äärmusideoloogia rahastamisega läbi riigieelarve, mis tuleb viivitamatult lõpetada.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

497. Vähendada **2 894 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus, teadmussirde programm: Teadus- ja tehnoloogiamahuka iduettevõtluse arendamine;

***Selgitus:** Tegemist on poliitilise katuserahaga koalitsioonipoliitikute „lemmikprojektidele“, mida ei pea eesti maksumaksja oma taskust toetama.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

498. Vähendada **1 540 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm: Soolise võrdõiguslikkuse valdkonna arendamine;

***Selgitus:** Tegemist on äärmusideoloogia rahastamisega läbi riigieelarve, mis tuleb viivitamatult lõpetada.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

499. Suurendada **47 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, MAJANDUS- JA INFOTEHNOLOOGIAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TRANSPORT, Transpordi konkurentsivõime ja liikuvuse programm, Maanteetransporditaristu arendamine ja korrashoid;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Neljarealist teede ehitamine vajab lisarahastust.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

500. Suurendada **1,7 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, MAJANDUS- JA INFOTEHNOLOOGIAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Ettevõtlus, Ettevõtluse arendamise soodustamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Eesti väikeettevõtlus vajab kujunenud majandusolukorras tugisüsteeme.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

501. Suurendada **0,7 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, MAJANDUS- JA INFOTEHNOLOOGIAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Ettevõtlus, Ettevõtete konkurentsivõime ja ekspordi edendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Eesti eksportivad ettevõtted vajavad kujunenud majandusolukorras täiendavaid tugisüsteeme.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

502. Vähendada **2 895 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus, teadmussiirde programm: Teadus- ja tehnoloogiamahuka iduettevõtluse arendamine;

Selgitus: Tegemist on poliitilise katuserahaga koalitsioonipoliitikute „lemmikprojektidele“, mida ei pea eesti maksumaksja oma taskust toetama.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

503. Vähendada **1 550 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm: Soolise võrdõiguslikkuse valdkonna arendamine;

Selgitus: Tegemist on äärmusideoloogia rahastamisega läbi riigieelarve, mis tuleb viivitamatult lõpetada.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

504. Suurendada **16 998 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja maaelu, Maa- ja rannapiirkonna arendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Eesti ühtlase arengu toetamiseks on oluline toetada Eesti maapiirkondi!

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

505. Suurendada **16 998 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja maaelu, Põllumajandusloomade aretus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Eesti tõuaretuse head taset tuleb hoida, rahastuse suurendamine aitab sellele kaasa!

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

506. Suurendada **16 998 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond:

PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja maaelu, Ekspordivõimekus ja Eesti toidu kuvand;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Põllumajandussektori ekspordivõimekuse toetamine on oluline nii meie majanduse arengu toetamiseks kui Eesti maapiirkondade elujärje parandamiseks.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

507. Suurendada 17,8 miljoni euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TÕHUS RIIK, Regionaalpoliitika, Kohalike omavalitsuste poliitika ja finantseerimine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine.

Selgitus: Kohalike omavalitsuste toimepidevuse ja jätkusuutlikkuse tagamise investeeringud.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

508. Suurendada 4 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Regionaal- ja põllumajandusministeeriumi valitsemisala, Transpordi tulemusvaldkond, Ühistransporditeenuse arendamine ja soodustamine ning vähendada 4 miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Tasuta maakondliku ühistranspordi säilitamine. Hüppelise inflatsiooni ja kallinenud kütusehindade tingimustes on järjest rohkem inimesi hakanud ühistransporti eelistama. Vaadates inimeste ostujõu vähenemist, hindade tõusu, siis on tasuta ühistransport oluline teenus inimeste liikuma saamiseks. Sõitude arv kasvas tänavu esimeses kvartalis 21 protsenti ehk 4,9 miljonilt sõidult möödunud aasta esimesel kolmel kuul 5,9 miljoni sõiduni tänavu samal perioodil. 2022. aastal tehti Eestis kokku 22,2 miljonit ühistranspordiga sõitu. 2022. aasta teises kvartalis tehti 5 762 240 sõitu, tänavu aga 5 992 486. Arvud näitavad selgelt, et ühistransport on inimestele oluline ja kärpimise asemel tuleks keskenduda sellele, kuidas seda veel atraktiivsemaks teha. Piletitulust laekuva mõne miljoni euroga ei ole võimalik liinivõrku paremaks teha, sest juba sel aastal on puudu paarkümmend miljonit eurot.

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

509. Täiendada 1,6 miljoni euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „IT-alased investeeringud“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisala IT investeeringute mahajäämus on pikaajaline. Järelevalve parandamiseks vajalik suurendada PRIA võimekust IT-alase tegevuse käiguhoidmiseks ja kaasajastamiseks.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

510. Suurendada **0,46 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja majandus, Maaparandus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Riigile kuuluvate maaparandussüsteemide eesvoolud vajavad korrashoidmist ja investeringuid. Leevendatakse kaasnevaid kahjusid maakasutuseks maaparandussüsteemidel.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

511. Suurendada **0,26 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja majandus, Toiduohutus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Toidutootmise peamiseks väljundiks on toiduohutus. Ohutu toidu kättesaadavus tagab inimeste tervise ja tervislikud eluviisid. Tervisliku ja ohutu toidu tootmine vajab järjepidevat suunamist ning arendamist.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

512. Suurendada **16 996 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja maaelu, Maa- ja rannapiirkonna arendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Eesti ühtlase arengu toetamiseks on oluline toetada Eesti maapiirkondi!

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

513. Suurendada **16 996 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja maaelu, Põllumajandusloomade aretus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Eesti tõuaretuse head taset tuleb hoida, rahastuse suurendamine aitab sellele kaasa!

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

514. Suurendada **16 996 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond:

PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja maaelu, Ekspordivõimekus ja Eesti toidu kuvand;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Põllumajandussektori ekspordivõimekuse toetamine on oluline nii meie majanduse arengu toetamiseks kui Eesti maapiirkondade elujärje parandamiseks.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

515. Suurendada **17,6 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TÕHUS RIIK, Regionaalpoliitika, Kohalike omavalitsuste poliitika ja finantseerimine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine.

Selgitus: Kohalike omavalitsuste toimepidevuse ja jätkusuutlikkuse tagamise investeeringud.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

516. Täiendada **1,4 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**IT-alased investeeringud**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisala IT investeeringute mahajäämus on pikaajaline. Järelevalve parandamiseks vajalik suurendada PRIA võimekust IT-alase tegevuse käigushoidmiseks ja kaasajastamiseks.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

517. Suurendada **0,44 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja majandus, Maaparandus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Riigile kuuluvate maaparandussüsteemide eesvoolud vajavad korrashoidmist ja investeeringuid. Leevendatakse kaasnevaid kahjusid maakasutuseks maaparandussüsteemidel.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

518. Suurendada **0,24 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja majandus, Toiduohutus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Toidutootmise peamiseks väljundiks on toiduohutus. Ohutu toidu kättesaadavus tagab inimeste tervise ja tervislikud eluviisid. Tervisliku ja ohutu toidu tootmine vajab järjepidevat suunamist ning arendamist.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

519. Suurendada **16 999 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja maaelu, Maa- ja rannapiirkonna arendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

***Selgitus:** Eesti ühtlase arengu toetamiseks on oluline toetada Eesti maapiirkondi!*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

520. Suurendada **16 999 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja maaelu, Põllumajandusloomade aretus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

***Selgitus:** Eesti tõuaretuse head taset tuleb hoida, rahastuse suurendamine aitab sellele kaasa!*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

521. Suurendada **16 999 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja maaelu, Ekspordivõimekus ja Eesti toidu kuvand;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

***Selgitus:** Põllumajandussektori ekspordivõimekuse toetamine on oluline nii meie majanduse arengu toetamiseks kui Eesti maapiirkondade elujärje parandamiseks.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

522. Suurendada **17,9 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TÕHUS RIIK, Regionaalpoliitika, Kohalike omavalitsuste poliitika ja finantseerimine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, Tulemusvaldkond: KESKKOND,

Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine.

Selgitus: Kohalike omavalitsuste toimepidevuse ja jätkusuutlikkuse tagamise investeeringud.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

523. Täiendada **1,7 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**IT-alased investeeringud**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisala IT investeeringute mahajäämus on pikaajaline. Järelevalve parandamiseks vajalik suurendada PRIA võimekust IT-alase tegevuse käigushoidmiseks ja kaasajastamiseks.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

524. Suurendada **0,47 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja majandus, Maaparandus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Riigile kuuluvate maaparandussüsteemide eesvoolud vajavad korrashoidmist ja investeeringuid. Leevendatakse kaasnevaid kahjusid maakasutuseks maaparandussüsteemidel.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

525. Suurendada **0,27 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja majandus, Toiduohutus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Toidutootmise peamiseks väljundiks on toiduohutus. Ohutu toidu kättesaadavus tagab inimeste tervise ja tervislikud eluviisid. Tervisliku ja ohutu toidu tootmine vajab järjepidevat suunamist ning arendamist.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

526. Täiendada **2 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**IT-alased investeeringud**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisala IT investeeringute mahajäämus on pikaajaline. Järelevalve parandamiseks vajalik suurendada PRIA võimekust IT-alase tegevuse käigushoidmiseks ja kaasajastamiseks.

Arvo Aller

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

527. Suurendada **0,5 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja majandus, Maaparandus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Riigile kuuluvate maaparandussüsteemide eesvoolud vajavad korrashoidmist ja investeringuid. Leevendatakse kaasnevaid kahjusid maakasutuseks maaparandussüsteemidel.

Arvo Aller

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

528. Suurendada **0,3 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja majandus, Toiduohutus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Toidutootmise peamiseks väljundiks on toiduohutus. Ohutu toidu kättesaadavus tagab inimeste tervise ja tervislikud eluviisid. Tervisliku ja ohutu toidu tootmine vajab järjepidevat suunamist ning arendamist.

Arvo Aller

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

529. Suurendada **16 997 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja maaelu, Maa- ja rannapiirkonna arendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Eesti ühtlase arengu toetamiseks on oluline toetada Eesti maapiirkondi!

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

530. Suurendada **16 997 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja maaelu, Põllumajandusloomade aretus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Eesti tõuaretuse head taset tuleb hoida, rahastuse suurendamine aitab sellele kaasa!

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

531. Suurendada **16 997 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond:

PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja maaelu, Ekspordivõimekus ja Eesti toidu kuvand;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Põllumajandussektori ekspordivõimekuse toetamine on oluline nii meie majanduse arengu toetamiseks kui Eesti maapiirkondade elujärje parandamiseks.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

532. Suurendada **17,7 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TÕHUS RIIK, Regionaalpoliitika, Kohalike omavalitsuste poliitika ja finantseerimine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine.

Selgitus: Kohalike omavalitsuste toimepidevuse ja jätkusuutlikkuse tagamise investeeringud.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

533. Täiendada **1,5 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**IT-alased investeeringud**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisala IT investeeringute mahajäämus on pikaajaline. Järelevalve parandamiseks vajalik suurendada PRIA võimekust IT-alase tegevuse käiguhoidmiseks ja kaasajastamiseks.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

534. Suurendada **0,45 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja majandus, Maaparandus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Riigile kuuluvate maaparandussüsteemide eesvoolud vajavad korrashoidmist ja investeeringuid. Leevendatakse kaasnevaid kahjusid maakasutuseks maaparandussüsteemidel.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

535. Suurendada **0,25 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja majandus, Toiduohutus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Toidutootmise peamiseks väljundiks on toiduohutus. Ohutu toidu kättesaadavus tagab inimeste tervise ja tervislikud eluviisid. Tervisliku ja ohutu toidu tootmine vajab järjepidevat suunamist ning arendamist.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

536. Suurendada **20 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TÕHUS RIIK, Regionaalpoliitika, Kohalike omavalitsuste poliitika ja finantseerimine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine.

Selgitus: Kohalike omavalitsuste toimepidevuse ja jätkusuutlikkuse tagamise investeeringud.

Arvo Aller

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

537. Täiendada **1,9 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**IT-alased investeeringud**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisala IT investeeringute mahajäämus on pikaajaline. Järelevalve parandamiseks vajalik suurendada PRIA võimekust IT-alase tegevuse käiguhoidmiseks ja kaasajastamiseks.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

538. Suurendada **0,49 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja majandus, Maaparandus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Riigile kuuluvate maaparandussüsteemide eesvoolud vajavad korrashoidmist ja investeeringuid. Leevendatakse kaasnevaid kahjusid maakasutuseks maaparandussüsteemidel.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

539. Suurendada **0,29 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja majandus, Toiduohutus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Toidutootmise peamiseks väljundiks on toiduohutus. Ohutu toidu kättesaadavus tagab inimeste tervise ja tervislikud eluviisid. Tervisliku ja ohutu toidu tootmine vajab järjepidevat suunamist ning arendamist.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

540. Täiendada **1,8 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**IT-alased investeeringud**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisala IT investeeringute mahajäämus on pikaajaline. Järelevalve parandamiseks vajalik suurendada PRIA võimekust IT-alase tegevuse käigushoidmiseks ja kaasajastamiseks.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

541. Suurendada *0,48 miljoni* euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja majandus, Maaparandus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Riigile kuuluvate maaparandussüsteemide eesvoolud vajavad korrashoidmist ja investeeringuid. Leevendatakse kaasnevaid kahjusid maakasutuseks maaparandussüsteemidel.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

542. Suurendada **0,28 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja majandus, Toiduohutus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Toidutootmise peamiseks väljundiks on toiduohutus. Ohutu toidu kättesaadavus tagab inimeste tervise ja tervislikud eluviisid. Tervisliku ja ohutu toidu tootmine vajab järjepidevat suunamist ning arendamist.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

543. Suurendada **17 000 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja maaelu, Maa- ja rannapiirkonna arendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

***Selgitus:** Eesti ühtlase arengu toetamiseks on oluline toetada Eesti maapiirkondi!*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

544. Suurendada **17 000 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond:

PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja maaelu, Põllumajandusloomade aretus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Eesti töuaretuse head taset tuleb hoida, rahastuse suurendamine aitab sellele kaasa!

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

545. Suurendada 17 000 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja maaelu, Ekspordivõimekus ja Eesti toidu kuvand;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Põllumajandussektori ekspordivõimekuse toetamine on oluline nii meie majanduse arengu toetamiseks kui Eesti maapiirkondade elujärje parandamiseks.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

546. Suurendada 18 miljoni euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TÕHUS RIIK, Regionaalpoliitika, Kohalike omavalitsuste poliitika ja finantseerimine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine.

Selgitus: Kohalike omavalitsuste toimepidevuse ja jätkusuutlikkuse tagamise investeeringud.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

547. Suurendada 17 100 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja maaelu, Maa- ja rannapiirkonna arendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Eesti ühtlase arengu toetamiseks on oluline toetada Eesti maapiirkondi!

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

548. Suurendada 17 100 000 euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond:

PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja maaelu, Põllumajandusloomade aretus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Eesti töuaretuse head taset tuleb hoida, rahastuse suurendamine aitab sellele kaasa!

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

549. Suurendada **17 100 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja maaelu, Ekspordivõimekus ja Eesti toidu kuvand;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

Selgitus: Põllumajandussektori ekspordivõimekuse toetamine on oluline nii meie majanduse arengu toetamiseks kui Eesti maapiirkondade elujärje parandamiseks.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

550. Suurendada **19 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TÕHUS RIIK, Regionaalpoliitika, Kohalike omavalitsuste poliitika ja finantseerimine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, Tulemusvaldkond: KESKKOND, Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine.

Selgitus: Kohalike omavalitsuste toimepidevuse ja jätkusuutlikkuse tagamise investeeringud.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

551. Suurendada **10 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TÕHUS RIIK, Regionaalpoliitika, kohalike omavalitsuste poliitika ja finantseerimine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kohalike omavalitsuste jätkusuutliku arengu tagamine vajab lisarahastust.

Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

552. Suurendada **17 183 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja maaelu, Maa- ja rannapiirkonna arendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

***Selgitus:** Eesti ühtlase arengu toetamiseks on oluline toetada Eesti maapiirkondi!*

Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

553. Suurendada **17 183 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja maaelu, Põllumajandusloomade aretus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

***Selgitus:** Eesti tõuaretuse head taset tuleb hoida, rahastuse suurendamine aitab sellele kaasa!*

Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

554. Suurendada **17 183 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, REGIONAAL- ja PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS, Põllumajandus, toit ja maaelu, Ekspordivõimekus ja Eesti toidu kuvand;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada §1. Riigieelarve vahendid, HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Teadmussiirde programm, Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine.

***Selgitus:** Põllumajandussektori ekspordivõimekuse toetamine on oluline nii meie majanduse arengu toetamiseks kui Eesti maapiirkondade elujärje parandamiseks.*

Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

555. Vähendada **10 000 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Rahandusministeeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, IT investeeringud;

***Selgitus:** Rahandusministeeriumi IT süsteemid ei vaja tegelikult sellises mahus uuendamisi. Ministeerium ja selle haldusala on oma taotlused üledimensioneerinud.*

Martin Helme

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

556. Vähendada **9 498 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Rahandusministeeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, IT investeeringud;

***Selgitus:** Rahandusministeeriumi IT süsteemid ei vaja tegelikult sellises mahus uuendamisi. Ministeerium ja selle haldusala on oma taotlused üledimensioneerinud.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

557. Vähendada **9 500 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Rahandusministeeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, IT investeeringud;

***Selgitus:** Rahandusministeeriumi IT süsteemid ei vaja tegelikult sellises mahus uuendamisi. Ministeerium ja selle haldusala on oma taotlused üledimensioneerinud.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

558. Vähendada **9 496 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Rahandusministeeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, IT investeeringud;

***Selgitus:** Rahandusministeeriumi IT süsteemid ei vaja tegelikult sellises mahus uuendamisi. Ministeerium ja selle haldusala on oma taotlused üledimensioneerinud.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

559. Vähendada **9 499 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Rahandusministeeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, IT investeeringud;

***Selgitus:** Rahandusministeeriumi IT süsteemid ei vaja tegelikult sellises mahus uuendamisi. Ministeerium ja selle haldusala on oma taotlused üledimensioneerinud.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

560. Suurendada **45 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, MAJANDUS- JA INFOTEHNOLOOGIAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TRANSPORT, Transpordi konkurentsivõime ja liikuvuse programm, Maanteetransporditaristu arendamine ja korrashoid;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Neljarealistead teede ehitamine vajab lisarahastust.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

561. Suurendada **1,5 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, MAJANDUS- JA INFOTEHNOLOOGIAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Ettevõtlus, Ettevõtluse arendamise soodustamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Eesti väikeettevõtlus vajab kujunenud majandusolukorras tugisüsteeme.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

562. Suurendada **0,5 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, MAJANDUS- JA INFOTEHNOLOOGIAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: TEADUS JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS, Ettevõtlus, Ettevõtete konkurentsivõime ja ekspordi edendamise;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Eesti eksportivad ettevõtted vajavad kujunenud majandusolukorras täiendavaid tugisüsteeme.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

563. Vähendada **2 893 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus, teadmussirde programm: Teadus- ja tehnoloogiamahuka iduettevõtluse arendamine;

***Selgitus:** Tegemist on poliitilise katuserahaga koalitsioonipoliitikute „lemmikprojektidele“, mida ei pea eesti maksumaksja oma taskust toetama.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

564. Vähendada **1 539 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm: Soolise võrdõiguslikkuse valdkonna arendamine;

***Selgitus:** Tegemist on äärmusideoloogia rahastamisega läbi riigieelarve, mis tuleb viivitamatult lõpetada.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

565. Vähendada **9 497 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Rahandusministeeriumi valitsemisala, INVESTEERINGUD, IT investeeringud;

***Selgitus:** Rahandusministeeriumi IT süsteemid ei vaja tegelikult sellises mahus uuendamisi. Ministeerium ja selle haldusala on oma taotlused üledimensioneerinud.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

566. Muuta eelnõu § 1 ja suurendada Siseministeeriumi valitsemisala, Siseturvalisus, Päästmine maismaal ja siseveekogudel **3 000 000** euro võrra ja vähendada Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid **3 000 000** euro võrra.

***Selgitus:** Käesoleva muudatusettepaneku eesmärk on Päästametile vajalike uute tulekustutuse redelautode soetamine, mis võimaldab korraldada edukamalt tulekustutustöid ka Eesti erinevates piirkondades.*

Helir - Valdor Seeder

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

567. Suurendada **28 miljoni** euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Siseministeeriumi valitsemisala, Siseturvalisuse tulemusvaldkond ning vähendada **28 miljoni** euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Muudatuse eesmärk on tõsta siseturvalisuse töötajate palka 10%. Siseturvalisuses töötavad mehed ja naised seavad end pidevalt ohtu, nii vaimselt kui ka füüsiliselt, et tagada meie kõigi heaolu. Politseinike, päästjate jt siseturvalisuse töötajate palkade külmutamine toob kaasa vajalike inimeste töölt lahkumise ning elanike turvatunde languse.*

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

568. Suurendada 800 000 euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Siseministeeriumi valitsemisala, Siseturvalisuse tulemusvaldkond, Päästmine maismaal ja siseveekogudel ning vähendada 800 000 euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kopli päästekomando säilitamine. Elanikkonna turvalisus ja kaitse peaks olema olulisim prioriteet, millest otsuste tegemisel lähtuda.

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

569. Suurendada 28 miljoni euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Varjendite väljaehitamiseks ja ettevalmistuste tegemiseks elanikkonna varjenditesse vastuvõtmiseks.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

570. Täiendada 98 miljoni euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Politsei ja piirivalve kriisireservi loomine**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Politsei ja piirivalve kriisireservi loomiseks.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

571. Suurendada 98 miljoni euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Piirihaldus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Korraliku piiritara kiirkorras väljaehitamiseks Kagu-Eesti lõigule.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

572. Suurendada 29 miljoni euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Suunata varjendite väljaheitamiseks ja ettevalmistuste tegemiseks elanikkonna varjenditesse vastuvõtmiseks.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

573. Täiendada **99 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Politsei ja piirivalve kriisireservi loomine**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Suunata politsei ja piirivalve kriisireservi loomiseks.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

574. Suurendada **99 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Piirihaldus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Suunata korraliku piiritara kiirkorras väljaheitamiseks Kagu-Eesti lõigule.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

575. Suurendada **5 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Keerulises julgeolekuolukorras tuleb tõsta valmisolekut kriiside lahendamiseks

Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

576. Suurendada **2 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: SIDUS ÜHISKOND, Kogukondlik Eesti, Kogukondliku arengu toetamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Kogukondliku tegevuse tugevusest sõltub riigi ja kohalike omavalitsuste seos elanikega

Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

577. Suurendada **500 tuhande** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Raske- ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Organiseeritud kuritegevusega võitlemine vajab täiendavaid vahendeid.

Anti Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

578. Suurendada **1 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Ukraina sõja õppetunnid kohustavad riiki elanikkonnakaitset kiiremini üles ehitama.*

Anti Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

579. Suurendada **1,5 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Migratsioonijärelvalve;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Plahvatuslikult suurenenud migratsiooni tõttu vajab valdkond täiendavaid vahendeid.*

Anti Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

580. Suurendada **9,7 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Ettepanek on suurendada eelarves siseturvalisuse tulemusvaldkonnas „Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine“ vahendeid. Eelarvevahendite suurendamine annab hädavajaliku rahastuse alustamiseks elanikkonna esmase varjumisvõimekuse loomisega 2024. aastal.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

581. Suurendada **699 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Päästmine maismaal ja siseveekogudel;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Ettepanek on suurendada Siseturvalisuse tulemusvaldkonnas „Päästmine maismaal ja siseveekogudel“ vahendeid. Eelarvevahendite suurendamine annab Päästametile võimaluse jätta sulgemata 111 aastase ajalooga Kopli päästekomando. Kopli komando asub piirkonnas, kus on tööstus ja sadamad ning vajalik on veepäästevõimekus Pikakari rannas. Tegemist on väga suure ja sensitiivse piirkonnaga, kus on pääste kohalolu väga kriitilise tähtsusega.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

582. Suurendada **27 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: *Suunata varjendite väljaehitamiseks ja ettevalmistuste tegemiseks elanikkonna varjenditesse vastuvõtmiseks.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

583. Täiendada **97 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Politsei ja piirivalve kriisireservi loomine**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Suunata politsei ja piirivalve kriisireservi loomiseks.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

584. Suurendada **97 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Piirihaldus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Suunata korraliku piiritara kiirkorras väljaehitamiseks Kagu-Eesti lõigule.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

585. Suurendada **484 tuhande** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Raske- ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Organiseeritud kuritegevusega võitlemine vajab täiendavaid vahendeid.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

586. Suurendada **0,7 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Ukraina sõja õppetunnid kohustavad riiki elanikkonnakaitset kiiremini üles ehitama.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

587. Suurendada **1,2 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Migratsioonijärelvalve;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Plahvatuslikult suurenenud migratsiooni tõttu vajab valdkond täiendavaid vahendeid.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: ÄTTA ARVESTAMATA

588. Suurendada **30 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: *Suunata 30 miljonit eurot varjendite väljaehitamiseks ja ettevalmistuste tegemiseks elanikkonna varjenditesse vastuvõtmiseks.*

Mart Helme

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

589. Täiendada **100 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Politsei ja piirivalve kriisireservi loomine**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Suunata 100 miljonit eurot politsei ja piirivalve kriisireservi loomiseks.*

Mart Helme

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

590. Suurendada **100 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Piirihaldus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Suunata 100 miljonit eurot korraliku piiritara kiirkorras väljaehitamiseks Kagu-Eesti lõigule.*

Mart Helme

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

591. Suurendada **26 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond:

VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Suunata varjendite väljaehitamiseks ja ettevalmistuste tegemiseks elanikkonna varjenditesse vastuvõtmiseks.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

592. Täiendada **96 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Politsei ja piirivalve kriisireservi loomine**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Suunata politsei ja piirivalve kriisireservi loomiseks.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

593. Suurendada **96 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Piirihaldus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Suunata korraliku piiritara kiirkorras väljaehitamiseks Kagu-Eesti lõigule.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

594. Suurendada **9,9 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Ettepanek on suurendada eelarves siseturvalisuse tulemusvaldkonnas „Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine“ vahendeid. Eelarvevahendite suurendamine annab hädavajaliku rahastuse alustamiseks elanikkonna esmase varjumisvõimekuse loomisega 2024. aastal.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

595. Suurendada **750 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Päästmine maismaal ja siseveekogudel;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Ettepanek on suurendada Siseturvalisuse tulemusvaldkonnas „Päästmine maismaal ja siseveekogudel“ vahendeid. Eelarvevahendite suurendamine annab Päästemetile võimaluse jätta sulgemata 111 aastase ajalooga Kopli päästekomando. Kopli komando asub piirkonnas, kus on tööstus ja sadamad ning vajalik on veepäästevõimekus Pikakari rannas. Tegemist on väga suure ja sensitiivse piirkonnaga, kus on pääste kohalolu väga kriitilise tähtsusega.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler
Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

596. Suurendada **10 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Ettepanek on suurendada eelarves 10 miljoni euro võrra siseturvalisuse tulemusvaldkonnas „Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine“ vahendeid. Eelarvevahendite suurendamine annab hädavajaliku rahastuse alustamiseks elanikkonna esmase varjumisvõimekuse loomisega 2024. aastal.

Rene Kokk

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

597. Suurendada **800 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Päästmine maismaal ja siseveekogudel;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Ettepanek on suurendada 800 000 euro võrra Siseturvalisuse tulemusvaldkonnas „Päästmine maismaal ja siseveekogudel“ vahendeid. Eelarvevahendite suurendamine annab Päästemetile võimaluse jätta sulgemata 111 aastase ajalooga Kopli päästekomando. Kopli komando asub piirkonnas, kus on tööstus ja sadamad ning vajalik on veepäästevõimekus Pikakari rannas. Tegemist on väga suure ja sensitiivse piirkonnaga, kus on pääste kohalolu väga kriitilise tähtsusega.

Rene Kokk

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

598. Suurendada **485 tuhande** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Raske- ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Organiseeritud kuritegevusega võitlemine vajab täiendavaid vahendeid.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

599. Suurendada **0,8 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Ukraina sõja õppetunnid kohustavad riiki elanikkonnakaitset kiiremini üles ehitama.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

600. Suurendada **1,3 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Migratsioonijäreelvalve;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Plahvatuslikult suurenenud migratsiooni tõttu vajab valdkond täiendavaid vahendeid.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

601. Suurendada **9,4 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Ettepanek on suurendada eelarves siseturvalisuse tulemusvaldkonnas „Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine“ vahendeid. Eelarvevahendite suurendamine annab hädavajaliku rahastuse alustamiseks elanikkonna esmase varjumisvõimekuse loomisega 2024. aastal.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

602. Suurendada **696 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Päästmine maismaal ja siseveekogudel;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Ettepanek on suurendada Siseturvalisuse tulemusvaldkonnas „Päästmine maismaal ja siseveekogudel“ vahendeid. Eelarvevahendite suurendamine annab Päästeametile võimaluse jätta sulgemata 111 aastase ajalooga Kopli päästekomando. Kopli komando asub piirkonnas, kus on tööstus ja sadamad ning vajalik on veepäästevõimekus Pikakari rannas. Tegemist on väga suure ja sensitiivse piirkonnaga, kus on pääste kohalolu väga kriitilise tähtsusega.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

603. Suurendada **24 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: *Varjendite väljaehitamiseks ja ettevalmistuste tegemiseks elanikkonna varjenditesse vastuvõtmiseks.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

604. Täiendada **94 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Politsei ja piirivalve kriisireservi loomine**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Politsei ja piirivalve kriisireservi loomiseks.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

605. Suurendada **94 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Piirihaldus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Korraliku piiritara kiirkorras väljaehitamiseks Kagu-Eesti lõigule.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

606. Suurendada **481 tuhande** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Raske- ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Organiseeritud kuritegevusega võitlemine vajab täiendavaid vahendeid.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

607. Suurendada **0,4 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Ukraina sõja õppetunnid kohustavad riiki elanikkonnakaitset kiiremini üles ehitama.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

608. Suurendada **0,9 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Migratsioonijärelvalve;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Plahvatuslikult suurenenud migratsiooni tõttu vajab valdkond täiendavaid vahendeid.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

609. Suurendada **490 tuhande** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Raske- ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Organiseeritud kuritegevusega võitlemine vajab täiendavaid vahendeid.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

610. Suurendada **0,9 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Ukraina sõja õppetunnid kohustavad riiki elanikkonnakaitset kiiremini üles ehitama.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

611. Suurendada **1,4 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Migratsioonijärelvalve;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Plahvatuslikult suurenenud migratsiooni tõttu vajab valdkond täiendavaid vahendeid.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

612. Suurendada **9,8 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Ettepanek on suurendada siseturvalisuse tulemusvaldkonnas „Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine“ vahendeid. Eelarvevahendite suurendamine annab hädavajaliku rahastuse alustamiseks elanikkonna esmase varjumisvõimekuse loomisega 2024. aastal.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

613. Suurendada **700 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Päästmine maismaal ja siseveekogudel;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Ettepanek on suurendada Siseturvalisuse tulemusvaldkonnas „Päästmine maismaal ja siseveekogudel“ vahendeid. Eelarvevahendite suurendamine annab Päästemetile võimaluse jätta sulgemata 111 aastase ajalooga Kopli päästekomando. Kopli komando asub*

piirkonnas, kus on tööstus ja sadamad ning vajalik on veepäästevõimekus Pikakari rannas. Tegemist on väga suure ja sensitiivse piirkonnaga, kus on pääste kohalolu väga kriitilise tähtsusega.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

614. Suurendada **483 tuhande** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Raske- ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Organiseeritud kuritegevusega võitlemine vajab täiendavaid vahendeid.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

615. Suurendada **0,6 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Ukraina sõja õppetunnid kohustavad riiki elanikkonnakaitset kiiremini üles ehitama.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

616. Suurendada **1,1 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Migratsioonijärelvalve;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Plahvatuslikult suurenenud migratsiooni tõttu vajab valdkond täiendavaid vahendeid.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

617. Suurendada **101 000 euro** võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, Heaolu tulemusvaldkond, Laste ja perede ning ohvriabi valdkonna arendamine ning vähendada **101 000 euro** võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Muudatus säilitab lasterikaste perede huvitegevuse toetuse. Lasterikka pere toetuse kärpimine, automaksu kehtestamine, muud maksutõusud ja tulumaksuerandite kaotamine on tekitanud ebakindlust ning vähendavad suurperede võimalusi toetada laste arengut läbi huvitegevuse.

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

618. Suurendada **9,6 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Ettepanek on suurendada eelarves siseturvalisuse tulemusvaldkonnas „Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine“ vahendeid. Eelarvevahendite suurendamine annab hädavajaliku rahastuse alustamiseks elanikkonna esmase varjumisvõimekuse loomisega 2024. aastal.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

619. Suurendada **698 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Päästmine maismaal ja siseveekogudel;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Ettepanek on suurendada Siseturvalisuse tulemusvaldkonnas „Päästmine maismaal ja siseveekogudel“ vahendeid. Eelarvevahendite suurendamine annab Päästametile võimaluse jätta sulgemata 111 aastase ajalooa Kopli päästekomando. Kopli komando asub piirkonnas, kus on tööstus ja sadamad ning vajalik on veepäästevõimekus Pikakari rannas. Tegemist on väga suure ja sensitiivse piirkonnaga, kus on pääste kohalolu väga kriitilise tähtsusega.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

620. Suurendada **9,5 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Ettepanek on suurendada siseturvalisuse tulemusvaldkonnas „Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine“ vahendeid. Eelarvevahendite suurendamine annab hädavajaliku rahastuse alustamiseks elanikkonna esmase varjumisvõimekuse loomisega 2024. aastal.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

621. Suurendada **697 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Päästmine maismaal ja siseveekogudel;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Ettepanek on suurendada Siseturvalisuse tulemusvaldkonnas „Päästmine maismaal ja siseveekogudel“ vahendeid. Eelarvevahendite suurendamine annab Päästametile võimaluse jätta sulgemata 111 aastase ajalooa Kopli päästekomando. Kopli komando asub piirkonnas, kus on tööstus ja sadamad ning vajalik on veepäästevõimekus Pikakari rannas. Tegemist on väga suure ja sensitiivse piirkonnaga, kus on pääste kohalolu väga kriitilise tähtsusega.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

622. Suurendada **25 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamise;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

***Selgitus:** Suunata varjendite väljaehitamiseks ja ettevalmistuste tegemiseks elanikkonna varjenditesse vastuvõtmiseks.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

623. Täiendada **95 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, INVESTEERINGUD, lisades loetellu „**Politsei ja piirivalve kriisireservi loomine**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Suunata politsei ja piirivalve kriisireservi loomiseks.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

624. Suurendada **95 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Piirihaldus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Suunata korraliku piiritara kiirkorras väljaehitamiseks Kagu-Eesti lõigule.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

625. Suurendada **482 tuhande** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Raske- ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Organiseeritud kuritegevusega võitlemine vajab täiendavaid vahendeid.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

626. Suurendada **0,5 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamise;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Ukraina sõja õppetunnid kohustavad riiki elanikkonnakaitset kiiremini üles ehitama.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

627. Suurendada 1 miljoni euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS, Siseturvalisus, Migratsioonijärevalve;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Plahvatuslikult suurenenud migratsiooni tõttu vajab valdkond täiendavaid vahendeid.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

628. Muuta eelnõu paragrahvi 1 ja suurendada Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, Laste ja perede programm, Hüvitudised ja toetused lastele ja peredele 200 000 euro võrra;

ja vähendada Vabariigi Valitsuse reservid 200 000 võrra.

Selgitus: *Teen ettepaneku taastada lasterikaste perede huvihariduse toetus ning kahekordistada toetuseks eraldatav summa, et tagada huviringides osalemise võimalus kõigile tuge vajavate suurperede lastele.*

ISAMAA juhtimisel tõstis Kaja Kallase II valitsus peretoetust kombel, mis vähendas tolel hetkel kolme ja enama lapsega perede suhtelist vaesust. Ilma sotsiaalsete siireteta elaks ligi 40% lasterikastest peredest allpool suhtelise vaesuse piiri, kuid tänu peretoetusele on olukord lähenenud väiksmate perede omale. 2021. a oli lasterikaste paaride vaesusmäär siiski kõrgem kui väiksema laste arvuga paaridel, rääkimata lasterikastest üksikvanematest.

Suuremad pered, kus kasvavad ka erivajaduse ja puudega lapsed, elavad sageli maapiirkondades, mis ühtlasi tähendab kehvemat teenuste kättesaadavust. Praeguse valitsuse poolt kevadel parlamendist läbi surutud eelnõule, millega kärbiti juba makstavaid peretoetusi 200 euro võrra, lisandus sügisel lasterikastele peredele uus hoop – neilt võeti ära ka 101 000 euro suurune huviringitoetus, mida on riik on taganud viimased 15 aastat läbi Eesti Lasterikaste Perede Liidu. Seda toetust jagatakse äärmiselt vajaduspõhiselt, ainult kooliealistele lastele, kui peres on vähemalt 4 last - huviringi toetuse summa on lihtsalt nii väike, et rohkem sellest ei jätku.

Riigieelarve tasakaalule avaldab huviringitoetuse lõpetamine marginaalset mõju, kuid mõjutab nelja ja enama lapsega perede toimetulekut, eriti maapiirkonna laste võimalusi huviharidust saada. Suurtes peredes kasvavad aga üles ligikaudu pooled eesti lapsed, kes meie riigi tulevikku kujundavad. Lasterikkad pered vääriavad ja vajavad tõhusat tuge, et kasvatada üles targad ja tublid kodanikud, kes meie ühiskonda edasi viivad.

Riina Solman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

629. Täiendada 198 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: TERVIS, Inimkeskse tervishoiu programm, lisades loetellu „**Inimeste terviseharitus ja põhiõiguste kaitse**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Seoses riigi poolt läbi viidud sundvaksineerimisega on vaja tõsta inimeste teadlikkust põhiõigustest.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

630. Täiendada 199 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: TERVIS, Inimkeskse tervishoiu programm, lisades loetellu „**Inimeste terviseharitus ja põhiõiguste kaitse**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Seoses riigi poolt läbi viidud sundvaksineerimisega on vaja tõsta inimeste teadlikkust põhiõigustest.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

631. Muuta eelnõu paragrahvi 1 ja suurendada Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, Laste ja perede programm, Hüvitised ja toetused lastele ja peredele 2 000 000 euro võrra;

ja vähendada Vabariigi Valitsuse reservid 2 000 000 võrra.

***Selgitus:** Teen ettepaneku indeksteerida puudega laste toetuste suurused, tagamaks abivajadusega laste vanematele kindlus toetuse ajakohastamise osas ning pakkuda seeläbi kindlamat majanduslikku tuge.*

Eelarveläbirääkimiste taustal on palju räägitud hooldusreformist, kuid ebaõiglaselt vähe on kõneletud sellest, kuidas tulevad toime pered ja lähedased, kes peavad hooldama kogu elu oma sügava puudega pereliiget kodustes tingimustes. Pole kahtlustki, et Eestis on kõige raskemas olukorras need inimesed, kelle lähedane on raske puudega ning vajab ööpäevaringselt tuge ja hoolt.

Väga trööstitus olukorras on tihti emad-isad, kelle perre sünnib sügava puudega laps. Sageli tähendab see seda, et üks vanem peab loobuma oma töökohast, pühendades kogu oma aja haige lapse eest hoolitsemisele. Ka jäädakse tihti sotsiaalsesse isolatsiooni, kuna lapse hooldamise kõrvalt pole võimalik oma aega mujale jagada. Kurb tõsiasi on, et tihti tähendab raske puudega lapse süünd pere lagunemist ning ilma kõrvalise psühholoogilise abita kriisist välja ei tulda.

Sellised pered vajavad palju rohkem vaimset ja materiaalselt abi, kui seni on neile pakutud. Eestis on iga inimene väga väärtuslik ning me ei tohi endale lubada seda, et lapsevanem lihtsalt murdub raske koorma all – Eestis on olnud südantlõhestavaid juhtumeid, kus vanem võtab vastu otsuse elust lahkuda, kuna ta lihtsalt ei pea enam vaimselt ega füüsiliselt vastu.

Puudega lapse toetust makstakse praegu lapse vanemale või hooldajale, kui lapsel (vanusegrupp 0-15 aastane) on tuvastatud puude raskusaste järgmistes määrades:

- keskmise puudega lapsele 138,08 eurot kuus
- raske puudega lapsele 161,09 eurot kuus
- sügava puudega lapsele 241,64 eurot kuus

Kahtlemata ei ole toetuse summad täna endiselt piisavad ning vajavad tulevikus suurendamist. Samas on oluline, et ka need olemasolevad summad ei jääks aastateks samaks vaid tõuseksid koos elukallidusega. Seetõttu teengi ettepaneku puudega lapse toetus indekseerida pensioniindeksiga.

Riina Solman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

632. Muuta eelnõu paragrahvi 1 ja suurendada Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, Sotsiaalhoolekande programm, Hoolekande kättesaadavuse tagamine, toimetuleku toetamine 1 400 000 euro võrra;

ja vähendada Vabariigi Valitsuse reservid 1 400 000 võrra.

***Selgitus:** Teen ettepaneku eraldada 1 400 000 eurot pikaajalise kaitstud töö teenuse pakkumise jätkamiseks 400-le psüühilise erivajaduse ja intellektipuudega inimesele.*

2024. aastast lõpeb Euroopa Liidu rahastatud pikaajalise kaitstud töö teenus, mis on seni võimaldanud ca 400 psüühilise erivajaduse ja intellektipuudega inimesel leida juhendatud töötamise läbi rakendust, panustada ühiskonda ning tunda end täisväärtusliku ühiskonna liikmena. Tegu on inimestega, kes pole võimelised avatud tööturul osalema, kuid saavad ja tahavad tööd teha juhendaja kaasabil. Teenuse lõppemisel ähvardab neid inimesi töötuks ja abituks jäämine, mis mõjuks laastavalt nende tervisele ja toimetulekule.

Kuigi antud teenus võib asendada sarnase nimetusega teenusega - töötamise toetamise teenusega, on selle muudatuse rakendumine 2024. aastast ning 400 täiendavale isikule teenuskohtade loomine ebakindel. Seetõttu teen ettepaneku jätkata senikaua kaitstud töö teenuse pakkumist ja eraldada sotsiaalministeeriumi eelarvest selleks vajalikud vahendid.

Riina Solman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

633. Suurendada 100 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, Heaolu tulemusvaldkond, Vanemaealiste programm, Pensionisüsteemi kujundamine ja hüvitiste maksmine ning vähendada 100 miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Muudatuse eesmärk on tõsta vanemaealiste inimeste majanduslikku heaolu ning tõsta erakorraliselt pensione. 100 miljoni eraldamine võimaldab tõsta pensioni baasosa ca 30 euro võrra, kuid tegelikult tuleks valitsusel leida veel lisaraha ja tõsta järgmisel aastal pensione erakorraliselt 50 euro võrra. Vanaduspensionari saajate sissetulekute ebavõrdsus võrreldes teiste elanikega on suur. Statistikaameti andmetel elas 2021. aastal allpool suhtelise vaesuse piiri 59,8% vanaduspensionäridest. Uuringute kohaselt on veel raskemas seisus ükski elavad 65-aastased ja vanemad, nende suhtelise vaesuse määr on 81,7% (kõigi 65-aastaste ja vanemate inimeste suhtelise vaesuse määr on 52,4%). Võrdluseks: 2020. aastal elas allpool suhtelise vaesuse piiri 47,6% vanaduspensionäridest. Üksi elavate 65-aastaste ja vanemate inimeste suhtelise vaesuse määr ulatus 78,1%-ni ning kõigi 65-aastaste ja vanemate inimeste suhtelise vaesuse määr oli 35,8%.*

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

634. Täiendada 196 000 euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: TERVIS, Inimkeskse tervishoiu programm, lisades loetellu „**Inimeste terviseharitus ja põhiõiguste kaitse**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Seoses riigi poolt läbi viidud sundvaksineerimisega on vaja tõsta inimeste teadlikkust põhiõigustest.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

635. Suurendada 59 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, Heaolu tulemusvaldkond, Laste ja perede programm, Hüvitised ja toetused lastele ja peredele ning vähendada 59 miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Soovime tõsta lastega perede toimetuleku parandamiseks lapsetoetuse pere esimese ja iga järgmise lapse kohta 100 eurole kuus. Kehtiva seaduse alusel on lapsetoetuse suurus pere esimese ja teise lapse kohta 80 eurot. Kolmanda ja iga järgmise lapse kohta on lapsetoetuse suurus 100 eurot. Tehtud muudatuse kohaselt tõstetakse ka esimese ja teise lapse toetus 100 eurole kuus. Hüppeline inflatsioon ja toiduainete hinnatõus on mõjutanud paljude perede majanduslikku toimetulekut. Eriti valusalt on see tabanud väiksema sissetulekuga peresid. Paraku kiire hinnatõus jätkub. Riigi kohustuseks on peredele appi tulla ja toetada nende toimetulekut. Lapsetoetuse eesmärgiks on toetada lastega peresid ja laste kasvatamist.

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

636. Suurendada 60 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, Heaolu tulemusvaldkond, Hoolekande kättesaadavuse tagamine, Toimetuleku toetamine ning vähendada 60 miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Puudega inimeste toetuste kahekordistamine. Eesmärk on suurendada puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduses olevaid puudega lapse toetust, puudega tööealise inimese toetust, puudega vanaduspensionialise inimese toetust, puudega vanema toetust, õppetoetust ja täienduskoolitustoetust kaks korda. Puudega lapse toetuse, puudega tööealise inimese toetuse, puudega vanaduspensionialise inimese toetuse, puudega vanema toetuse, õppetoetuse ja täienduskoolitustoetuse suuruse aluseks on sotsiaaltoetuste määr, mille kinnitab Riigikogu igal aastal riigieelarvega. Sotsiaaltoetuste määra aga ei ole alates 2006. aastast muudetud. 2006. aastal oli see 400 krooni ning 2011. aastal, kui Eesti läks üle eurole, summa teisendati 25,57 euroks. Seega pole sotsiaaltoetuste määr 17 aastat muutunud.

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

637. Suurendada 100 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, Heaolu tulemusvaldkond, Pensionisüsteemi kujundamine ja hüvitiste maksmine ning vähendada 100 miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Tervisekassa tegevustoetuse suurendamine, et lühendada ravijärjekordi.

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

638. Suurendada 38 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, Investeeringud, Kinnisvara ning vähendada 38 miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Tallinna Haigla rajamise toetamine. Eesti vajab kaasaegse ruumilahendusega Tallinna Haiglat, mis arvestab tänapäevase nakkuskontrolli vajadusi, lisab haiglavoodeid, suurendab tervishoiusüsteemi võimekust kriisiolukordades, võimaldab meie piiratud meditsiinipersonali paremat koostööd ja parandab patsientidele raviteenuste kättesaadavust.

2021. aasta oli projekti realiseerimise seisukohalt võtmetähtsusega, sest keeruliste läbirääkimiste tulemusena saavutasime kinnituse projekti osalisele rahastamisele Euroopa Liidu taaskäivitamisrahastust. Lisaks kehtestati samal aastal detailplaneering ning alustati hoone projekteerimisega. 2022. aastal pidi valmima Tallinna Haigla eelprojekt ning 2023. aastal põhiprojekt, mis võimaldaksid hakata tegema ehitushankeid.

Reformierakonna ainuvalitsus otsustas 30. juunil 2022 võtta projektilt Euroopa Liidu rahastus, mis avaldab pikaajaliselt negatiivset mõju nii Eesti tervishoiusüsteemile kui ka regionaalpoliitikale. Tallinna Haigla projekti ära nullimine pani löögi alla mitte ainult pealinna, vaid kogu Eesti tervishoiusüsteemi toimimise ja tulevase kriisivõimekuse.

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

639. Suurendada 5 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, Investeeringud ning vähendada 5 miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Põhja-Eesti Pimedate Ühingu tegevuskeskuse (Tondi 8) rekonstrueerimine – 5 miljonit eurot. Tegemist on nägemispuudega inimesi koondava, nende õiguste eest seisva ja neile erinevaid teenuseid osutava organisatsiooniga, mis tähistas 2022. aastal 100. juubelit. Ühingu kuulub hoone aadressil Tondi 8, millest soovitakse kujundada tegevuskeskust, mis saaks pakkuda teenuseid ühingu liikmetele ja erivajadustega inimestele. Sellise keskuse loomine aitaks kaasa inimeste sotsialiseerimisele ning motiveerimisele aktiivseks eluviisiks. Paraku ühingu puuduvad vahendid hoone korda tegemiseks.

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

640. Suurendada 9 miljoni euro võrra § 1 Riigieelarve vahendid, Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, Heaolu tulemusvaldkond, Pensionisüsteemi kujundamine ja hüvitiste maksmine ning vähendada 9 miljoni euro võrra Vabariigi Valitsus, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Muudatusega soovime tõsta üksi elava pensionäri toetust 200-lt 300 eurole. Uuringute kohaselt on üksi elavate 65-aastaste ja vanemate suhtelise vaesuse määr 81,7% (kõigi 65-aastaste ja vanemate inimeste suhtelise vaesuse määr on 52,4%). Seega on tegemist grupiga, kes vajab riigi poolt igakülgset tuge.

Eesti Keskerakonna fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

641. Suurendada 500 tuhande euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Vanemaealiste programm, vanemaealiste heaolu ja ühiskonnaelus osalemise toetamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: *Vanemaealiste tugivõrgustikud soodustavad nende jätkamist tööturul ja omavad ühistegevuste kaudu positiivset mõju eakate elukvaliteedile*

Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

642. Suurendada **5 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Laste ja perede programm, abivajavaid lapsi ja peresid toetavad teenused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Välisministeeriumi valitsemisala, kulud, Tulemusvaldkond Välispoliitika, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: *Majanduskriisi mõju leevendamine abivajavate laste ja perede jaoks*

Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

643. Suurendada **2 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Laste ja perede programm, lapsi ja peresid toetavate meetmete arendamine ja pakkumine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Välisministeeriumi valitsemisala, kulud, Tulemusvaldkond Välispoliitika, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: *Majanduskriisi mõju leevendamine läbi laste ja perede toetusmeetmete*

Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

644. Suurendada **3 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Laste ja perede programm, laste ja perede ning ohvriabi valdkonna arendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Välisministeeriumi valitsemisala, kulud, Tulemusvaldkond Välispoliitika, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: *Majanduskriisi mõju leevendamine laste ja perede ning ohvriabi valdkonna arendamise kaudu*

Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

645. Vähendada **640 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm;

Selgitus: *Ettepanek on likvideerida soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise voliniku ametkond.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

646. Vähendada **645 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm;

Selgitus: Ettepanek on likvideerida soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise voliniku ametkond.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

647. Täiendada **200 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: TERVIS, Inimkeskse tervishoiu programm, lisades loetellu „**Inimeste terviseharitus ja põhiõiguste kaitse**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Seoses riigi poolt läbi viidud sundvaksineerimisega on vaja tõsta inimeste teadlikkust põhiõigustest.

Anti Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

648. Vähendada **100 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm;

Selgitus: Vähendatakse LGBT ühingute rahastamist 100 000 euro võrra.

Helle-Moonika Helme

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

649. Vähendada **99 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm;

Selgitus: Vähendatakse LGBT ühingute rahastamist.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

650. Vähendada **97 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm;

Selgitus: Vähendatakse LGBT ühingute rahastamist.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

651. Suurendada **30 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, laste ja perede programm, hüvitised ja toetused lastega peredele;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: keskkond, keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine.

Selgitus: Tulenevalt Eesti Vabariigi põhiseaduse §-st 12 on lasterikkad pered riigi erilise hoole all, mistõttu tuleb lastega peresid toetada igakülgset.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

652. Suurendada **66 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, sotsiaalhoolekande programm, hoolekande kättesaadavuse tagamine, toimetuleku toetamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: energeetika, energeetika ja maavarade programm, taastuvenergia osakaalu suurendamine lõpptarbimises.

***Selgitus:** Seoses majanduse langusega suureneb iga päevaga vaesusriski sattunute arv, kelle igakülgne toetamine on oluline riigi ülesanne.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

653. Suurendada **17 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, tööturu programm, erivajadustega inimeste toimetulek ja tööalane tegevus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: keskkond, keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine.

***Selgitus:** Erivajadustega inimesed on jäänud riigi tähelepanu alt välja, nad on suure vaesusriskiga ja nende toimetulekuks tuleb riigil rohkem erinevatel viisidel panustada.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

654. Suurendada **4,7 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: tervis, tervist toetavate valikute programm, uimastite tarvitamise ennetamine ja vähendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: tervis, inimkeskse tervishoiu programm, personali võimekus, juhtimine ja vastutus.

***Selgitus:** Uimastite tarvitamine on kujunenud suureks probleemiks, s.o tarvitajate hulk kasvab iga kuuga ja peamiselt noorte hulgas. Tulemuslikuks võitluseks tuleb suunata valdkonda suurem rahastus.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

655. Suurendada **8,8 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, sotsiaalhoolekande programm, abivajavaid lapsi ja peresid toetavad teenused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: keskkond, keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, ressursitõhususe ja ökoinnovatsiooni edendamine.

***Selgitus:** Tulenevalt Eesti Vabariigi põhiseaduse §-st 12 on lasterikkad pered riigi erilise hoole all, mistõttu tuleb lastega peresid toetada igakülgset.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

656. Vähendada **639 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm;

***Selgitus:** Ettepanek on likvideerida soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise voliniku ametkond.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

657. Täiendada **197 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: TERVIS, Inimkeskse tervishoiu programm, lisades loetellu „**Inimeste terviseharitus ja põhiõiguste kaitse**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Seoses riigi poolt läbi viidud sundvaksineerimisega on vaja tõsta inimeste teadlikkust põhiõigustest.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

658. Vähendada **98 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm;

***Selgitus:** Vähendatakse LGBT ühingute rahastamist.*

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

659. Suurendada **28 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, laste ja perede programm, hüvitised ja toetused lastega peredele;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: keskkond, keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine.

***Selgitus:** Tulenevalt Eesti Vabariigi põhiseaduse §-st 12 on lasterikkad pered riigi erilise hoole all, mistõttu tuleb lastega peresid toetada igakülgset.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

660. Suurendada **64 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, sotsiaalhoolekande programm, hoolekande kättesaadavuse tagamine, toimetuleku toetamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: energeetika, energeetika ja maavarade programm, taastuvenergia osakaalu suurendamine lõpptarbimises.

***Selgitus:** Seoses majanduse langusega suureneb iga päevaga vaesusriski sattunute arv, kelle igakülgne toetamine on oluline riigi ülesanne.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

661. Suurendada **15 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, tööturu programm, erivajadustega inimeste toimetulek ja tööalane tegevus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: keskkond, keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine.

Selgitus: Erivajadustega inimesed on jäänud riigi tähelepanu alt välja, nad on suure vaesusriskiga ja nende toimetulekuks tuleb riigil rohkem erinevatel viisidel panustada.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

662. Suurendada **4,5 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: tervis, tervist toetavate valikute programm, uimastite tarvitamise ennetamine ja vähendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: tervis, inimkeskse tervishoiu programm, personali võimekus, juhtimine ja vastutus.

Selgitus: Uimastite tarvitamine on kujunenud suureks probleemiks, s.o tarvitajate hulk kasvab iga kuuga ja peamiselt noorte hulgas. Tulemuslikuks võitluseks tuleb suunata valdkonda suurem rahastus.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

663. Suurendada **8,6 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, sotsiaalhoolekande programm, abivajavaid lapsi ja peresid toetavad teenused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: keskkond, keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, ressursitõhususe ja ökoinnovatsiooni edendamine.

Selgitus: Tulenevalt Eesti Vabariigi põhiseaduse §-st 12 on lasterikkad pered riigi erilise hoole all, mistõttu tuleb lastega peresid toetada igakülgset.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

664. Vähendada **637 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm;

Selgitus: Ettepanek on likvideerida soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise voliniku ametkond.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

665. Täiendada **195 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: TERVIS, Inimkeskse tervishoiu programm, lisades loetellu „**Inimeste terviseharitus ja põhiõiguste kaitse**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Seoses riigi poolt läbi viidud sundvaksineerimisega on vaja tõsta inimeste teadlikkust põhiõigustest.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

666. Vähendada **96 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm;

***Selgitus:** Vähendatakse LGBT ühingute rahastamist.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

667. Suurendada **27 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, laste ja perede programm, hüvitised ja toetused lastega peredele;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: keskkond, keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine.

***Selgitus:** Tulenevalt Eesti Vabariigi põhiseaduse §-st 12 on lasterikkad pered riigi erilise hoole all, mistõttu tuleb lastega peresid toetada igakülgset.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

668. Suurendada **63 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, sotsiaalhoolekande programm, hoolekande kättesaadavuse tagamine, toimetuleku toetamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: energeetika, energeetika ja maavarade programm, taastuvenergia osakaalu suurendamine lõpptarbimises.

***Selgitus:** Seoses majanduse langusega suureneb iga päevaga vaesusriski sattunute arv, kelle igakülgne toetamine on oluline riigi ülesanne.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

669. Suurendada **14 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, tööturu programm, erivajadustega inimeste toimetulek ja tööalane tegevus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: keskkond, keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine.

***Selgitus:** Erivajadustega inimesed on jäänud riigi tähelepanu alt välja, nad on suure vaesusriskiga ja nende toimetulekuks tuleb riigil rohkem erinevatel viisidel panustada.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

670. Suurendada **4,4 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: tervis, tervist toetavate valikute programm, uimastite tarvitamise ennetamine ja vähendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: tervis, inimkeskse tervishoiu programm, personali võimekus, juhtimine ja vastutus.

***Selgitus:** Uimastite tarvitamine on kujunenud suureks probleemiks, s.o tarvitajate hulk kasvab iga kuuga ja peamiselt noorte hulgas. Tulemuslikuks võitluseks tuleb suunata valdkonda suurem rahastus.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

671. Suurendada **8,5 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, sotsiaalhoolekande programm, abivajavaid lapsi ja peresid toetavad teenused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: keskkond, keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, ressursitõhususe ja ökoinnovatsiooni edendamine.

***Selgitus:** Tulenevalt Eesti Vabariigi põhiseaduse §-st 12 on lasterikkad pered riigi erilise hoole all, mistõttu tuleb lastega peresid toetada igakülgset.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

672. Vähendada **636 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm;

***Selgitus:** Ettepanek on likvideerida soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise voliniku ametkond.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

673. Täiendada **194 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: TERVIS, Inimkeskse tervishoiu programm, lisades loetellu „**Inimeste terviseharitus ja põhiõiguste kaitse**“;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

***Selgitus:** Seoses riigi poolt läbi viidud sundvaksineerimisega on vaja tõsta inimeste teadlikkust põhiõigustest.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

674. Vähendada **95 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm;

***Selgitus:** Vähendatakse LGBT ühingute rahastamist.*

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

675. Suurendada **33 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, laste ja perede programm, hüvitised ja toetused lastega peredele;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: keskkond, keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine.

Selgitus: Tulenevalt Eesti Vabariigi põhiseaduse §-st 12 on lasterikkad pered riigi erilise hoole all, mistõttu tuleb lastega peresid toetada igakülgselt.

Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

676. Suurendada **69 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, sotsiaalhoolekande programm, hoolekande kättesaadavuse tagamine, toimetuleku toetamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: energeetika, energeetika ja maavarade programm, taastuvenergia osakaalu suurendamine lõpptarbimises.

Selgitus: Seoses majanduse langusega suureneb iga päevaga vaesusriski sattunute arv, kelle igakülgne toetamine on oluline riigi ülesanne.

Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

677. Suurendada **20 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, tööturu programm, erivajadustega inimeste toimetulek ja tööalane tegevus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: keskkond, keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine.

Selgitus: Erivajadustega inimesed on jäänud riigi tähelepanu alt välja, nad on suure vaesusriskiga ja nende toimetulekuks tuleb riigil rohkem erinevatel viisidel panustada.

Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

678. Suurendada **5 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: tervis, tervist toetavate valikute programm, uimastite tarvitamise ennetamine ja vähendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: tervis, inimkeskse tervishoiu programm, personali võimekus, juhtimine ja vastutus.

Selgitus: Uimastite tarvitamine on kujunenud suureks probleemiks, s.o tarvitajate hulk kasvab iga kuuga ja peamiselt noorte hulgas. Tulemuslikuks võitluseks tuleb suunata valdkonda suurem rahastus.

Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

679. Suurendada **10 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, sotsiaalhoolekande programm, abivajavaid lapsi ja peresid toetavad teenused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: keskkond, keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, ressursitõhususe ja ökoinnovatsiooni edendamine.

Selgitus: Tulenevalt Eesti Vabariigi põhiseaduse §-st 12 on lasterikkad pered riigi erilise hoole all, mistõttu tuleb lastega peresid toetada igakülgselt.

Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

680. Suurendada **31 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, laste ja perede programm, hüvitised ja toetused lastega peredele;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: keskkond, keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine.

Selgitus: *Tulenevalt Eesti Vabariigi põhiseaduse §-st 12 on lasterikkad pered riigi erilise hoole all, mistõttu tuleb lastega peresid toetada igakülgset.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

681. Suurendada **67 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, sotsiaalhoolekande programm, hoolekande kättesaadavuse tagamine, toimetuleku toetamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: energeetika, energeetika ja maavarade programm, taastuvenergia osakaalu suurendamine lõpptarbimises.

Selgitus: *Seoses majanduse langusega suureneb iga päevaga vaesusriski sattunute arv, kelle igakülgne toetamine on oluline riigi ülesanne.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

682. Suurendada **18 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, tööturu programm, erivajadustega inimeste toimetulek ja tööalane tegevus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: keskkond, keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine.

Selgitus: *Erivajadustega inimesed on jäänud riigi tähelepanu alt välja, nad on suure vaesusriskiga ja nende toimetulekuks tuleb riigil rohkem erinevatel viisidel panustada.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

683. Suurendada **4,8 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: tervis, tervist toetavate valikute programm, uimastite tarvitamise ennetamine ja vähendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: tervis, inimkeskse tervishoiu programm, personali võimekus, juhtimine ja vastutus.

Selgitus: *Uimastite tarvitamine on kujunenud suureks probleemiks, s.o tarvitajate hulk kasvab iga kuuga ja peamiselt noorte hulgas. Tulemuslikuks võitluseks tuleb suunata valdkonda suurem rahastus.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

684. Suurendada **8,9 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, sotsiaalhoolekande programm, abivajavaid lapsi ja peresid toetavad teenused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: keskkond, keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, ressursitõhususe ja ökoinnovatsiooni edendamine.

Selgitus: *Tulenevalt Eesti Vabariigi põhiseaduse §-st 12 on lasterikkad pered riigi erilise hoole all, mistõttu tuleb lastega peresid toetada igakülgset.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

685. Suurendada **32 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, laste ja perede programm, hüvitised ja toetused lastega peredele;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: keskkond, keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine.

Selgitus: *Tulenevalt Eesti Vabariigi põhiseaduse §-st 12 on lasterikkad pered riigi erilise hoole all, mistõttu tuleb lastega peresid toetada igakülgset.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

686. Suurendada **68 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, sotsiaalhoolekande programm, hoolekande kättesaadavuse tagamine, toimetuleku toetamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: energeetika, energeetika ja maavarade programm, taastuvenergia osakaalu suurendamine lõpptarbimises.

Selgitus: *Seoses majanduse langusega suureneb iga päevaga vaesusriski sattunute arv, kelle igakülgne toetamine on oluline riigi ülesanne.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

687. Suurendada **19 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, tööturu programm, erivajadustega inimeste toimetulek ja tööalane tegevus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: keskkond, keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine.

Selgitus: *Erivajadustega inimesed on jäänud riigi tähelepanu alt välja, nad on suure vaesusriskiga ja nende toimetulekuks tuleb riigil rohkem erinevatel viisidel panustada.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

688. Suurendada **4,9 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: tervis, tervist toetavate valikute programm, uimastite tarvitamise ennetamine ja vähendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: tervis, inimkeskse tervishoiu programm, personali võimekus, juhtimine ja vastutus.

Selgitus: *Uimastite tarvitamine on kujunenud suureks probleemiks, s.o tarvitajate hulk kasvab iga kuuga ja peamiselt noorte hulgas. Tulemuslikuks võitluseks tuleb suunata valdkonda suurem rahastus.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

689. Suurendada **9 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, sotsiaalhoolekande programm, abivajavaid lapsi ja peresid toetavad teenused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: keskkond, keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, ressursitõhususe ja ökoinnovatsiooni edendamine.

Selgitus: *Tulenevalt Eesti Vabariigi põhiseaduse §-st 12 on lasterikkad pered riigi erilise hoole all, mistõttu tuleb lastega peresid toetada igakülgselt.*

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

690. Vähendada **646 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm;

Selgitus: *Ettepanek on likvideerida soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise voliniku ametkond, millega seonduvalt vabaneb riigieelarves 646 000 eurot.*

Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

691. Suurendada **29 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, laste ja perede programm, hüvitised ja toetused lastega peredele;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: keskkond, keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine.

Selgitus: *Tulenevalt Eesti Vabariigi põhiseaduse §-st 12 on lasterikkad pered riigi erilise hoole all, mistõttu tuleb lastega peresid toetada igakülgselt.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

692. Suurendada **65 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, sotsiaalhoolekande programm, hoolekande kättesaadavuse tagamine, toimetuleku toetamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: energeetika, energeetika ja maavarade programm, taastuvenergia osakaalu suurendamine lõpptarbimises.

Selgitus: *Seoses majanduse langusega suureneb iga päevaga vaesusriski sattunute arv, kelle igakülgne toetamine on oluline riigi ülesanne.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

693. Suurendada **16 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, tööturu programm, erivajadustega inimeste toimetulek ja tööalane tegevus;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: keskkond, keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine.

Selgitus: *Erivajadustega inimesed on jäänud riigi tähelepanu alt välja, nad on suure vaesusriskiga ja nende toimetulekuks tuleb riigil rohkem erinevatel viisidel panustada.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

694. Suurendada **4,6 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: tervis, tervist toetavate valikute programm, uimastite tarvitamise ennetamine ja vähendamine;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: tervis, inimkeskse tervishoiu programm, personali võimekus, juhtimine ja vastutus.

Selgitus: *Uimastite tarvitamine on kujunenud suureks probleemiks, s.o tarvitajate hulk kasvab iga kuuga ja peamiselt noorte hulgas. Tulemuslikuks võitluseks tuleb suunata valdkonda suurem rahastus.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

695. Suurendada **8,7 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, sotsiaalministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: heaolu, sotsiaalhoolekande programm, abivajavaid lapsi ja peresid toetavad teenused;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, kliimaministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: keskkond, keskkonnakaitse ja -kasutuse programm, ressursitõhususe ja ökoinnovatsiooni edendamine.

Selgitus: *Tulenevalt Eesti Vabariigi põhiseaduse §-st 12 on lasterikkad pered riigi erilise hoole all, mistõttu tuleb lastega peresid toetada igakülgselt.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

696. Vähendada **638 000** euro võrra eelnõu § 1. Riigieelarve vahendid, SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: HEAOLU, Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm;

Selgitus: *Ettepanek on likvideerida soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise voliniku ametkond.*

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

697. Vähendada **20 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine;

***Selgitus:** Olukorras, kus Eesti on sügavas kriisis, majandus on juba kuuendat kvartalit languses, inflatsioon on suur ning tööpuudus kasvab, ei ole võimalik arenguabi andmisele teistele riikidele nii palju panustada. Panustada tuleb Eesti majanduskriisist välja toomisele.*

Henn Põlluaas

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

698. Suurendada **300 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

***Selgitus:** Summa on mõeldud Eesti San-Francisco ja New-Yorki konsulaatide tegevuse ja töö jätkamiseks.*

Henn Põlluaas

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

699. Vähendada **16 000 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Välisministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: välispoliitika, programm: Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine;

***Selgitus:** Eesti välispoliitika on õhinapõhiselt läinud kaasa vasakpoolsete moevooludega ning toetab „arenguabi“ nime all ettevõtmisi, millel puudub käegakatsutav kasu meie rahvuslike huvide realiseerimisel. Eesti maksumaksja ei pea seda taluma.*

Martin Helme

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

700. Suurendada **50 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

***Selgitus:** Jätta avatuks Eesti Vabariigi New Yorki peakonsulaat ning jätkata sealset tegevust 30 miljoni euro ulatuses.*

Mart Helme

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

701. Suurendada **50 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm;

***Selgitus:** Eesti Vabariigi Euroopa Liidu esinduse kulude arvelt viia Eesti Vabariigi saatkond Iisraelis Tel Avivist üle Jeruusalemma.*

Mart Helme

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

702. Suurendada **1 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Eesti välismajandushuvide edendamine ja kaitse;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Eesti majandushuvid vajavad kujunenud majandusolukorras edendamist.

Siiu Pohlak

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

703. Suurendada **0,8 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Eesti välismajandushuvide edendamine ja kaitse;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Eesti majandushuvid vajavad kujunenud majandusolukorras edendamist.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

704. Suurendada **0,9 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Eesti välismajandushuvide edendamine ja kaitse;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Eesti majandushuvid vajavad kujunenud majandusolukorras edendamist.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

705. Suurendada **48 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Jätta avatuks Eesti Vabariigi New Yorki peakonsulaat ning jätkata sealset tegevust.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

706. Suurendada **48 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm.

Selgitus: Eesti Vabariigi Euroopa Liidu esinduse kulude arvelt viia Eesti Vabariigi saatkond Iisraelis Tel Avivist üle Jeruusalemma.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

707. Vähendada **18 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine;

Selgitus: Olukorras, kus Eesti on sügavas kriisis, majandus on juba kuuendat kvartalit languses, inflatsioon on suur ning tööpuudus kasvab, ei ole võimalik arenguabi andmisele teistele riikidele nii palju panustada. Panustada tuleb Eesti majanduskriisist välja toomisele.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

708. Suurendada **0,5 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Eesti välismajandushuvide edendamise ja kaitse;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Eesti majandushuvide vajavad kujunenud majandusolukorras edendamist.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

709. Suurendada **45 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Jätta avatuks Eesti Vabariigi New Yorki peakonsulaat ning jätkata sealset tegevust.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

710. Suurendada **45 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm.

Selgitus: Eesti Vabariigi Euroopa Liidu esinduse kulude arvelt viia Eesti Vabariigi saatkond Iisraelis Tel Avivist üle Jeruusalemma.

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

711. Vähendada **15 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine;
***Selgitus:** Olukorras, kus Eesti on sügavas kriisis, majandus on juba kuuendat kvartalit languses, inflatsioon on suur ning tööpuudus kasvab, ei ole võimalik arenguabi andmisele teistele riikidele nii palju panustada. Panustada tuleb Eesti majanduskriisist välja toomisele.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

712. Suurendada **295 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

***Selgitus:** Summa on mõeldus Eesti San-Francisco ja New-Yorki konsulaatide tegevuse ja töö jätkamiseks.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

713. Vähendada **15 497 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Välisministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: välispoliitika, programm: Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine;

***Selgitus:** Eesti välispoliitika on õhinapõhiselt läinud kaasa vasakpoolsete moevooludega ning toetab „arenguabi“ nime all ettevõtmisi, millel puudub käegakatsutav kasu meie rahvuslike huvide realiseerimisel. Eesti maksumaksja ei pea seda taluma.*

Henn Põlluaas ja Varro Vooglaid

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

714. Suurendada **298 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

***Selgitus:** Summa on mõeldus Eesti San-Francisco ja New-Yorki konsulaatide tegevuse ja töö jätkamiseks.*

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

715. Vähendada **15 500 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Välisministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: välispoliitika, programm: Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine;

Selgitus: Eesti välispoliitika on õhinapõhiselt läinud kaasa vasakpoolsete moevooludega ning toetab „arenguabi“ nime all ettevõtmisi, millel puudub käegakatsutav kasu meie rahvuslike huvide realiseerimisel. Eesti maksumaksja ei pea seda taluma.

Helle-Moonika Helme, Mart Helme ja Ants Frosch

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

716. Suurendada **49 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Jätta avatuks Eesti Vabariigi New Yorki peakonsulaat ning jätkata sealset tegevust.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

717. Suurendada **49 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm;

Selgitus: Eesti Vabariigi Euroopa Liidu esinduse kulude arvelt viia Eesti Vabariigi saatkond Iisraelis Tel Avivist üle Jeruusalemma.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

718. Vähendada **19 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Olukorras, kus Eesti on sügavas kriisis, majandus on juba kuuendat kvartalit languses, inflatsioon on suur ning tööpuudus kasvab, ei ole võimalik arenguabi andmisele teistele riikidele nii palju panustada. Panustada tuleb Eesti majanduskriisist välja toomisele.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

719. Suurendada **0,4 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Eesti välismajandushuvide edendamise ja kaitse;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Eesti majandushuvide vajavad kujunenud majandusolukorras edendamist.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

720. Suurendada **44 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Jätta avatuks Eesti Vabariigi New Yorki peakonsulaat ning jätkata sealset tegevust.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

721. Suurendada **44 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm;

Selgitus: Eesti Vabariigi Euroopa Liidu esinduse kulude arvelt viia Eesti Vabariigi saatkond Iisraelis Tel Avivist üle Jeruusalemma.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

722. Vähendada **14 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine;

Selgitus: Olukorras, kus Eesti on sügavas kriisis, majandus on juba kuuendat kvartalit languses, inflatsioon on suur ning tööpuudus kasvab, ei ole võimalik arenguabi andmisele teistele riikidele nii palju panustada. Panustada tuleb Eesti majanduskriisist välja toomisele.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

723. Suurendada **294 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Summa on mõeldus Eesti San-Francisco ja New-Yorki konsulaatide tegevuse ja töö jätkamiseks.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

724. Vähendada **15 496 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Välisministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: välispoliitika, programm: Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine. **Selgitus:** Eesti välispoliitika on õhinapõhiselt läinud kaasa vasakpoolsete moevooludega ning toetab

„arenguabi“ nime all ettevõtmisi, millel puudub käegakatsutav kasu meie rahvuslike huvide realiseerimisel. Eesti maksumaksja ei pea seda taluma.

Rene Kokk ja Evelin Poolamets

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

725. Suurendada **299 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Summa on mõeldus Eesti San-Francisco ja New-Yorki konsulaatide tegevuse ja töö jätkamiseks.

Martin Helme, Arvo Aller ja Rain Epler

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

726. Suurendada **0,6 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Eesti välismajandushuvide edendamine ja kaitse.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.

Selgitus: Eesti majandushuvide vajavad kujunenud majandusolukorras edendamist.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

727. Suurendada **46 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Jätta avatuks Eesti Vabariigi New Yorki peakonsulaat ning jätkata sealset tegevust.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

728. Suurendada **46 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm.

Selgitus: Eesti Vabariigi Euroopa Liidu esinduse kulude arvelt viia Eesti Vabariigi saatkond Iisraelis Tel Avivist üle Jeruusalemma.

Leo Kunnas, Alar Laneman

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

729. Vähendada **16 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.
Selgitus: Olukorras, kus Eesti on sügavas kriisis, majandus on juba kuuendat kvartalit languses, inflatsioon on suur ning tööpuudus kasvab, ei ole võimalik arenguabi andmisele teistele riikidele nii palju panustada. Panustada tuleb Eesti majanduskriisist välja toomisele.
Leo Kunnas, Alar Laneman
Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

730. Suurendada **296 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm.
Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.
Selgitus: Summa on mõeldus Eesti San-Francisco ja New-Yorki konsulaatide tegevuse ja töö jätkamiseks.
Leo Kunnas, Alar Laneman
Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

731. Vähendada **15 498 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Välisministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: välispoliitika, programm: Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.
Selgitus: Eesti välispoliitika on õhinapõhiselt läinud kaasa vasakpoolsete moevooludega ning toetab „arenguabi“ nime all ettevõtmisi, millel puudub käegakatsutav kasu meie rahvuslike huvide realiseerimisel. Eesti maksumaksja ei pea seda taluma.
Leo Kunnas, Alar Laneman
Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

732. Suurendada **0,7 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Eesti välismajandushuvide edendamine ja kaitse.
Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VABARIIGI VALITSUS, KULUD, Vabariigi Valitsuse reservid.
Selgitus: Eesti majandushuvide vajavad kujunenud majandusolukorras edendamist.
Siim Pohlak ja Kert Kingo
Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

733. Suurendada **47 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm.
Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Jätta avatuks Eesti Vabariigi New Yorki peakonsulaat ning jätkata sealset tegevust.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

734. Suurendada **47 miljoni** euro võrra eelnõu § 1. Muudatused riigieelarve vahendites, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm;

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm;

Selgitus: Eesti Vabariigi Euroopa Liidu esinduse kulude arvelt viia Eesti Vabariigi saatkond Iisraelis Tel Avivist üle Jeruusalemma.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

735. Vähendada **17 miljoni** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Olukorras, kus Eesti on sügavas kriisis, majandus on juba kuuendat kvartalit languses, inflatsioon on suur ning tööpuudus kasvab, ei ole võimalik arenguabi andmisele teistele riikidele nii palju panustada. Panustada tuleb Eesti majanduskriisist välja toomisele.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

736. Suurendada **297 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm.

Katteallikas: Sama summa võrra vähendada eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA, KULUD, Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA, Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Summa on mõeldus Eesti San-Francisco ja New-Yorki konsulaatide tegevuse ja töö jätkamiseks.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

737. Vähendada **15 499 000** euro võrra eelnõu §1. Riigieelarve vahendid, Välisministeeriumi valitsemisala, KULUD, Tulemusvaldkond: välispoliitika, programm: Välispoliitika ja arengukoostöö programm, Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine.

Selgitus: Eesti välispoliitika on õhinapõhiselt läinud kaasa vasakpoolsete moevooludega ning toetab „arenguabi“ nime all ettevõtmisi, millel puudub käegakatsutav kasu meie rahvuslike huvide realiseerimisel. Eesti maksumaksja ei pea seda taluma.

Siim Pohlak ja Kert Kingo

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

738. Muudatusettepanekud

Seletuskiri

Isamaa fraktsioon esitab oma muudatusettepanekud 2024. aasta riigieelarvele tervikliku alternatiivse eelarvena.

I. Muudatusettepanekute katteallikad

Isamaa on veendunud, et Vabariigi Valitsuse keskvalitsuse bürokraatia vähendamise ambitsioon on ebapiisav, hõlmates vaid 30 miljonit eurot 2024. aastal. Samas on kavandatud riigieelarve strateegias kulude kokkuhoidu nn. nulleelarve projektiga aastatel 2025-2027 kokku 625 miljonit eurot. Oleme veendunud, et nii nagu erasektor peab majanduslanguse tingimustes korrigeerima kulusid, peab seda suutma teha reaalajas ka keskvalitsus. Seetõttu esitasime 2023. aasta lisaelarvele ettepaneku vähendada valitsemiskulusid 70 miljonit eurot ning vähendada 2023. aastasse ülekantava raha mahtu 160 miljoni euro võrra, mitte arvestades kulusid investeeringutele ja riigikaitsele. Võrdlusena on aastaks 2023 ülekantava raha maht nii 2022. kui 2021. aastast kokku 958 miljonit eurot.

2024. aasta eelarvest paneme ette vähendada keskvalitsuse bürokraatiakulusid 200 miljoni euro võrra, võttes raha eelkõige ministeeriumite majandus- ja töajukuludest ning allasutuste vastavatest kuludest. Peame oluliseks, et bürokraatia vähendamine ei puudutaks kaitsekulusid ning politseinike, päästjate ega õpetajate palkasid.

Isamaa ettepaneku järgi peab ministeeriumite lõikes need kulud vähendama valitsus. Näidetena toome esile, et 2023. aastal tegid suure hüppe riigikantselei majandamiskulud, põhjusena oli toodud, et seoses üheaastase projektiga. 2024. aastal peaks neid kulusid vähendama tõusueelsele tasemele. Kliimaministeeriumi tööjõu- ja majandamiskulud kasvavad vastavalt 29% ja 43%, ministeeriumi enda tööajukulud 11%. Uue ministeeriumi moodustamine ei ole piisav sisuline põhjendus kulude kasvuks.

Ka real teistel ministeeriumitel on planeeritud ulatuslikud tööajou- ja majanduskulude kasvud. Vastavalt rahandusministeeriumil majanduskulude kasv 14% ning rahandusministeeriumi valitsemisalal majanduskulude kasv 8%, kultuuriministeeriumi tööajukulude kasv 11%, regionaalministeeriumi valitsemisalal tööajou- ja majandamiskulude kasv vastavalt 20% ja 16%, siseministeerium plaanib tõsta tööajukulusid 36%, sotsiaalministeerium 7%, haridusministeerium 15%.

Riigieelarve tegevuspõhisena on muutunud läbipaistmatuks. Sellises olukorras peab ka seadusandja andma üldise juhtimissuunise valitsusele: vähendada keskvalitsuse bürokraatia kulusid. Lisaks tööajou- ja majandamiskuludele paneme ette ka nn Keskkonnamaja kui asutuste büroohoone investeeringu edasilükkamise ning valitsuse reservfondi ulatusliku vähendamise 90 miljoni euro võrra.

II. Muudatusettepanekute kulud

Isamaa erakond paneb ette teha järgnevad kulupoliitilised muudatused:

- 1) Suurendada õpetajate palgafondi planeeritud 1,7% palgatõusule lisaks 6,3%, et saavutada tööraha koolides.
- 2) Suurendada idapiiri väljaehitamise kulusid, silmas pidades, et vajame venitusteta täiemahulise piiritaristu väljaehitamist. PPA sellekohast lisataotlust ei ole valitsus eelarve eelnõus arvestanud.

- 3) Investeerida elanikkonnakaitsesse varjestamiskohtade rajamiseks. Sellekohane Siseministeeriumi taotlus jäi Vabariigi Valitsuse eelnõus täielikult arvestamata.
- 4) Investeerida täiendavalt teede korrashoidu, et parandada teede amortisatsioonivõlga ning toetada majanduse nõudlust.
- 5) Pöörata täies mahus tagasi 2023. aasta kevadel peretoetuste vähendamine ning seoses elukalliduse hüppelise kasvuga tõsta esimese ja teise lapse toetusi 20 euro võrra.

Kokkuvõttes on tehtud kulude vähendamise ja tulude suurendamise ettepanekud positiivse mõjuga ning võimaldavad valitsusel parandada eelarvepositsiooni.

III. Juhtimissuunised valitsusele

Eelarve on riigi juhtimisplatvorm ning Isamaa peab oluliseks, et Riigikogu annaks Vabariigi Valitsusele rea juhtimisülesandeid, määrates täitmise tähtaja.

- 1) Vabariigi Valitsusel esitada Riigikogule hiljemalt 1. märtsiks 2024 analüüs jõustatud ning kavandatavate maksutõusude, tasude ja lõivude mõju kohta Eesti majanduse konkurentsivõimele ning elukallidusele ja teha sellest johtuvalt ettepanekud Riigikogule jõustunud maksutõusude tühistamiseks.
- 2) Vabariigi Valitsusel esitada Riigikogule tegevuskava ettevõtlust koormava bürokraatia vähendamiseks hiljemalt 1. märtsiks 2024. Vabariigi Valitsuse tagada, et uutele bürokraatlikele initsiatiividele asetatakse moratorium.
- 3) Vabariigi Valitsusel tagada täies mahus eelarves ettenähtud eurovahendite kasutamine, andes sellest Riigikogule jooksvalt aru iga kvartali vahearuandega ning seades eurovahendite kavandamisel ning jõustamisel prioriteediks Eesti majanduse konkurentsivõime tagamine.
- 4) Vabariigi Valitsust kohustada tagama Eesti USA välisesinduste töö vastavalt olemasolevale välisesinduste võrgule.
- 5) Vabariigi Valitsusel esitada Riigikogule tegevuskava elektrienergia varustuskindluse tagamiseks, silmas pidades juhitavate elektritootmise võimsuste arendamise vajadust;
- 6) Vabariigi Valitsusel esitada Riigikogule hiljemalt 1. maiks 2024 haridussüsteemi kestliku rahastamismudeli plaan, pidades silmas õpetajate konkurentsivõimelise palga tagamist, toimivat ja jõukohast haridusvõrgu rahastamist ning kõrghariduse arendamist ja eestikeelse hariduse rahastamist.

Muudatusettepanekud

1. Muuta eelnõu paragrahvi 1 ja suurendada Vabariigi Valitsus, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfondi 36 400 000 euro võrra;

ja kasutada katteallikana muudatusettepanekus number 8 ettenähtud keskvalitsuse kulude vähendamist.

***Selgitus:** Käesoleva muudatusettepaneku eesmärk on suurendada õpetajate palka 8 protsendi võrra. 2023.a. jõudis õpetajate keskmine palk 111%-ni Eesti keskmisega võrreldes. Praegu 2024.a. eelarvesse planeeritud õpetajate palgatõus on selgelt ebapiisav, sest õpetajate reaalpalk ja palk keskmisega võrreldes hakkab jällegi langema. Ometi lubasid kõik osapooled hakata seda vahet keskmisega suurendama ja ka valitsusk koalitsiooni leppes oli eesmärk jõuda 120%-ni keskmisega võrreldes. Isegi see oleks ebapiisav, sest kõrgharidusega töötajate keskmine on veelgi kõrgem ning siht peaks olema ju sellele tasemele jõudmine, sest et õpetajad*

pole lihtsalt kõrgharitud, vaid magistrikraadiga spetsialistid. On äärmiselt tähtis tuntava palgatõusuga jätkata. Eesti Haridustöötajate Liit nõustuks töörahu tagama juhul, kui õpetajate töötasu alammäär tõuseks järgmisel aastal 1,77% asemel 8% võrra, 1889 euron. Riik peab tegema kõik, mis võimalik, et õpetajate streiki ära hoida! Streik mõjuks halvasti õpilastele ja ei ole tegelikult meelejärele ka õpetajatele. Õpetajate palga sisuliselt tõstmata jätmine, nagu praeguses riigieelarve eelnõus seisab, mõjub halvasti ka õpetajate järelkasvu kindlustundele ja kahjustab seega koolihariduse kvaliteeti tulevikus. Ohus on sel juhul ka eestikeelsele õppele üleminek.

2. Muuta eelnõu paragrahvi 1 ja suurendada Vabariigi Valitsus, Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfondi 15 000 000 euro võrra;

ja kasutada katteallikana muudatusettepanek number 8 ettenähtud keskvalitsuse kulude vähendamist.

***Selgitus:** Soovime suurendada kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfondi 15 000 000 euro võrra, et seda summat kasutada kohalike teede taristu arendamiseks ja korrashoiuks. Lisaks riigiteedele on äärmiselt tähtis ka kohalike teede mustkatte alla viimine ja teede korrashoiuks piisavate vahendite tagamine. Seoses elektriautode arvukuse suurenemisega muutuvad ka autod raskemaks ning koormus teedele kasvab, mistõttu on vaja teid senisest tõhusamalt remontida ja paremini korras hoida.*

3. Muuta eelnõu paragrahvi 1 ja suurendada Kliimaministeeriumi valitsemisala investeringuid Riigimaanteede remondi koondprojekti 25 000 000 euro võrra;

ning vähendada Kliimaministeeriumi valitsemisala 28 000 000 euro võrra.

***Selgitus:** Käesoleva muudatusettepaneku eesmärk on kiirendada riigi kõrval- ja tugimaanteede remonti ning suunata selleks täiendavad 25 miljonit eurot. Samas näeb muudatusettepanek ette Kliimaministeeriumi kulude vähendamist 28 miljoni euro võrra, et järgmisel aastal loobuda Keskkonnamaja ehitamise investeeringutest. Lisaks neljarealistele teedele on väga tähtis ka riigi kõrval- ja tugimaanteede remontimine ja korrashoid. Teede remondiks ja korrashoiuks täiendavate vahendite eraldamine elavdab ka majandust ja suurendab maksutulust ilma maksusid tõstmata.*

4. Muuta eelnõu paragrahvi 1 ja suurendada Siseministeeriumi valitsemisala siseturvalisuse programm, Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine 20 000 000 euro võrra;

ja kasutada katteallikana muudatusettepanek number 8 ettenähtud keskvalitsuse kulude vähendamist.

***Selgitus:** Käesoleva muudatusettepaneku eesmärk on tõhustada elanikkonnakaitset ja parandada kriisideks valmisolekut. Praeguses julgeolekuolukorras tuleb tõhustatult tegeleda evakuatsiooni ja varjumise süsteemi loomisega ning kriisivarude korraldamisega.*

5. Muuta eelnõu paragrahvi 1 ja suurendada Siseministeeriumi valitsemisala siseturvalisuse programm, Piirihaldus 20 000 000 euro võrra;

ja kasutada katteallikana muudatusettepanekus number 8 ettenähtud keskvalitsuse kulude vähendamist.

Selgitus: Käesoleva muudatusettepaneku eesmärk on kiirendada idapiiri väljaehitamist ja suunata selleks täiendavalt 20 miljonit. Ilmselgelt on praeguses julgeolekukorras vajalik idapiiri taristu kiirendatud väljaehitamine, milleks PPA on ka lisavahendeid taotlenud.

6. Muuta eelnõu paragrahvi 1 ja suurendada Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, Laste ja perede programm, Hüvitised ja toetused lastele ja peredele 58 000 000 euro võrra;

ja vähendada Vabariigi Valitsuse reservid 58 000 000 võrra.

Selgitus: Käesoleva muudatusettepaneku eesmärk on suurendada alates 2024. aastast lapsetoetust esimese ja teise lapse eest 20 euro võrra kuus. Muudatus ühtlustab lapsetoetused nii, et sõltumata laste arvust peres hakkab lapsetoetus kõigi laste eest olema 100 eurot kuus. Lapsetoetuse tõus aitab lapsevanematel paremini toime tulla lastega seotud kulude kandmisega praeguse kiire elukalliduse kasvu tingimustes.

2019. aastast oli lapsetoetuse suurus esimese ja teise lapse eest 60 eurot kuus ning 2023. aastal tõusis see 80 eurole kuus. Samas on statistikaameti andmetel tarbijahinnaindeks kasvanud 2019. aasta algusega võrreldes ligi 40%. Vaatamata lapsetoetuse summa suurenemisele 2023. aastal on toetuse ostujõud elukalliduse tõusu tõttu siiski praegu väiksem kui see oli 2019. aastal. Hinnakasv ei ole seejuures veel lõppenud vaid jätkub, mis tähendab, et toetuse samaks jäädes langeks selle ostujõud edaspidi veelgi ning lastega perede olukord halveneks.

Lapsetoetuse suurendamine on hädavajalik, et aidata lapsevanematel toime tulla oluliselt kasvanud kuludega. Keerulised majandusolud ei tohi sundida peresid kärpima laste arvelt, nii et kärpekohaks osutub näiteks huviharidus või muud vajalikud kulutused. Tingimused laste arenguks ja kasvamiseks ei tohi kannatada ka keerulistel aegadel, sest just lapsed on Eesti tulevik.

Lastega peredele majandusliku kindlustunde loomine võimaldab lastele head kasvukeskkonda, aga toetab ühtlasi ka sündimust. Eelmisel aastal alanud järsk sündimuse langus on jätkunud kahjuks ka tänavu. Sündide arv on praegu Eestis viimase saja aasta madalaimal tasemel ning kui lapsi ei sünni piisavalt seab see ohtu Eesti riigi ja rahva kestmise. Perepoliitika ülesanne on sündimust igakülgsest toetada. Riik peab näitama, et on lastega peredele usaldusväärseks partneriks ega unusta neid ka rasketel aegadel.

Lapsetoetus pere kolmandale ja järgnevatele lastele on praegu 100 eurot kuus ning esimesele ja teisele lapsele 80 eurot kuus. Muudatusega ühtlustatakse lapsetoetuse summad ning kõigi laste puhul hakkab toetus olema 100 eurot kuus. Varasemad erinevused toetuse summas tulenesid vajadusest pakkuda suurema perega kaasnevate suuremate kulude katmiseks tõhusamat tuge. Kuna lasterikastele peredele makstakse nüüd täiendavalt ka peretoetust, on sisuline vajadus lapsetoetuse diferentseerimiseks ära langenud. Õiglane on maksta edaspidi kõigile lastele sama suurt lapsetoetust.

7. Muuta eelnõu paragrahvi 1 ja suurendada Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, Laste ja perede programm, Hüvitised ja toetused lastele ja peredele 86 000 000 euro võrra;

ja kasutada katteallikana muudatusettepanekus number 8 ettenähtud keskvalitsuse kulude vähendamist.

***Selgitus:** Käesoleva muudatusettepaneku eesmärk on hoida ära lasterikka pere toetuse vähenemine ja sujuva väljumise lõppemine alates 2024. aastast ning taastada peretoetuse indekseerimine alates 2024. aasta 1. maist. Muudatusettepaneku kohaselt oleks lasterikka pere toetus 2024. aastal jätkuvalt 650 eurot kuus kolme kuni kuut last kasvatavale perele ja 850 eurot kuus seitset või enam last kasvatavale perele nagu see oli ka 2023. aastal.*

Muudatusettepanekuga pööratakse tagasi praeguse valitsuskoalitsiooni poolt vastu võetud sõnamurdlikud kärped lastega perede arvelt, et heastada ja ennetada nende poolt põhjustatud kahju. Peretoetuste kärped halvendavad lasterikaste perede toimetulekut, mis on praeguse kiire hinnakasvu tingimustes niigi löögi all. Kannatada on saanud ka lastega perede kindlustunne ning usaldus riigi toetusmeetmete püsivuse vastu. Ebakindluse kasv mõjub negatiivselt sündimusele. Perede usaldus ja kindlustunne tuleb taastada!

Statistikaameti andmetel on tarbijahinnaindeks kasvanud 2019. aasta algusega võrreldes ligi 40% ning kasv jätkub. Peretoetuste taastamine on vajalik, et aidata lapsevanematel toime tulla oluliselt kasvanud kuludega. Keerulised majandusolud ei tohi sundida peresid kärpima laste arvelt, nii et kärpekohaks osutub näiteks huviharidus või muud vajalikud kulud. Tingimused laste arenguks ja kasvamiseks ei tohi kannatada ka keerulistel aegadel, sest just lapsed on Eesti tulevik. Seejuures sirgub pool järelkasvust just lasterikkast perest. Riik peab toetama ja väärtustama lasterikaste perede suurt panust ja vastutust.

Eelmisel aastal alanud järsk sündimuse langus on jätkunud kahjuks ka tänavu. Sündide arv on praegu Eestis viimase saja aasta madalaimal tasemel ning kui lapsi ei sünni piisavalt seab see ohtu Eesti riigi ja rahva kestmise. Perepoliitika ülesanne on sündimust igakülgselt toetada. Riik peab näitama, et on lastega peredele usaldusväärseks partneriks ega unusta neid ka rasketel aegadel. Peretoetuse taastamine on hädavajalik, et tagada perede toimetulek, taastada usaldus riigi vastu ning toetada sündimust.

8. Muuta eelnõu paragrahvi 1 ja vähendada keskvalitsuse kulusid 200 miljoni võrra, kusjuures ei vähendata riigikaitsekulusid, õpetajate, politseinike ja päästetöötajate töötasusid.

***Selgitus:** Isamaa on veendunud, et valitsuse keskvalitsuse bürokraatia vähendamise ambitsioon on ebapiisav, hõlmates vaid 30 miljonit eurot 2024. aastal. Samas on kavandatud riigieelarve strateegias kulude kokkuhoidu nn. nulleelarve projektiga aastatel 2025-2027 kokku 625 miljonit eurot. Oleme veendunud, et nii nagu erasektor, peab majanduslanguse tingimustes korrigeerima kulusid, peab seda suutma teha reaalajas ka keskvalitsus. Seetõttu esitasime 2023. aasta lisaeelarvele ettepaneku vähendada valitsemiskulusid 70 miljonit eurot ning vähendada 2023. aastasse ülekantava raha mahtu 160 miljoni euro võrra, mitte arvestades kulusid investeringutele ja riigikaitsele. Võrdlusena on aastaks 2023 ülekantava raha maht nii 2022. kui 2021. aastast kokku 957 miljonit eurot.*

2024. aasta eelarvest paneme ette vähendada keskvalitsuse bürokraatiakulusid 200 miljoni euro võrra, võttes raha eelkõige ministeeriumite majandus- ja tööjõukuludest ning allasutuste vastavatest kuludest.

Isamaa ettepaneku järgi peab ministeeriumite lõikes need kulud vähendama valitsus. Näidetena toome esile, et 2023. aastal tegid suure hüppe riigikantselei majandamiskulud, põhjusena oli toodud, et seoses üheaastase projektiga. 2024. aastal peaks neid kulusid vähendama tõusueelsele tasemele. Kliimaministeeriumi tööjõu- ja majandamiskulud kasvavad läbipaismatult ning uue ministeeriumi moodustamise põhjendus on läbipaistmatu.

Ka real teistel ministeeriumitel on planeeritud ulatuslikud tööjõu- ja majanduskulude kasvud. Vastavalt rahandusministeeriumil kasv 11 ja 14 protsenti, kultuuriministeeriumi tööjõukulude kasv 11 %, regionaalministeeriumil 20 ja 16 %, siseministeerium plaanib tõsta tööjõukulusid 36 %.

Riigieelarve tegevuspõhisena on muutunud läbipaistmatuks. Sellises olukorras peab ka seadusandja andma üldse juhtimissuunise valitsusele: vähendada keskvalitsuse bürokraatia kulusid. Lisaks tööjõu- ja majandamiskuludele paneme ette ka nn Keskkonnamaja kui asutuste büroohoone investeeringu edasilükkamise ning valitsuse reservfondi ulatusliku vähendamise kokku 90 miljoni euro võrra.

9. Muuta eelnõu paragrahvi 1 vähendada Vabariigi valitsuse reservid 32 miljoni euro võrra.

Selgitus: Koostoimel meie muudatusettepanekuga nr 6 soovime vähendada Vabariigi Valitsuse reserve 90 miljoni võrra.

10. Täiendada eelnõu paragrahviga 11 järgmises sõnastuses:

§ 11. Vabariigi Valitsusele kohustuste panemine

- (1) Vabariigi Valitsusel esitada Riigikogule hiljemalt 1. märtsiks 2024 analüüs jõustatud ning kavandatavate maksutõusude, tasude ja lõivude mõju kohta Eesti majanduse konkurentsivõimele ning elukallidusele ja teha sellest johtuvalt ettepanekud Riigikogule rakendunud ja rakenduvate maksutõusude tühistamiseks.
- (2) Vabariigi Valitsusel esitada Riigikogule tegevuskava ettevõtlust koormava bürokraatia vähendamiseks hiljemalt 1. märtsiks 2024. Vabariigi Valitsusel tagada, et uutele bürokraatlikele initsiatiividele asetatakse moratorium.
- (3) Vabariigi Valitsusel tagada täies mahus eelarves ettenähtud eurovahendite kasutamine, andes sellest Riigikogule jooksvalt aru iga kvartali vahearuandega ning seades eurovahendite kavandamisel ning jõustamisel prioriteediks Eesti majanduse konkurentsivõime tagamine.
- (4) Vabariigi Valitsust kohustada tagama Eesti USA välisesinduste töö vastavalt olemasolevale välisesinduste võrgule.

- (5) Vabariigi Valitsusel esitada Riigikogule tegevuskava elektrienergia varustuskindluse tagamiseks, silmas pidades juhitavate elektritootmise võimsuste arendamise vajadust;
- (6) Vabariigi Valitsusel esitada Riigikogule hiljemalt 1. maiks 2024 haridussüsteemi kestliku rahastamismudeli plaan, pidades silmas õpetajate konkurentsivõimelise palga tagamist, toimivat ja jõukohast haridusvõrgu rahastamist ning kõrghariduse arendamist ja eestikeelsele hariduse rahastamist.

Isamaa fraktsioon

Vabariigi Valitsus: JÄTTA ARVESTAMATA

Esitab Vabariigi Valitsus [xx].11.2023.

Vabariigi Valitsuse nimel

(allkirjastatud digitaalselt)

Heili Tõnisson

Valitsuse nõunik